

บทที่ 4

การวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งระหว่างปี พ.ศ.2525-2540 และบทบาทที่สื่อเพลงลูกทุ่งแสดงต่อสังคมไทย จากการนำเสนอภาพของผู้หญิงผ่าน เนื้อหาของบทเพลง

ในบทที่ 4 นี้ ผู้วิจัยจะแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1. วิเคราะห์ภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งระหว่างปี พ.ศ.2525-2540

ตอนที่ 2. วิเคราะห์บทบาทที่สื่อเพลงลูกทุ่งแสดงต่อสังคมไทย จากการนำเสนอภาพของผู้หญิงผ่าน
เนื้อหาของบทเพลง

ตอนที่ 1. การวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งระหว่างปี พ.ศ.2525-2540

ผู้วิจัยจะศึกษาวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่ง โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วง
เวลา ช่วงแรกคือ ปี พ.ศ.2525-2535 มีจำนวนเพลงลูกทุ่งที่ศึกษาทั้งสิ้น 162 เพลง นักร้องชายเป็น
ผู้ขับร้อง 62 เพลง นักร้องหญิงเป็นผู้ขับร้อง 100 เพลง และช่วงหลังคือ ปี พ.ศ.2536-2540 มีจำนวน
เพลงลูกทุ่งที่ศึกษาทั้งสิ้น 154 เพลง นักร้องชายเป็นผู้ขับร้อง 59 เพลง นักร้องหญิงเป็นผู้ขับร้อง 95
เพลง โดยผู้วิจัยได้แบ่งภาพของผู้หญิงออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. ภาพของผู้หญิงหัวเก่า
2. ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่
3. ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่

สำหรับแง่มุมที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์คุณลักษณะของภาพ มีดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมด้านความรัก

2. การแสดงบทบาททางเพศ
3. ความมั่นใจในตนเอง
4. ทักษะคิดที่มีต่อตนเอง

ในการแสดงผลการวิเคราะห์นั้น จะนำเสนอเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ปริมาณภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งทั้ง 2 ช่วงเวลา (ปี พ.ศ.2525-2535 และปี พ.ศ.2536-2540)
2. คุณลักษณะภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535)
3. คุณลักษณะภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540)
4. บทสรุปเปรียบเทียบภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งทั้ง 2 ช่วงเวลา (ปี พ.ศ.2525-2535 และปี พ.ศ.2536-2540)

ผลการวิเคราะห์มีดังต่อไปนี้

ผู้หญิงหัวเก่า ซึ่งเป็นภาพเดิมที่ถูกนำเสนอในบทเพลงลูกทุ่งมาตั้งแต่ยุคเริ่มต้น คือ ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา (จินตนา ดำรงค์เลิศ, 2531) อยู่ค่อนข้างมาก และเสนอภาพของผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่อีกจำนวนหนึ่ง

ผู้หญิงในบทเพลงช่วงปี พ.ศ.2536-2540 เริ่มก้าวหน้าขึ้นจากช่วงปี พ.ศ.2525-2535 ค่อนข้างมาก คือ นอกจากจะยังมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่เป็นจำนวนมากแล้ว ยังมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าลดลง ส่วนภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่นั้น ก็มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น จากผลการวิเคราะห์นี้ ทำให้สรุปได้ว่า ยิ่งเวลาผ่านไป เพลงลูกทุ่งก็จะยิ่งเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่มากขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่ภาพของผู้หญิงหัวเก่า จะเริ่มมีการนำเสนอค่อยลง ๆ เช่นกัน

(2) คุณลักษณะภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535)

ในการวิเคราะห์คุณลักษณะภาพของผู้หญิงนั้น แง่มุมที่ผู้วิจัยใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์คือ

- (1) พฤติกรรมด้านความรัก
- (2) การแสดงบทบาททางเพศ
- (3) ความมั่นใจในตนเอง
- (4) ทศนคติที่มีต่อตนเอง

ผลการวิเคราะห์พบว่า คุณลักษณะภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535) มีดังต่อไปนี้

1. ภาพของผู้หญิงหัวเก่า (31.48 %)

จากการศึกษาของจินตนา ดำรงค์เลิศ (2531)พบว่า ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองจนถึงปี พ.ศ.2525 ภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่เป็นภาพของผู้หญิงหัวเก่าที่ต้องมีความสาวสวยสวย มีคุณสมบัติเป็นแม่บ้านแม่เรือน และรักษาพรหมจารี สำหรับปี พ.ศ.2525-2535 ภาพของผู้หญิงหัวเก่าก็ยังคงมีอยู่เช่นเดิม แต่มีปริมาณน้อยลง คือจากที่เคยเป็นภาพที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่ ในการวิจัยครั้งนี้ ภาพของผู้หญิงหัวเก่ามีปรากฏประมาณ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่าง คุณลักษณะของภาพมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงคุณลักษณะของผู้หญิงหัวเก่าในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (2525-2535)

	ภาพของผู้หญิงหัวเก่า (พ.ศ.2525-2535)
พฤติกรรมความรัก : ตั้งรับ	ช.ร้อง- สงวนท่าที/ถูกกระทำ ญ.ร้อง- สงวนท่าที/ถูกกระทำ
บทบาททางเพศ : แบบดั้งเดิม	ช.ร้อง- เป็นกุลสตรี/สวยเพื่อผู้ชาย/ไม่รู้ทันคน ญ.ร้อง- เป็นกุลสตรี/ไม่รู้ทันคนรักคนอื่นมากกว่าตัวเอง
ความมั่นใจในตนเอง : ไม่มี	ช.ร้อง- ไม่กล้าสู้อุปสรรค ญ.ร้อง- ไม่กล้าปรับปรุงชีวิต/ฟังฟังผู้ชาย/ไม่กล้าสู้อุปสรรค
ทัศนคติต่อตนเอง : ทางลบ	ช.ร้อง- ไม่ปรากฏ ญ.ร้อง- ไม่เห็นคุณค่าตนเอง/โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา

1.1 ภาพของผู้หญิงหัวเก่าที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องชาย (11.73%)

จากตารางที่ 3.1 แสดงให้เห็นว่า เพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องชายมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงในแง่มุมดังต่อไปนี้

- (1) เป็นฝ่ายตั้งรับในเรื่องความรัก
- (2) แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม

(3) ไม่มีความมั่นใจในตนเอง

(1) เป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรัก

ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชายจะมีลักษณะเป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรักอยู่ 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

ก. สงวนท่าทีในด้านความรัก เพลงลูกทุ่งจำนวนมากที่ขับร้องโดยนักร้องชาย มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเกี้ยวพาราสี ซึ่งภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงก็ยังคงเป็นฝ่ายตั้งรับ กล่าวคือ ผู้หญิงหัวเก่าจะรักนวลสงวนตัว ไม่ยอมให้ผู้ชายล่วงเกิน เมื่อถูกเกี้ยวพาราสี ก็มักไม่ตอบรับหรือปฏิเสธออกมาตรง ๆ ตัวอย่างเช่น

เพลง “รอวันเธอว่าง” ขับร้องโดย รังษี เสรีชัย

“ ขอเวลาสามนาทีก่อนบอกกับที่ตรงไปตรงมา
 น้องรักใคร่อยู่ เปิดใจให้รู้เสียเลยดีกว่า
 น้องรู้ไหมหนอพี่รอเวลา รอวันขวัญตาว่างรัก...
 ...โกทำไมน้องทำเมิน หลอกที่เดินเที่ยวมาเที่ยวไป
 หรือมีงานหนัก อ่านจดหมายรักเสียจนเป็นไข้
 ถ้ากวนใจน้อง ต้องขออภัย รอขวัญใจว่างจริง ๆ..”

ข. เป็นผู้ถูกกระทำ เมื่อผู้หญิงหัวเก่ามักเป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรัก จึงทำให้มักตกเป็นผู้ถูกกระทำ (Passive) ในลักษณะเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย เช่น รอคอยผู้ชายอยู่ที่บ้านนาเมื่อผู้ชายอพยพเข้าเมืองกรุงเพื่อหางานทำ

เพลง “คิดถึงบ้าน”

“ บ่าวชาวอีสาน จากบ้านมานานหลายปี
 อยากกลับบ้านเก่า นั่งกอดเธอตลอดวันทุกวี่
 ได้ยินเสียงน้องเข็นสิ่ง น้ำตาฉ่ำหลังแทบขาดฤดี..
 ...บ่าวชาวอีสานจะกลับบ้านตอนเงินเราไม่มี
 ให้ไถนาอยู่ได้รอหากค่ารถจะไม่มีรอรี

ขออวยพรรับแหั้นอีหล่า ขอเพียงเห็นหน้าค้อยขึ้นฤดี"

(2) แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม

ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรก มักจะแสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิมได้แก่

ก. มีคุณสมบัติของกุลสตรี ผู้หญิงหัวเก่า มีคุณสมบัติของกุลสตรีหลายประการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น การเป็นลูกกตัญญูที่ต้องเคารพเชื่อฟัง และตอบแทนบุญคุณพ่อแม่โดยการยอมทำตามทุกสิ่งทุกอย่างที่พ่อแม่ต้องการ แม้จะต้องฝืนใจตนเองก็ตาม เช่น

เพลง "จดหมายฉบับเศร้า" ขับร้องโดย สมจิตร บ่อทอง

" (ลำ) จับ...จดหมายของน้อง ฉีกมุมซอง..แล้วเปิดอ่าน
(แล้วเปิดอ่าน) พบปานโทษประหาร อ่านดูแล้วนั่งเศร้า
ความเวว่าว่าฮักกัน ในจดหมายน้องว่าถูกบีบคั้น
น้องว่าถูกบีบคั้น จังได้แต่ง..น้อง งานไป
(ลำ) พ่อเพิ่นยืมเงินมาหนึ่งแสน..พุ้นเด้อฮ้าย บัดถ้ำถึงปีหน้า
แล้วเปิดปัญญา..ดอกกะไล พอกับแม่กะเลยยกน้อง
ให้เป็นเมียร้อยเก้าแก้วรวย..."

การเป็นแม่บ้านแม่เรือน และเป็นช่างทำหลังที่ต้องทำหน้าที่ดูแลเอาใจใส่ผู้ชาย เช่น เพลง "เรารู้ใจฉัน" ขับร้องโดย สาริต คำจันทร์

" ชีวิตฉันมันจนมามาก ไม่กล้าเอ่ยปากบอกให้ใครฟัง
เส้นทางเดินเห็นเพียงริบหรี่ ในชาตินี้มีแค่กำแพงบัง
โหยชีวิตมีดมนลำบากลำบากเป็นคนปวดใจจัง
แต่ฉันก็รู้ว่าเรารู้ใจ...
...เรอคอยเป็นห่วงเป็นใย น้ำทิพย์ชะโลมใจยามซึมเซา
ยามตรมเศร้าสะลึมสะลือบ่สร้อยซึม ปัญหาบ่ราบรื่น
เจ้าคอยผู้สู่มุม เห็นพีกลุ่มเพราะมีเหตุการณ์หยั่ง
เรอกะยังจักใจเพื่อหยั่งกะยังอยู่..."

การเป็นแม่ที่ดีของลูก อุทิศชีวิตของตนเพื่อเลี้ยงดูลูกให้เติบโตใหญ่ เช่น เพลง “แม่ของใคร” ขับร้องโดย พรศักดิ์ ส่องแสง

“ พระคุณของแม่ยากแท้เปรียบปราน แม่ทุกข์แม่ทรมาน
แม่ชมนานเลี้ยงเพียงดวงใจ ยากใครได้หาจะหาเหมือนแกล่ได้ใจ
ควรเทิดทูนไว้เหนือใด ๆ พระคุณของแม่
พากเพียรเลี้ยงลูกผิดถูกแม่สอน แกรักลูกแลแน่นอน
สู้เย็นร้อนแกล่เลี้ยงลูกแกล่ ความจนไร้เพียงใดแม่แกล่ไม่แคร้
ใครเล่าจะแลตั้งแม่แก่นั้นคงไม่มี...”

จากบทเพลง “แม่ของใคร” แสดงให้เห็นว่า หน้าที่ในการเลี้ยงดูลูกนั้น เป็นหน้าที่ที่แสนยิ่งใหญ่ในชีวิตของผู้หญิง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การนำเสนอในลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมไทยที่ยังคงยกให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายรับภาระในการเลี้ยงดูลูกแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยผู้ชายแทบไม่มีบทบาทในการเลี้ยงดูแต่อย่างใด

ข. เป็นเพศที่สวยงาม และมีความสวยงามไว้เพื่อความพึงพอใจของผู้ชาย ผู้หญิงหัวเก่า มักถูกผู้ชายกล่าวถึงรูปร่างหน้าตา โดยเฉพาะเพลงลูกทุ่งที่มีเนื้อหาเกี่ยวพาราตีผู้หญิง มักพรรณนาความสวยของผู้หญิงอยู่เสมอ บางเพลงนำเสนอสรีระของผู้หญิงในลักษณะที่เป็นวัตถุทางเพศ (Sex Object) ซึ่งผู้ชายจะเลือกเป็นคู่ครองเพียงเพราะถูกใจในรูปลักษณ์ภายนอก เช่น ความขาว, ความสวย, ความอวบ เท่านั้น ดังเช่น

เพลง “สามสิบยังแจ๋ว” ขับร้องโดย ยอดรัก สลักใจ

“ พอทราบอายุขวัญตา น้องเฮ้ยพี่มานั่งทำตาปริบ ๆ
น้องอายุสามสิบ สามสิบ ทำไมยังสวย
ยังเต่ง ยังตึง ตึง ตึง ละน้องเอยขาวจางขาวดั่งอำม่วย
ยัมยัมหวานเสียด้วย ป้าปวยยังมองตาแป๋ว
ใก้ใครจะเชื่อว่าแม่บุญเหลืออายุมากแล้ว
สามสิบยังแจ๋ว แจ๋วเสียจนน่าจีบ...”

ค. ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรกจะมีลักษณะอ่อนแอ และไม่รู้ทันเล่ห์เหลี่ยมของผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ชาย ทำให้บางครั้งต้องตกเป็นเหยื่อ (Victim) ถูกผู้ชายกระทำทารุณต่อร่างกายและจิตใจ เช่น

เพลง “จดหมายจากแม่” ขับร้องโดย เสรี รุ่งสว่าง

“ ขวัญหายจดหมายของแม่ส่งมา
 เนื้อจดหมายเขียนว่า ทุกข์ตรมเจียนบ้านานหน้าฝน
 พ่อก็ขี้มีอันต้องตาย เพราะมีใจรปลันควาย
 ใช้อุบายเสแสร้ง ทั้งยังทั้งแทงพ่อยับดับสิ้นใจ
 บาบซ้ำตามมา น้องสาวซ้ำเป็นไป
 โดนชื่นใจ เป็นบ้าใบ้เสียคน...”

(3) ไม่มีความมั่นใจในตนเอง

ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรก มักขาดความมั่นใจในตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นเพียงลักษณะเดียวคือ

ไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรกนั้น มักไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค แต่จะยอมจำนนต่ออุปสรรคและปัญหาที่รุมเร้า ไม่สามารถคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ จึงได้แต่คร่ำครวญเสียใจ บางครั้งผู้ที่ปลอบโยนก็คือผู้ชายนั่นเอง เช่น

เพลง “พุ่มนี้ค่อยร้องไห้” (ประพันธ์โดย ครูพยนต์ มุกดา)

“ พุ่มนี้เกิดน้องค่อยร้องไห้ เก็บน้ำตาเจ้าไว้อย่าให้ใครเขาเห็นมัน
 อดทนอดกลั้นเอาไว้สักวัน อย่าให้เพื่อนเหยียดหยันว่าเจ้านั้นอ่อนแอ
 พุ่มนี้เกิดน้องค่อยหมองเศร้า อย่าหลงลมโง่เขลาไม่มีใครเขาเหลียวแล
 อาย้อมต้นต้นต่อความผันแปร อย่าให้ความพ่ายแพ้มันครองใจเรา
 ขวัญเคยขวัญอยู่กับเนื้อกับตัว อย่าปล่อยให้หลงมิดมัว
 ไหวหวาดกลัวความทุกข์ความเศร้า ช่วยน้องซ้ำที่ให้มีขวัญดีเร่งเจ้า
 ให้เอาชนะใจเจ้า ความทุกข์เราต้องควรคิดสู้...”

1.2 ภาพของผู้หญิงหัวเก่าที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องหญิง (19.75%)

สำหรับเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องหญิง มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าในแง่มุมดังต่อไปนี้

- (1) เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก
- (2) แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม
- (3) ไม่มีความมั่นใจในตนเอง
- (4) มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง

จะเห็นได้ว่า ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงแรก มีการนำเสนอหลายแง่มุมกว่าในบทเพลงของนักร้องชาย คือ มีการนำเสนอในเรื่องทัศนคติที่มีต่อตนเองเพิ่มขึ้นมา และนอกจากนี้ ในบางแง่มุมยังเสนอภาพที่หลากหลายน่าคิดด้วย ดังต่อไปนี้

(1) เป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรัก

ในเรื่องของการเป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรักนี้ ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงมีการนำเสนอใน 2 ลักษณะเช่นเดียวกับในบทเพลงของนักร้องชาย คือ

ก. **สงวนท่าทีในด้านความรัก** ผู้หญิงหัวเก่าจะไม่เกี่ยวพาราสิผู้ชายก่อน และเมื่อถูกผู้ชายเกี่ยวพาราสิ ก็มักจะสงวนท่าทีโดยไม่ยอมรับรักของผู้ชายในทันที แต่จะขอเวลาไตร่ตรอง หรือดูใจผู้ชายให้แน่ชัดเสียก่อน แม้ว่าใจจะรักผู้ชายแล้วก็ตาม เช่น

เพลง “ถึงเวลาจะบอกรัก” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ ถึงเวลาจะบอกว่ารักคุณ รักคุณ รักคุณเท่าฟ้า
ถึงมีคู่แข่ง ก็รักคุณมากกว่า เพราะศรัทธาปรารถนาตัวคุณ
ถึงเวลาจะบอกว่ารักจริง รักจริง รักจริงเทิดทูน
ใจกายมอบให้แอบอุ่น แต่คุณคนเดียวไม่เกี่ยวข้องกับใคร...”

เป็นที่น่าสังเกตว่า ภาษาที่ใช้ในบทเพลง “ถึงเวลาจะบอกรัก” อาจแสดงให้เห็นได้ว่า สถานภาพของผู้หญิงนั้น ต่ำกว่าชาย เช่น ประโยคที่ว่า “เพราะศรัทธาปรารถนาตัวคุณ” หรือ “รักจริง รักจริงเทิดทูน” เป็นต้น

ข. เป็นผู้ถูกกระทำ ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงยังคงเป็นผู้ถูกกระทำเช่นเดียวกับบทเพลงของนักร้องชาย ไม่ว่าจะเป็นการเป็นฝ่ายรอคอยชายที่ไปทำงานในเมืองกรุง เช่น เพลง “เรียกหนุ่มกลับมา” ขับร้องโดย พิมพา พรศิริ

“ เดือนหกแล้วหนา กลับมาบ้านนาเถิดพี่
ฝนก็เริ่มดี น้ำมีในนา
พี่ไป ก.ท.นี้ก็จะครบสัญญา
อย่าลืมกลับมาทำนาช่วยกันนะพี่
เดือนเจ็ดจะถึง ฤดูหว่านดำแล้วจ้า
ที่ไร่นายังหาคนทำไม่มี
เห็นพี่เสียบไป น้องซ้ใจไม่ดี
กลัวจิ้งจกใจของพี่ ไปหลงสตรีอยู่ที่เมืองหลวง...”

การรอคอยให้ผู้ชายมาสู่ขอ เช่น

เพลง “จะขอกรีบขอ” ขับร้องโดย ศรินทรา นิยากร

“ แม่..หรือ พี่จำ บอกว่าจะมาขอหมั้น
ปีนี้ฤกษ์ดีวันจันทร์ น้องนับวันตั้งตารอ
อกหวาม...หวั่นไหว หวั่นใจผู้ชายรูปหล่อ
อายเพื่อนอายแม่อายพ่อ และกลัวต้องรอแก้เหมือนสายบัว...”

จากบทเพลง “จะขอกรีบขอ” แสดงให้เห็นว่า การได้แต่งงาน เป็นเป้าหมายที่สำคัญในชีวิตของผู้หญิงหัวเก่า ดังนั้น เมื่อผู้ชายไม่มาสู่ขอ จึงเกิดความอาย และหวาดกลัวว่าจะต้องรอแก้

นอกจากผู้หญิงหัวเก่ามักจะต้องเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชายแล้ว ผู้หญิงหัวเก่ายังเป็นผู้ถูกกระทำในลักษณะของการถูกทอดทิ้ง หรืออกใจ เช่น

เพลง “สงสารลูก” ขับร้องโดย พิมพา พรศิริ

“ กลัวลูกจะเศร้าเสียใจ จะบอกลูกอย่างไร
 ว่าผมมีเมียน้อย ลูกถามหาบ่อย ๆ
 จะบอกลูกน้อยว่าอย่างไรดี
 กลัวลูกจะเศร้าเสียใจ จะบอกลูกว่ายังไง
 เพราะผมไปหลายปี ลูกถามหาพ่อไม่มี
 หัวอกแม่นี้แทบจะแตกทันใด...”

ถูกผู้ชายขอเลิก

เพลง “รักที่..ไม่เป็นธรรม” ขับร้องโดย สุนารี ราชสีมา

“ เธอผิดฉันยังคิดอภัย ที่ฉันพลาดไปเธอไม่ภัยฉันบ้าง
 เธอผิดหลายหนฉันยังทนแก้ต่าง พอฉันพลาดบ้างเธอปิดทางระทม..
 เธอผิดฉันยังซัดเคียงกาย พร้อมให้อภัยทั้งที่ใจขึ้นขม
 ถึงคราวรักร้ายระบม รักกลับสนต้องมาล้มมลาย..
 ...ฉันผิดเธอมีสิทธิ์สั่งการ โทษถึงประหารให้ฉันม้วยมร
 ฉันหมดสิทธิ์จะคิดอุทธรณ์ ขอลาไปก่อนคงไม่ได้ย้อนกลับคืน”

จากบทเพลง “รักที่..ไม่เป็นธรรม” แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า สถานภาพของผู้หญิงนั้น ด้อยกว่าชาย กล่าวคือ ในขณะที่ผู้ชายทำผิดได้ แต่ผู้หญิงกลับทำผิดบ้างไม่ได้ และการที่ผู้หญิงเป็น ฝ่ายยินยอมให้ผู้ชายตัดสินใจความผิดของตนโดยการทิ้งตนไป แล้วจึงมาคร่ำครวญเสียใจ แสดงว่า ผู้หญิงยอมรับในความไม่เท่าเทียมกันทางเพศดังกล่าวโดยไม่คิดต่อสู้หรือเปลี่ยนแปลง

(2) แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม

ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงแรก แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิมเช่นเดียวกับในบทเพลงของนักร้องชาย แต่รายละเอียดต่างกันเล็กน้อยคือ จากตารางที่ 3.1 จะเห็นว่า ในบทเพลงของนักร้องหญิง ผู้หญิงหัวเก่าจะไม่กล่าวถึงการใช้ความสวยงามของตนเองสนองความพึงพอใจของผู้ชาย แต่จะแสดงออกว่ารักคนอื่น (ซึ่งก็คือผู้ชาย) มากกว่าจะรักตนเอง รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ก. มีคุณสมบัติของกุลสตรี ผู้หญิงหัวเก่ามักมีคุณสมบัติต่าง ๆ ของกุลสตรี ได้แก่ ความกตัญญู เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ แม่พ่อแม่จะให้ทำในสิ่งที่ฝืนใจตนเอง ก็จำเป็นต้องทำเพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณ เช่น เมื่อพ่อแม่ให้แต่งงานกับคนรวยซึ่งเป็นเจ้านี่ ผู้หญิงหัวเก่าก็จะยอมทำตาม แต่ก็ทำไปด้วยความทุกข์ใจ มิได้ฟังเพื่อเห่อเหิมกับความรวยของเจ้านี่แต่อย่างใด เช่น

เพลง “ลารักจากเดือน” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ เดือน ถึงเดือนกลางเดือนไกลที ความหลังยังฝังฤดี ชั่วชีวิตนี้เดือนไม่ลืม
 พี่จำพี่มาเศร้าซึม ไม่ลืมที่ยังห่วงหา
 เดือน น้องเดือนก็เหมือนกับพี่ โศกเศร้าหงอยเหงาเต็มที
 พ่อแม่นี้ให้เดือนวิวาห์
 กับลูกชายเศรษฐีเจ้าของทีนา เดือนต้องจำจากพี่จำไปวิวาห์ขอลาร้างไกล
 เดือน ไข่เดือนบิดเบือนน้ำคำ
 พ่อแม่เขานาเขาทำ นาโดนน้ำท่วมจนล่มไป
 ท่านเศรษฐีทวงหนี้ไม่มีเยื่อใย เหมือนผีซ้ำด้ามพลอยหงอยใจ
 มาขอเดือนไปแทนค่าเขานา...”

นอกจากนั้น ผู้หญิงหัวเก่ายังมีต้องมีคุณสมบัติของการเป็นแม่บ้านแม่เรือนที่ดี เก่งงานบ้านงานครัว และเมื่อมีลูกก็ต้องอุทิศตนเองเพื่อเลี้ยงดูลูกอย่างดีที่สุด เช่น

เพลง “กล่อม” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“ ลูกเขี่ย นอนเถิดนอนเสียเจ้า ยังอ่อนยังเยาว์ขวัญเจ้าดวงจิตแม่เอ๋ย
 ห่วงจริงแม่ไม่ทิ้งไปเลย นอนเสียเอ๋ยตื่นได้เชยชมกัน
 ฟังกล่อมฟังเถิดจอมขวัญ ฟังแม่ว่าพันให้สวรรค์คุ้มครอง...”

ข. ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงจะไม่ค่อยฉลาดนักเนื่องจากมีการศึกษาน้อย จึงทำให้มีลักษณะไม่รู้ทันคนอื่น จึงมักถูกหักหลัง หรือถูกหลอกหลวง ไม่ว่าจะโดยผู้หญิงด้วยกัน หรือโดยผู้ชายก็ตาม การนำเสนอในลักษณะนี้ไม่แตกต่างจากในบทเพลงของนักร้องชาย ตัวอย่างเช่น

เพลง “วานเพื่อนเขียนจดหมาย” ขับร้องโดย จินตหรา พูนลาภ

“...หนังสือหน้าเกิดมาไม่เคยได้อ่าน
ชีวิตชมชาน ต่างบ้านต่างเมืองเหลือทน
พ่อแม่อาชีพขาดทรัพย์ขาดสินดินรน
เป็นเพราะความจน จึงไม่ได้เข้าโรงเรียน
มีชายบ้านไกลมาหมายจับจอง
ตั้งแต่หลงตั้งศาลาการเปรียญ
เมื่อปีที่แล้วเขาส่งจดหมายแหวะเวียน
เราอยากจะเขียน ก็เขียนจดหมายไม่เป็น
นอนคิดถึงเขา เลยวานเพื่อนเราเขียนให้
ต้องมาหมองไหม้เพราะเขาแย่งไปให้เห็น
ไม่ใช่อื่นไกล ก็คนที่เราพึ่งลายเซ็น
แสนซำล่าเค็ญเกิดเป็นคนโง่อย่างเรา”

ค. รักคนอื่นมากกว่ารักตนเอง ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงแรก มีลักษณะ รักคนอื่นมากกว่ารักตนเอง หรือเรียกได้ว่า “บูชาความรัก” กล่าวคือ เมื่อผู้หญิงหัวเก่ารักใคร่แล้ว ก็ จะรักอย่างทุ่มเท และยึดมั่นในความรักโดยไม่สนใจแม้วัตถุเงินทอง ความปรารถนาสูงสุดของผู้หญิงหัวเก่าก็คือ การได้รับรักแท้เป็นเครื่องตอบแทน เช่น

เพลง “ชายใจเดียว” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ หัวใจฉันขอให้คงมั่นอย่าให้ใครต่อ
ถ้าจริงแล้วจะรอ ไม่ย่อท้อถึงจะรอกี่ปี
รักกันให้นาน รักเพื่อหวังผ่านอย่ารักเลยพี่
เงินทองถึงไม่มี รักเดียวชื่อดีก็มีสุขใจ
น่านะพี่น้อง สัญญาชิวจะ ไม่รักใครใหม่
รักเดียวตลอดไป รักฉันตลอดใจ รักไปตลอดกาล
สัญญาด้วยใจ ถึงมีคนให้รถยนต์และบ้าน
ก็ไม่เคยต้องการ คอยมานานคือชายใจเดียว”

การที่ลักษณะการรักคนอื่นมากกว่ารักตนเอง ปรากฏเฉพาะในบทเพลงของนักร้องหญิง เพียงฝ่ายเดียว ในขณะที่แง่มุมเกี่ยวกับความสวยงามของผู้หญิง ที่ว่าความสวยงามของผู้หญิงมีไว้เพื่อสนองความพึงพอใจของผู้ชาย จะปรากฏแต่ในบทเพลงของนักร้องชายนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องมาจากแง่มุมด้านการรักคนอื่นมากกว่าตนเองนั้น เป็นเรื่องของความรู้สึกภายในจิตใจ จึงน่าจะเป็นภาพที่ตัวบุรุษที่ 1 เป็นผู้ถ่ายทอดออกมาเองจึงจะเห็นภาพได้ชัดเจน ดังนั้น แง่มุมดังกล่าวจึงปรากฏเฉพาะในบทเพลงของนักร้องหญิง แต่ในเรื่องความสวยงามนั้น เป็นเรื่องภายนอกที่มองเห็นด้วยสายตา และผู้ที่บรรยายความสวยของผู้หญิงก็น่าจะเป็นผู้ชาย ดังนั้น แง่มุมดังกล่าว จึงมักถูกถ่ายทอดโดยนักร้องชาย ส่วนการประพาดิตนเป็นกุลสตรีและการไม่รู้เท่าทันผู้อื่นนั้น ไม่ว่านักร้องชายหรือนักร้องหญิงต่างก็ถ่ายทอดได้ แง่มุมดังกล่าวจึงปรากฏทั้งในบทเพลงของนักร้องชายและนักร้องหญิง

อย่างไรก็ดี การที่บทเพลงของนักร้องหญิงนำเสนอแง่มุมด้านการรักคนอื่น (ซึ่งก็คือผู้ชาย) มากกว่าตนเอง แต่ในบทเพลงของนักร้องชายกลับมองไม่เห็นแง่มุมดังกล่าวเลย จะมองเห็นแต่เพียงว่าผู้หญิงเป็นเพศที่สวยงาม และมีความสวยงามไว้เพื่อสนองความพึงพอใจของตน จุดนี้อาจแสดงให้เห็นว่า บทเพลงลูกทุ่งได้ตอกย้ำว่าชีวิตของผู้หญิงจะต้องผูกพันอยู่กับความรัก และทำทุกอย่างเพื่อผู้ชาย แต่ตัวผู้ชายกลับมองไม่เห็นความสำคัญของความรักที่ผู้หญิงมอบให้ เพราะในสายตาของผู้ชาย ผู้หญิงเป็นแค่เพียงวัตถุทางเพศที่มีความสวยไว้เพื่อสนองความพึงพอใจของตนเท่านั้น

(3) ไม่มีความมั่นใจในตนเอง

ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงแรก จะไม่มีความมั่นใจในตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นในหลายลักษณะ และหลากหลายกว่าในบทเพลงของนักร้องชาย กล่าวคือ ในบทเพลงของนักร้องชาย ผู้หญิงหัวเก่าจะไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค แต่ในบทเพลงของนักร้องหญิง ผู้หญิงหัวเก่าจะแสดงให้เห็นถึงการขาดความมั่นใจในตนเองในหลายลักษณะคือ ไม่กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น, พึ่งพิงผู้ชาย และไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค รายละเอียดมีดังนี้

ก. ไม่กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากผู้หญิงหัวเก่าขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่เชื่อในความสามารถของตน จึงทำให้กลายเป็นคนไม่ทะเยอทะยาน เจียมเนื้อเจียมตัว พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ และไม่คิดแสวงหาชีวิตที่ดีกว่าด้วยการเข้าเมืองกรุง เพราะกลัวถูกหลอกหลวง เช่น เพลง “อยู่บ้านนอกดีกว่า” ขับร้องโดย สุนารี ราชสีมา

“ อยู่บ้านนอกของเราดีกว่า ทำไรไถนาตามประสาบ้านนอก
อย่าไปเลยเพื่อนเฮ้ยเมืองบางกอก
ผู้คนหลอนหลอกผิดกับบ้านนอกของเธอ...”

ข. ฟังฟังผู้ชาย ผู้หญิงหัวเก่ามักจะยึดมั่นในความรัก ดังนั้นจึงตกอยู่ในสภาพจำยอมและขึ้นต่อผู้ชาย จนทำให้ขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่สามารถอยู่ได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ผู้หญิงหัวเก่ามักเป็นฝ่ายอ่อนวอนผู้ชายให้มาหาตน หรือรักตนคนเดียว เพราะหากปราศจากชายคนรักแล้ว ชีวิตของผู้หญิงหัวเก่าก็ไร้ความหมาย เช่น เพลง “ที่รัก ฉันรักเธอ” ขับร้องโดย สุนารี ราชสีมา

“ เธอจำ..ตั้งแต่เจอกันวันนั้นเฝ้าแต่ครวญ
ครวญเฝ้าคิดถึงแต่เธอ ละเมอไม่วาย หัวใจเศร้า
คำคืนเจียบเหงาเมื่อยามที่เรานั้นต้องจากกัน
ทุกคืนวันฉันจึงแสนเศร้า แสนจะเศร้าเหงาใจไม่วาย
เธอจำ โปรดเถิดกลับมาหาฉันอีกสักหน
ทนเฝ้าคิดถึงยอดชายถึงชีพวางวายหรือตายลง
ร่างແหลกเป็นผงก็ยังคงรัก รักแต่เธอ...”

จะเห็นว่า ภาษาที่ผู้หญิงใช้พูดกับผู้ชายในบทเพลง “ที่รัก ฉันรักเธอ” ช่วยแสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของผู้หญิงหัวเก่าได้เป็นอย่างดี เช่น ประโยคที่ว่า “ทุกคืนวันฉันจึงแสนเศร้า แสนจะเศร้าเหงาใจไม่วาย” และ “เธอจำ โปรดเถิดกลับมาหาฉันอีกสักหน” เป็นต้น

แม้ผู้ชายจะนอกใจหรือทำร้ายจิตใจ ผู้หญิงหัวเก่าก็ไม่สามารถตัดใจได้ ยังคงขอร้องให้ผู้ชายสงสารเห็นใจ โดยไม่คิดถึงเรื่องการเลิกราแต่อย่างใด เช่น

เพลง “พ็อยู่ไหน..เมื่อคืนนี้” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ ...พ็อยู่ที่ไหนเมื่อคืนนี้ จิตใจนี้ฉันจะฟังชาน
 จวบจนรุ่งสางพ็อยังไม่มา ลมหนาวโอบมายิ่งสะท้าน
 ไม่เห็นพ็อนักกลับมาหาเมีย
 พ็อยู่กับใครที่ไหนกันเล่า หรือไปเมาเหล้าเสียจนอ่อนเพลีย
 พ็ีจะชั่วช้าแค่ไหน ขอเพียงอย่านอกใจเมีย
 กลับบ้านเราเสีย น้องไม่เสียใจ...”

ค. ไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงจะไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค เช่นเดียวกับในบทเพลงของนักร้องชาย กล่าวคือ ผู้หญิงหัวเก่าจะมีลักษณะอ่อนแอ และเมื่อพบกับความผิดหวังก็จะท้อแท้ คร่ำครวญ โดยไม่สามารถลุกขึ้นสู้ได้ เช่น เพลง “น้ำตาน้ำตกร” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“ น้ำตกรจากผาเหมือนน้ำตาน้องไหลตก
 น้ำตกรไหลตกเพราะน้องมันตึกบ่งเสนาหา
 คืนนั้นฝนตกน้องยังคอยพบพ็ียา
 แต่มาบัดนี้พ็ีจำ หลบหนีหน้าไปอยู่แห่งใด..
 ...น้ำตาไหลตก น้ำตกรไหลนอง
 นกเว้ามันร้อง กังวาลไปทั่วแดนไพร
 ช้ำอีกหรือนี้ โทวาสนาน้องเป็นเช่นไร
 ข้อน้องไม่สวยไม่รวยไซ้ใหม่ พ็ีจึงตัดได้ไม่หันมามอง..”

จะเห็นได้ว่า เมื่อผู้หญิงหัวเก่าพบกับความผิดหวัง นอกจากไม่คิดต่อสู้กับอุปสรรคแล้ว ยังมักจะคิดว่า ทุกอย่างเป็นเพราะชะตากรรม, เพราะโชควาสนา อีกด้วย

การที่บทเพลงของนักร้องหญิงมีการนำเสนอลักษณะของการขาดความมั่นใจในตนเอง หลากหลายกว่าในบทเพลงของนักร้องชายนี้ อาจเนื่องมาจากแง่มุมด้านความมั่นใจในตนเองนั้น เป็นเรื่องของความรู้สึกภายในจิตใจ ดังนั้นนักร้องหญิงจึงเป็นผู้ถ่ายทอดได้ชัดเจนกว่านักร้องชาย

(4) มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง

ลักษณะอีกประการหนึ่งของผู้หญิงหัวเก่าที่ปรากฏชัดเจนในบทเพลงลูกทุ่งที่นักร้องหญิงขับร้อง แต่ไม่ปรากฏในบทเพลงของนักร้องชาย เนื่องจากเป็นการพูดถึงภาพของผู้หญิงที่มีต่อตนเอง ซึ่งจำเป็นต้องให้เจ้าตัวพูดเอง ก็คือ การมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง ไม่ให้เกียรติตนเอง ดังต่อไปนี้

ก. ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ดูถูกตนเอง ผู้หญิงหัวเก่ามักจะดูถูกตนเอง ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง เมื่อนำตัวเองไปเปรียบเทียบกับคนอื่นก็มักจะเห็นว่าตัวเองไม่มีค่า เช่น

เพลง “ลูกทุ่งหมอลำ” ขับร้องโดย จินตหรา พูนลาภ

“...อยู่บ้านนาหากินกับดินโคลน ด้วยเราจนด้อยต่ำ
 ซี้ได้ทุยลุยคลอง ย้องหมอลำ ก็สุขล้ำแล้ว
 เขาเป็นสาวบ้านนอก กินจอกกินแหน
 กินต้มดอกแค กินผักสะเดา
 กินปลาร้าปลาแจ่ว ปคือสาวเมืองกรุง...”

ข. โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา เมื่อผู้หญิงหัวเก่าพบกับปัญหา เช่น ถูกหลอกหลวง ก็มักดูถูกตัวเองต่าง ๆ นานาด้วยการโทษว่าตัวเองโง่, จน, ไม่สวย ฯ เช่น

เพลง “วานเพื่อนเขียนจดหมาย” ขับร้องโดย จินตหรา พูนลาภ

“...นอนคิดถึงเขาเลยวานเพื่อนเราเขียนให้
 ต้องมาหมองไหม้เพราะเขาแย่งไปให้เห็น
 ไม่ใช่อื่นไกล ก็คนที่เราพึ่งลายเซ็น
 แสนซ้ำลำเค็ญ เกิดเป็นคนโง่อย่างเรา”

สรุปคุณลักษณะภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรกนั้น ในด้านพฤติกรรมความรัก จะมีลักษณะสงวนท่าที รักนวลสงวนตัว ส่วนบทบาททางเพศนั้น จะมีคุณสมบัติของกุลสตรีหลายประการ คือ เป็นเพศที่สวยงาม และความสวยงามนั้นมีไว้เพื่อความพึงพอใจของผู้ชาย ซึ่งเห็นได้จากการ์ตูนผู้ชาย

ในบทเพลงมักให้ความสำคัญกับความสวยงามของสระผู้หญิงเป็นอย่างมาก และใช้เป็นเกณฑ์อย่างหนึ่งในการเลือกคู่ครอง นอกจากนั้น ผู้หญิงหัวเก่าจะมีลักษณะเป็นแม่บ้านแม่เรือน, ไม่ค่อยรู้เท่าทันผู้อื่น ทำให้บางครั้งตกเป็นผู้ถูกกระทำ สิ่งที่สำคัญในชีวิตของผู้หญิงหัวเก่าคือความรัก เมื่อผู้หญิงหัวเก่ารักใคร่แล้วจะยึดมั่นในความรักเป็นอย่างมาก จนทุ่มเทความรักให้คนอื่นมากกว่าจะรักตนเอง เป้าหมายสูงสุดในชีวิตคือการแต่งงาน สำหรับความมั่นใจในตนเอง และทัศนคติที่มีต่อตนเองนั้น ผู้หญิงหัวเก่าจะไม่มี ความมั่นใจในตนเอง และมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเองจนทำให้ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ไม่มีความทะเยอทะยาน ไม่กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นเพราะกลัวถูกหลอกหลวง และไม่คิดต่อสู้กับอุปสรรค เรียกได้ว่า ภาพของผู้หญิงหัวเก่าเป็นผู้หญิงที่ด้อยกว่าชายโดยสิ้นเชิง โดยที่ตัวของผู้หญิงเองก็ไม่ตระหนักถึงความไม่เท่าเทียมดังกล่าว แต่กลับยอมรับสภาพไปโดยปริยาย ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนจากการที่ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงที่ถูกผู้ชายเอาใจเปรียบ เช่น ปล่อยให้หรือเก็บหรือ หลอกหลวง จะไม่มีการโต้แย้ง หรือต่อว่าผู้ชาย อย่างมากก็เพียงแค่อัดฟัน และเฝ้าคร่ำครวญหรือวิงวอนผู้ชาย เท่านั้น

2. ภาพของผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ (23.46%)

แม้ว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535) จะยังมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่า เช่นเดียวกับช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา แต่ในช่วงเวลานี้เองก็ได้เริ่มมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม นั่นก็คือ ภาพของผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ และภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ สำหรับภาพของผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่นั้น ก็คือภาพของผู้หญิงที่กล้าคิดกล้าทำมากขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถพัฒนาตัวเองไปเป็นผู้หญิงหัวสมัยใหม่ได้ เนื่องจากยังมีทัศนคติบางอย่างแบบผู้หญิงหัวเก่าอยู่ ซึ่งภาพของผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรกนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเมตตา กฤตวิทย์ และภิรณันท์ อนุวัชศิริวงศ์ (2532) ที่ศึกษาพบว่า ภาพของผู้หญิงในบทเพลงลูกทุ่งช่วงปี พ.ศ. 2531-2532 เป็นภาพของผู้หญิงที่เป็นตัวของตัวเองมากกว่าเพลงในอดีต และในบทเพลงมักกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิง เช่น การอพยพเข้าเมือง การฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม สำหรับปริมาณภาพของผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรกนี้ มีประมาณ 1 ใน 5 ของกลุ่มตัวอย่าง รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงคุณลักษณะของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (2525-2535)

	ภาพของผู้หญิงที่กำลัง (พ.ศ.2525-2535)
พฤติกรรมความรัก : ตั้งรับ	ช.ร้อง- โอนอ่อนผ่อนตาม/ถูกกระทำ ญ.ร้อง- โอนอ่อนผ่อนตาม/ห่วงใยเรื่องพรหมจรรย์/ถูกกระทำ
บทบาททางเพศ : เริ่มต่างจากดั้งเดิม	ช.ร้อง- เริ่มไม่เป็นกุลสตรี/สวयเพื่อบรรลุผล/ไม่รู้ทันคน ญ.ร้อง- เริ่มไม่เป็นกุลสตรี/สวयเพื่อบรรลุผล/ไม่รู้ทันคน
ความมั่นใจในตนเอง : มีขึ้นบ้างแต่ยังมีน้อย	ช.ร้อง- พยายามปรับปรุงชีวิต/ฟังฟังผู้ชาย/ห่อหุ้มต่ออุปสรรค ญ.ร้อง- พยายามปรับปรุงชีวิต/ฟังฟังผู้ชาย/ห่อหุ้มต่ออุปสรรค
ทัศนคติต่อตนเอง : ทางลบ	ช.ร้อง- ไม่ปรากฏ ญ.ร้อง- ไม่เห็นคุณค่าตนเอง/โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา

2.1 ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องชาย (5.56%)

ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องชาย มีการนำเสนอในแง่มุมดังต่อไปนี้

- (1) ยังคงเป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก
- (2) เริ่มแสดงบทบาททางเพศที่แตกต่างไปจากบทบาทแบบดั้งเดิม
- (3) เริ่มมีความมั่นใจในตนเองขึ้นมาบ้าง แต่ก็ยังคงค่อนข้างน้อย

(1) เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก

ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรก เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก ดังนี้

ก. โอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะยังคงเป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก คือยังไม่กล้าริเริ่มความสัมพันธ์กับผู้ชายก่อน อย่างไรก็ตาม ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่ใช่ฝ่ายตั้งรับในลักษณะของการรักนวลสงวนตัวอย่างผู้หญิงหัวเก่า แต่จะเริ่มโอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย เช่น

ยอมให้ผู้ชายหอมแก้ม

เพลง “คิดฮอดอ้ายแม่เด้อ”

“...คำมั่นสัญญาบ่ลืมหรือหนาบ่ลืมบ่ลืม
 รสรักพีแสนบ่ลืมยังดูดีมีในดวงฤดี
 กลิ่นปรางคีนางหอมเหมือนดอกพยอมกลางเดือนสี่
 ยังจำได้ดีร้อยวันพันปี สิบได้สิมนาง...”

ข. เป็นผู้ถูกกระทำ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรก จะเป็นผู้ถูกกระทำในลักษณะของการเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย หรือถูกผู้ชายทอดทิ้ง เช่น

รอคอยผู้ชายที่บ้านนา

เพลง “คิดฮอดอ้ายแม่เด้อ”

“...ก่อนจากเจ้าไกลขอสั่งไว้แน่วจ๊กหน้อย
 แน่วจ๊กหน้อยแน่วแน่วจ๊กหน้อย
 คิดฮอดอ้ายเพียงน้อยให้นาน ๆ หน้อยเด้อจอมขวัญ
 อย่าฟ้าวเปลี่ยนใจมีแฟนใหม่ไปจากกัน
 คงจ๊กไม่นานหรือก ตาหวานอ้ายสิมา”

ถูกผู้ชายทอดทิ้ง ทำให้ต้องท้องไม่มีพ่อ

เพลง “คักใจเจ้าแล้วบ่” ขับร้องโดย ศักดิ์สยาม เพชรชมพู

“...อ้ายเตือนน้องกับย่าน เลยทิ้งถิ่นฐานไร่ปานสวนบ่อ
 ธาตุแท้เธอก็เป็นกา อยากจะเป็นนางฟ้าคู่หงส์ชุก
 พอเขารู้เช่นเห็นชาติเป็นกา เจ้าเลยหมดราคามันคักใจเจ้าแล้วบ่
 เมื่อเธอหมดสิ้นความสาว หัวอกปวดร้าวบ่มีไผ่เอออ

ขาดคนประดับประคอง ลุกอยู่ในห้องก็ไม่มีพ่อ
 เสียผู้เสียคนเพราะโดนเขาหลอก
 หวนกลับคืนบ้านนอก แล้วมานั่งคอยรอ”

(2) เริ่มแสดงบทบาททางเพศที่แตกต่างไปจากบทบาทแบบดั้งเดิม

ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ เริ่มมีการแสดงบทบาททางเพศแตกต่างไปจากผู้หญิงหัวเก่าบ้าง ดังต่อไปนี้

ก. เริ่มละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรี ในขณะที่ผู้หญิงหัวเก่ามักมีคุณสมบัติของกุลสตรีหลายประการ เช่น มีความเคารพเชื่อฟังพ่อแม่, เป็นแม่บ้านแม่เรือน มีหน้าที่ดูแลปรนนิบัติผู้ชาย แต่ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะเริ่มละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรี กล่าวคือ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชาย จะไม่ทำหน้าที่เพียงดูแลบ้านเรือน และปรนนิบัติผู้ชายเหมือนอย่างผู้หญิงหัวเก่า แต่จะเริ่มมีการประกอบอาชีพของตนเอง ไม่เว้นแม้แต่อาชีพที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่งกับความเป็นกุลสตรี คือ อาชีพโสเภณี เช่น

เพลง “ถึงชั่วก็รัก” ขับร้องโดย สายัณห์ สัญญา

“...โอเธอหมกอยู่กับความโลมม
 ผู้คนทั้บถมให้เธอจมหวังเหวความใคร่
 เพราะเธออยากไร้ไ้กั้ว เมื่อหิวจำใจ
 ให้ชายลูดุบไ้ร่างกายสู้ทน...”

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ผู้ชายในบทเพลงจะเห็นใจ และรักผู้หญิงที่ประกอบอาชีพโสเภณี แต่ถ้อยคำที่ใช้ในบทเพลงล้วนแสดงให้เห็นถึงความต่ำต้อยของผู้หญิงที่ประกอบอาชีพดังกล่าวแทบทั้งสิ้น เช่น “เธอหมกอยู่กับความโลมม” หรือ “ผู้คนทั้บถมให้เธอจมหวังเหวความใคร่” เป็นต้น

ข. ใช้ความสวยของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่นั้น จะแตกต่างจากผู้หญิงหัวเก่าตรงที่ ผู้หญิงหัวเก่าจะใช้ความสวยงามของตนสนองความพึงพอใจของผู้ชาย แต่ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะใช้

ความสวยงามของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งใจไว้ ซึ่งเป้าหมายส่วนใหญ่ก็คือ การได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทอง อย่างไรก็ตาม ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ มักไม่ประสบความสำเร็จจากการกระทำดังกล่าว เช่น

ใช้ความสาวและความสวยเป็นเครื่องมือให้ได้คู่ครองที่ร่ำรวย แต่สุดท้ายก็ถูกทอดทิ้ง
เพลง “เปลี่ยนรักเปลี่ยนรถ” ขับร้องโดย ยอดรัก สลักใจ

“ รักอยู่กับฉันดวงคู่กันให้ขับเปอร์โย ทำไม้คุดโตโก้เป็นคนมั่งมี
แต่งตัวเจิดฉายเฉือนใจชายเหลือที่ อยู่กันไม่ถึงปีคนดีก็คิดหักหลัง
พ้นจากอกฉัน เธอก็หันไปขับซีตรอง ใจแม่เนื้อทองเห็นเธอคง
คนชื่อดัง หน้าตาหล่อเหลาเขาว่าเป็นชาวฝรั่ง หนึ่งปีพบเธออีกครั้ง
เธอนั่งรถเบนซ์เล่นลม...
...นับจากวันนี้ คงไม่มีรถชื่ออย่างเคย มองเห็นทราชมเชย ไร่เอ๋ย นึกว่า
แคไหน เลือกได้เลือกดี แม้แท็กซี่ก็ยังไม่ได้
เมื่อความสวยดับวูบไป เห็นขวัญใจเดินขึ้นรถเมล์”

ค. ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ยังคงไม่รู้เท่าทันผู้อื่นเช่นเดียวกับผู้หญิงหัวเก่า จึงมักตกเป็นผู้ถูกกระทำในลักษณะต่าง ๆ เช่น ถูกหลอกลวงไปเป็นโสเภณี หรือห้องไม่มีพ่อ บางครั้งก็ถูกผู้ชายประณาม และถากถาง ตัวอย่างเช่น
เพลง “ศักใจเจ้าแล้วบ่” ขับร้องโดย ศักดิ์สยาม เพชรชมพู

“...อ้ายเตื่อนน้องก็บ่ย่าน เลยทิ้งถิ่นฐานไร่ป่าสนบ่อ
ธาตุแท้เธอก็เป็นกา อยากจะเป็นนางฟ้าคู่หงส์ชูคอ
พอเขารู้เช่นเห็นชาติเป็นกา เจ้าเลยหมดราคามันศักใจเจ้าแล้วบ่
เมื่อเธอหมดสิ้นความสาว หัวอกปวดร้าวบ่มีไม้เอออ
ขาดคนประดับประคอง ลูกอยู่ในห้องก็ไม่มีพ่อ
เสียผู้เสียคนเพราะโดนเขาหลอก
หวานกลับคืนบ้านนอก แล้วมานั่งคอยรอ”

(3) มีความมั่นใจในตนเองค่อนข้างน้อย

ในขณะที่ผู้หญิงหัวเก่าไม่มีความมั่นใจในตนเอง ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะเริ่มมีความมั่นใจในตัวเองขึ้นมาบ้าง แต่ก็นับว่าค่อนข้างน้อย กล่าวคือ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะกล้าริเริ่มกระทำบางสิ่งบางอย่างด้วยตนเอง แต่เมื่อเกิดข้อผิดพลาดขึ้น ไม่สำเร็จตามที่หวังไว้ เธอก็จะหมดความมั่นใจในทันที ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก. พยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น แต่มักไม่ประสบความสำเร็จ ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายนั้น มักจะพยายามแสวงหาการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ได้สิ่งที่ดีกว่า แสดงให้เห็นว่า เริ่มมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้จะพยายามแล้ว แต่มักไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น เมื่อเธอทิ้งคนรักเก่าเพื่อไปหาคนใหม่ที่รวยกว่า ก็มักถูกคนรักใหม่หลอกหลวง หรือเมื่อเธอคิดแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการเข้าเมืองกรุงเพื่อหางานทำ ก็ไม่ทันต้องกลายเป็นโสเภณี ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดเพราะความจนบีบบังคับ หรือเป็นเพราะถูกหลอกหลวงก็ตาม บ้างก็ต้องท้องไม่มีพ่อ ซึ่งชายคนรักเก่าบางคนก็ให้อภัย บางคนก็ซ้ำเติม ประณามและดูถูก เช่น

เพลง "สมศรี 1992" ขับร้องโดย ยิ่งยง ยอดบัวงาม

“ ชาวคราวเจียบหายไปสองสามปี
 นึกว่าไปได้ดี ใจศรีน้องมาขายตัว
 พ่อแม่อยู่นา ให้พี่มาตามหาจนทั่ว
 มาพบสภาพพุนหัว ชายตัวมัวขายในบาร์..
 ...กลับมาเถอะศรีน้องหนีไปด้วยกัน
 แล้วไปสร้างสวรรค์อยู่บ้านห้องนาหน้ามล
 อย่างหลงไฟแดง สองสีแสงเภาหน้าเหี่ยวย่น
 จะพาไปรดน้ำมนต์ ล้างความเป็นดาวบ้านนา”

เพลง “คักใจเจ้าแล้วบ่” ขับร้องโดย ศักดิ์สยาม เพชรชมพู

“... อ้ายเตื่อนน้องก็บ่ย่าน เลยทิ้งถิ่นฐานไร่ปานสวนบ่อ
 ธาตุแท้เธอก็เป็นกา อยากจะเป็นนางฟ้าคู่หงส์ชูคอ

พอเขารู้เช่นเห็นชาติเป็นกา เจ้าเลยหมดยาคามันคักใจเจ้าแล้วว
 เมื่อเธอหมดสิ้นความสาว หัวอกปวดร้าวบมีไผ่เอออ
 ขาดคนประดับประคอง ลูกอยู่ในห้องก็ไม่มีพ่อ
 เสียผู้เสียคนเพราะโดนเขาหลอก
 หวนกลับคืนบ้านนอก แล้วมานั่งคอยรอ”

ข. ฟังฟังผู้ชาย ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ยังคงมีลักษณะฟังฟังผู้ชายอยู่ แต่ต่างจากผู้หญิงหัวเก่าตรงที่ผู้หญิงหัวเก่าจะฟังฟังผู้ชายเพราะจำนนต่อความรัก แต่ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายจะฟังฟังผู้ชายเพราะเงิน ดังเช่นที่ได้ยกตัวอย่างไปแล้วคือ เพลง “เปลี่ยนรักเปลี่ยนรถ” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ฟังฟังผู้ชายด้วยเหตุผลด้านการเงินโดยใช้ความสาวและความสวยเป็นเครื่องแลกเปลี่ยน ดังนั้นเมื่อหมดความสาวและความสวย จึงหมดค่า

“...โชคช่างดีมีคนรับช่วงต่อไป เธอเปลี่ยนผู้ชายมากมายเหมือนเปลี่ยนทรงผม เปลี่ยนคู่คนไหนได้รถใหม่เซ็กซี่ ปล่อยให้ตามอารมณ์ไม่นานคงชื่นชมใจ นับจากวันนี้คงไม่มีรถชื่ออย่างเคย มองเห็นทราชมเชย ไร่เอ๋ย นึกว่าแคไหน เลือกได้เลือกดี แม้แท็กซี่ก็ยังไม่ไ้
 เมื่อความสวยวูบดับไป เห็นขวัญใจเดินขึ้นรถเมล์”

ค. ท้อแท้เมื่อพบอุปสรรค ในขณะที่ผู้หญิงหัวเก่าจะขาดความมั่นใจจนกลายเป็นคนที่กลัวการเปลี่ยนแปลง ไม่กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น และยอมจำนนต่ออุปสรรคโดยไม่คิดต่อสู้ แต่ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีความมั่นใจมากกว่าเล็กน้อย กล่าวคือ เธอจะพยายามต่อสู้ดิ้นรนเพื่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่ชีวิตที่ดีขึ้น แต่เมื่อพบกับอุปสรรคและความผิดหวัง ก็ขาดความมั่นใจ เริ่มท้อแท้และหนีปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น หนีไปบวชชี หรือ หนีกลับบ้านเกิด

เพลง “รักเก่าที่บ้านเกิด” ขับร้องโดย เอกชัย ศรีวิชัย

“...ได้ข่าวสาวไปบวชเป็นชี สูญเสียความดีที่น้องเมินหน้า
 ถูกมารสังคมนาหลอกขาย รอดตาย..กลับมา

อยากไปเยี่ยมไปหา แต่กลัวเอาหน้าตา ไปอวดแม่ซี..”

2.2 ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ที่ปรากฏในเพลง ลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องหญิง (17.90%)

ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ที่ปรากฏในบทเพลงของนักร้องหญิงนั้น ส่วนหนึ่งคล้ายคลึงกับที่ปรากฏในบทเพลงของนักร้องชาย แต่มีรายละเอียดมากกว่า อีกส่วนหนึ่งมีการนำเสนอเพิ่มเติมขึ้นมาจากที่ปรากฏในบทเพลงของนักร้องชาย คือ ในบทเพลงของนักร้องหญิง มีการนำเสนอแง่มุมด้านทัศนคติที่มีต่อตนเอง รายละเอียดมีดังนี้

- (1) ยังคงเป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก
- (2) เริ่มแสดงบทบาททางเพศที่แตกต่างไปจากบทบาทแบบดั้งเดิม
- (3) เริ่มมีความมั่นใจในตนเองขึ้นมาบ้าง แต่ก็ยังคงค่อนข้างน้อย
- (4) ยังคงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง

(1) เป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรัก

ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ยังคงเป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรัก กล่าวคือ ยังคงไม่กล้าเกี่ยวพาราสีผู้ชายก่อน อย่างไรก็ตาม การเป็นฝ่ายตั้งรับของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่นั้น มีความแตกต่างจากผู้หญิงหัวเก่า คือ

ก. เริ่มโอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย ในขณะที่ผู้หญิงหัวเก่าจะสงวนท่าทีอย่างมากในลักษณะที่เรียกว่า “รักนวลสงวนตัว” แต่ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่รักนวลสงวนตัวอย่างผู้หญิงหัวเก่า ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของการโอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย บางครั้งจึงทำให้ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ถูกเอาเปรียบทางเพศได้ หากว่าเธอโอนอ่อนผ่อนตามผู้ชายแล้วผู้ชายไม่รับผิดชอบ เช่น

เพลง “จะให้รอ พ.ศ. ไหน” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“ ปีแล้วปีเล่าฉันเฝ้าแต่รอ เธอบอกจะมาขอให้ฉันรอหลายปี
 ฉันรอเธอมาตั้งแต่ พ.ศ.หนึ่งสี่ จนถึงบัดนี้สองสี่ผ่านไป
 ปีแล้วปีเล่าฉันเฝ้าคิดถึง ความรักเคยหวานซึ่งจะให้รอถึงไหน
 เสียตัวก็ฆ่าดูหรือมาทำเสียน้ำใจ
 โหดเหี้ยมใจร้ายหน้าไม่อายผู้ชายอย่างคุณ..”

ข. ให้คุณค่าแก่พรหมจารี แม้ว่าผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่
 รักนวลสงวนตัวอย่างผู้หญิงหัวเก่า แต่ก็ยังมีทัศนคติอย่างผู้หญิงหัวเก่าที่ว่าผู้หญิงจะควรจะต้องรัก
 นวลสงวนตัว เพราะพรหมจารีเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตของผู้หญิง ดังนั้นเธอจึงมักเกิดความหวั่นไหว
 เมื่อถูกผู้ชายล่วงเกิน เช่น

เพลง “รักครั้งแรก” ขับร้องโดย ศรินทรา นิยากร

“ เป็นครั้งแรกที่ฉันใจง่าย ยอมให้ชายจับมือ
 ไม่ขัดไม่ขืนไม่ดึงไม่ตี้อ เหมือนไม่เคยถือตัว
 ลมหายใจของเธอร้อนผ่าว ไยฉันหนาวสั่นริว
 จะเหยียดจะหยามประณามว่าชั่ว แล้วแต่ตัวของเธอ
 อยากจะขึ้นอยากจะทำ อยากสลัดให้เธอรู้สึกตัว
 ได้แต่คิดได้แต่นึก นึกแล้วนั่งเหม่อ
 เป็นครั้งแรกที่ฉันยอมนิ่ง เอนร่างอิงอกเธอ
 จะห้ามจะหวงก็กลัวจะเก้อ กลัวเธอจากฉันไป”

จากบทเพลง “รักครั้งแรก” แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและ
 ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ เริ่มไม่รักนวลสงวนตัวอย่างผู้หญิงหัวเก่าแล้ว เธอก็จะคิดดูถูกการกระทำของตน
 เอง และเห็นว่าตนเองทำตัวไม่มีค่า จึงเป็นฝ่ายยอมให้ผู้ชายประณามและดูถูก เห็นได้จากภาษาที่
 ผู้หญิงในบทเพลงใช้ต่อว่าตนเอง เช่น “เป็นครั้งแรกที่ฉันใจง่าย” หรือ “จะเหยียดจะหยาม
 ประณามว่าชั่ว แล้วแต่ตัวของเธอ” เป็นต้น

และการที่ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ยังถือว่า คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่พรหมจารี ดังนั้นเมื่อสูญเสียพรหมจารีให้ชายใดแล้ว จะถือว่าผู้ชายคนนั้นเป็นเจ้าของชีวิต และจะต้องเป็นของผู้ชายคนนั้นตลอดไป เช่น

เพลง “อย่ารักนักเลย” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ อย่าคุณอย่ามารักภักดี อีกสักก็ปีฉันก็คงรักคุณไม่ได้
ฉันห้ามใจแล้วทุกวันอย่าไปรักใคร
นอกจากชายในหัวใจ เป็นเจ้าชีวิตมีสิทธิ์ตัวฉัน
ใช้ความดีคุณมีท่วมท้น มีมากกว่าคนที่อยู่ในหัวใจคนนั้น
แต่เมื่อความสาวฉันเป็นของเขานานวัน
ฉันยอมรับข้อผูกพัน ให้เขาคนนั้นเป็นเจ้าหัวใจ..”

เมื่อสูญเสียพรหมจารีไปแล้วผู้ชายไม่รับผิดชอบ ก็จะเศร้าเสียใจในสิ่งที่ตนทำลงไป เช่น
เพลง “สายเกินแก้” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“...สายสุดสิ้นสาวมีราศีคาว รักเขาเรารักเสมอ
สายเกินแก้ยอมแพ้เพราะฉันเผลอ
ไม่นึกเลยหนอว่าเธอจะมีรักสองครองใจ
พอรู้ว่าพ่ายก็สายเกินแก้ ใจเธอไม่แนฉันแพ้หมดทางแก้ไข
สุดแสงเธอนั้นแล้งน้ำใจ สิ้นสุดหวังฉันให้กลับได้แต่ความระทม”

ค. เป็นผู้ถูกกระทำ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนัก
ร้องหญิง ยังคงเป็นผู้ถูกกระทำ ซึ่งมักเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรัก
อันได้แก่ การเป็นฝ่ายตั้งรับในลักษณะโอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย ไม่รักนวลสงวนตัวนั่นเอง เช่น

เสียความบริสุทธิ์ไปแล้วผู้ชายทอดทิ้ง จึงคร่ำครวญเสียใจ

เพลง “รู้ว่าเขาหลอก” ขับร้องโดย ศิรินทรา นิยากร

“ ถึงเขาหลอกแต่เต็มใจให้หลอก ยิ้มข้างนอกซ้าใน
น้ำคำหวานที่รินรดใจ เขาหลอกใช้ก็รู้
ของสูงค่าแต่ราคาแสนต่ำ ซ้าหรือเปล่าาคิดดู
น้ำใจรักที่ให้เขาอยู่ หรือจะสู้น้ำเงิน...”

เป็นที่น่าสังเกตว่า ภาพของผู้ชายในบทเพลง เป็นผู้ชายที่เห็นแก่เงิน แต่ผู้หญิงในบทเพลงกลับไม่ต่อว่า ในขณะที่ผู้หญิงที่เห็นแก่เงิน มักถูกผู้ชายต่อว่าและประณาม

(2) เริ่มแสดงบทบาททางเพศแตกต่างไปจากบทบาทแบบดั้งเดิม

ผู้หญิงที่ก้าวกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่เริ่มมีการแสดงบทบาททางเพศบางอย่างเปลี่ยนแปลงไปบ้าง ดังนี้

ก. เริ่มละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรี ผู้หญิงที่ก้าวกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิง เริ่มจะละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรีเช่นเดียวกับในบทเพลงของนักร้องชาย กล่าวคือ แทนที่จะทำหน้าที่ดูแลปรนนิบัติพ่อแม่ หรือผู้ชาย กลับเริ่มประกอบอาชีพของตนเอง อย่างไรก็ตาม บทเพลงมักแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงที่ก้าวกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ มักไม่มีความสุขจากการเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเอง และมักไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น

ประกอบอาชีพสุจริต แต่ไม่มีความสุขในการทำงาน
เพลง “น้ำตาสาวเสิร์ฟ” ขับร้องโดย น้ำอ้อย พุ่มสุข

“ แม่จ๋า ลูกโซซัดมาถึงบางกอก เสียงไซเคอะตาทาทางออก
เพื่อนมันบอกบางกอกมีงานทำ
เป็นเด็กเสิร์ฟอาหารอยู่ร้านเก่า ๆ คอยยกเบียร์ยกเหล้าให้เขาประจำ
ดูสายตาบางคนแล้วฉันแสนซ้ำ เขามองลูกต่ำเหยียดย่ำเหลือดี...
...เป็นเด็กเสิร์ฟอาหารยกจานยกไห ยังต้องคอยเฝ้าป้อนข้าวป้อนปลา
บริการโต๊ะไหนซ้ำ ๆ ก็โดนนายด่ามันน่าน้อยใจ...”

ข. ใช้ความสวยของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การนำเสนอในลักษณะนี้ไม่แตกต่างจากบทเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องชาย กล่าวคือ ผู้หญิงที่ก้าวกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะใช้ความสวยงามของตนเป็นเครื่องมือให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนหวังไว้ โดยส่วนใหญุ่มักจะเป็นทรัพย์สินเงินทอง และในบทเพลงก็มักนำเสนอว่า ผู้หญิงที่ก้าวกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ มักไม่ประสบความสำเร็จในการกระทำดังกล่าว เช่น

ใช้ความสาวและความสวยของเป็นเครื่องมือเพื่อหวังจะประกอบอาชีพเป็นดาราดัง แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

เพลง “ดาวเรืองดาวโรย” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“ ตอนทำนาข้าซื้อดาวเรือง พอเข้าไปในเมืองซื้อข้าเฟื่องเหลืองลือ
เป็นดาราน่าปากหนังสือ เอ้อ..เอ๋ย ข้าเปลี่ยนชื่อเป็นแหวดาว
แหวดาวเรืองซักเหลืองเรืองรอง แมวจ้องมองความผุดผ่องแพรวพราว
คำเยินยอ เออ..ออ กันกริ้วกราว เอ้อ..เอ๋ยด้วยข้าสาววิไล
พาไปลองผ่านกล้องถ่ายหนัง แหม..ข้าเงินจิง แต่ข้านั่งภูมิใจ
อนิจจาข้าไม่ทันดังได้ ถ่ายมาถ่ายไป ท้องข้าใหญ่ขึ้นมา
นามดาวเรือง หรือนางแหวดาว สิ้นสุดหมดสาวกลายเป็นข้าวกลับนา
นางดาวเรืองโดนไฉ่หนุ่มแหวมา เอ้อ...เอ๋ย เรียกอีหมาดาวโรย”

ค. ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ผู้หญิงที่กำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงแรกมักไม่รู้เท่าทันผู้อื่นเช่นเดียวกับผู้หญิงหัวเก่า จึงมักตกเป็นผู้ถูกกระทำ หรือตกเป็นเหยื่อ การนำเสนอดังกล่าวไม่แตกต่างจากในบทเพลงของนักร้องชาย หากแต่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะมีการนำเสนอที่ชัดเจนกว่า เพราะในบทเพลงมักแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของผู้หญิงด้วย เช่น

ผู้หญิงตกเป็นเหยื่อ ถูกชายคนรักพร่ำพรหมจารีแล้วส่งไปขายเป็นโสเภณี

เพลง “แค้นรอชำระ” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ ไม่อยากจะจำคนทำฉันเลว ผลักหล่นลงเหวหวังลึกราตี
ถ้าหากกฎหมายบัญญัติทำบัตรโสเภณี ชาตินี้คงมีตราบาปจนตาย
หากเป็นบุญคุณยินดีทดแทน นี่เป็นความแค้นชำระไม่จ่าย
ฉันมอบพรหมจารี คุณเหยียบขยี้ทำลาย
กลับส่งไปขายนรกชายแดน...”

ผู้วิจัยเห็นว่า เมื่อผู้หญิงที่กำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่เป็นผู้ถูกกระทำ เธอจะเริ่ม “มีปากมีเสียง” มากกว่าผู้หญิงหัวเก่า กล่าวคือ เริ่มมีการต่อว่าและโกรธแค้นผู้ชาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เธอเริ่มรู้สึกถึงการถูกเอาเปรียบทางเพศ อย่างไรก็ตาม เธอก็ยังไม่

สามารถปลดปล่อยตัวเองให้หลุดพ้นจากการเอาใจเปรียบนั้นได้ เพราะผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ส่วนใหญ่ยังคงมีทัศนคติแบบผู้หญิงหัวเก่าอยู่ในตัว คือ การยึดมั่นในความรัก สำหรับผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ไม่ยึดมั่นในความรักอีกต่อไปเพราะโกรธแค้นผู้ชาย เธอก็ก็น่าจะมีโอกาสที่จะหลุดพ้นจากการเอาใจเปรียบดังกล่าว เพราะยังไม่มีศักยภาพเพียงพอ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้

(3) มีความมั่นใจในตนเองค่อนข้างน้อย

ในขณะที่ผู้หญิงหัวเก่าจะไม่มี ความมั่นใจในตนเอง ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงแรกจะมีความมั่นใจในตนเองอยู่บ้าง แต่ก็ไม่มากนัก เพราะความมั่นใจดังกล่าวจะหายไปทันทีเมื่อพบกับอุปสรรค การนำเสนอดังกล่าวถือว่าคล้ายคลึงกับในบทเพลงของนักร้องชาย รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ก. พยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงนั้น มีส่วนแตกต่างจากบทเพลงของนักร้องชายอยู่บ้าง กล่าวคือ ในบทเพลงของนักร้องชาย ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่มักแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นโดยการอพยพเข้าทำงานในเมืองกรุง แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ต้องกลายเป็นโสเภณี หรือท้องไม่มีพ่อ แต่ในบทเพลงของนักร้องหญิงพบว่า ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่มีการนำเสนอ 2 ลักษณะ คือ 1. ไม่ประสบความสำเร็จในการทำงาน ต้องกลายเป็นโสเภณี หรือถูกหลอกหลวงจนท้องไม่มีพ่อ แม้ไม่ประสบชะตากรรมดังกล่าว ได้ประกอบอาชีพสุจริต ก็ยังไม่มีความสุขในชีวิตการทำงาน เพราะต้องเหนื่อยยากแสนสาหัส โดนดูถูกเหยียดหยาม 2. ประสบความสำเร็จในการทำงาน แต่กลับประสบความล้มเหลวในชีวิตคู่ ทำให้ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ต้องเศร้าเสียใจ เนื่องจากยังคงมีทัศนคติแบบผู้หญิงหัวเก่า คือ ยึดมั่นในความรัก และเป้าหมายสูงสุดในชีวิตคือการแต่งงาน มีชีวิตคู่ที่มีความสุข ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การนำเสนอดังกล่าวเป็นการตอกย้ำว่า ผู้หญิงชนบทไม่ควรคิดแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น ปริมาณของหญิงชนบทคือท้องนา และ ชีวิตของผู้หญิงคือการแต่งงาน ไม่ใช่การทำงาน หากผู้หญิงลุกขึ้นมาทำงาน ผลที่ได้รับก็คือความทุกข์ใจ และโดดเดี่ยวเดี๋ยวตาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เป็นโสเภณีด้วยความจำใจเพราะต้องเลี้ยงตนเอง และเลี้ยงลูกไม่มีพ่อ
เพลง “นางบังเงา” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“...เรานางบังเงาใครเล่าจะมอง ทุกคนหมายจงชั่วเล่นเมียผัว
ฉันอยากตะโกนให้รู้กันทั่ว ถึงฉันเป็นหญิงชั่ว
ชายแต่ตัวหัวใจ...ไม่ชาย
ทุกคืนที่เก่าฉันเฝ้ายืนคอย สงสารลูกน้อยขาดพ่อเดียวดาย
ลูกเอ๋ยอย่าเศร้าแม่จ่ายอมอาย ชายตัวเลี้ยงเจ้าใหญ่
วันนี้คงได้ค่าเทอม..โรงเรียน”

ประสบความสำเร็จในการทำงาน แต่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตคู่ ทำให้ต้องเศร้าเสียใจ
เพลง “เงินมาน้ำตาขุ่น” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ กัดก้อนเกลือกิน จนลิ้นด้านชา
เราสองคนยากจนกันมา นับเป็นเวลาเนิ่นนาน
หลายปี ไม่มีเรื่องราวร่าราน
หาเงินจากงาน เจ๊จางช่วยเหลือครอบครัว..
...จากการเป็นคนยากจน ที่คนเขาเมิน
เดี๋ยวนี้เราเดินถนน มีคนเรียกหา
จากคำว่ามัน เปลี่ยนผันเป็นคุณขึ้นมา
แต่อนิจจา เงินมาที่รักฉันไป
เมื่อก่อนเราจน ขัดสนเงินทอง
ใจเขาดีแสนดีปรองดอง ไม่เคยกลับกลอกนอกใจ
ครั้นพออ้วนพี เขามีแฟนใหม่
เคราะห์กรรมอะไร เงินมาน้ำตาขุ่นร่วง”

ข. ฟังฟังผู้ชาย แม้ว่าผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีความมั่นใจมากขึ้นบ้าง กล่าวแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น แต่ก็ยังมีลักษณะฟังฟังผู้ชายอยู่ สำหรับในบทเพลงของนักร้องหญิงนั้น ลักษณะการฟังฟังผู้ชายของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีส่วนที่เพิ่มเติมขึ้นมาจากในบทเพลงของนักร้องชาย กล่าวคือ ในบทเพลงของนักร้องชาย ผู้หญิง

จะฟังฟังผู้ชายเพราะเงิน แต่ในบทเพลงของนักร้องหญิงนั้น ผู้หญิงที่กำลังกั๊กระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะฟังฟังผู้ชายเพราะเงิน หรือเพราะจำนวนต่อความรักก็ได้ เช่น

ฟังฟังผู้ชายเพราะเงิน จึงยอมตกเป็นภรรยาบ่อย โดยไม่คำนึงถึงศีลธรรมและศักดิ์ศรีของตน

เพลง “ขึ้นบ้างซ้ำบ้าง” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ ขึ้นบ้าง..ซ้ำบ้าง ขึ้นบ้างซ้ำบ้างขึ้นบ้างซ้ำบ้าง ช่างมัน
 ขึ้นบ้าง..ซ้ำบ้าง ขึ้นบ้างซ้ำบ้างขึ้นบ้างซ้ำบ้าง ช่างมัน
 มา..สัปดาห์ครั้งก็ยังดี..เธอมาทำให้ตั้งสี่พัน
 เฉยเมยดีกว่าไววาย ไม่รู้ฉันแย่งใครหรือใครแย่งฉัน
 เป็นน้อยเป็นหลวงก็ไม่พอรี ไม่อยากเข้าซั้ตามนี้ถามนั้น
 สุขใจยามใกล้โลกใจยามห่าง ขึ้นบ้างซ้ำบ้าง..เราไม่ว่ากัน..”

ฟังฟังผู้ชายเพราะเหตุผลด้านจิตใจและการเงิน กล่าวคือ ยังคงรักชายผู้เป็นสามี ในขณะที่เดียวกันก็รอการสงเสี่ยเลี้ยงดู

เพลง “เดือนกว่าไม่มาแพลต” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ ไหนคุณว่าจะมาที่แพลต เดือนหนึ่งสักเจ็ดแปดวัน
 แต่เดือนนี้ทำไมไม่มาหาฉัน คงลืมคำมั่นสัญญาจะมาเยี่ยมเยือน
 ฉันยังจำถ้อยคำคุณได้ คุณบอกภายในสิ้นเดือน
 แพลตห้องนี้ ยินดีจ่ายไม่ลืมเดือน นี้เลยสิ้นเดือน
 เขาทวงค่าเช่าจะเอาที่ไหน...”

เพลง “ผู้มีเมียน้อย” ขับร้องโดย จินตหรา พูนลาภ

“ กลับมาจากซาอุดี มาได้สองปี พี่นลึกลึนี้หน้า
 เมียคิดว่ายังไม่กลับมา นั่งรอเงินตราไม่ส่งมาซักที
 ะใจเลยไปถามข่าว พอรู้เรื่องราวจากเพื่อนที่ดี
 แทบเป็นลมล้มลงทันที แทบเป็นลมล้มลงทันที
 หัวใจฉันนี้แทบบี้แทบแบน
 ผัวไปมีเมียน้อย แต่งงานเรียบร้อยอยู่ที่เมืองขอนแก่น
 แค้น แค้น แค้น ปวดใจเหลือแสน เจ็บแค้นเสียจัง...”

ไม่ต้องฟังฟังผู้ชายเพราะเงินเนื่องจากมีการประกอบอาชีพ แต่ยังฟังฟังผู้ชายเพราะจำนวนต่อความรัก ทำให้ต้องเศร้าเสียใจเมื่อทุ่มเทให้กับงานจนชีวิตคู่ล้มเหลว
เพลง “มีโอกาสแต่ขาดเวลา” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ ฉันมีโอกาสแต่ขาดเวลา ยามเธอเรียกหาไม่มีเวลาจะให้
รักจึงถึงจุดเธอหยุดชกโย สุดท้ายฉันกลายเป็นคนเจ็บซ้ำ
ฉันมีโอกาสแต่ขาดน้ำใจ เธอทุกชีใหม่ไม่เคยถามเลยสักคำ
ฉันมัวมุ่มม่นกับงานที่ทำ ฉันทำเธอจนทนไม่ได้
คิดว่างานสำคัญมากกว่า ความห่วงหาเธอเป็นสองรองไป
กว่าจะรู้ห่วงงานล้มการให้ มันเกิดความน้อยใจ
เธอไปแล้วตั้งหลายคืน...”

จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ค่อนข้างเข้มแข็งกว่าผู้หญิงหัวเก่า บางคนเลือกทางเดินชีวิตของตัวเองโดยยอมเป็นภรรยาน้อยและไม่เสียใจในสิ่งที่ตนกระทำ ส่วนบางคนที่มีสามีไปมีภรรยาบ่อยก็แสดงอาการโกรธแค้น แทนที่จะคร่ำครวญเสียใจแต่เพียงอย่างเดียว อย่างไรก็ตาม ผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็ยังคงถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศ และยอมรับสภาพนั้นด้วยความจำยอม เพราะยังคงต้องฟังฟังผู้ชายอยู่นั่นเอง

ค. ท้อแท้เมื่อพบอุปสรรค ภาพของผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิง ถูกนำเสนอเช่นเดียวกับในบทเพลงของนักร้องชาย กล่าวคือ ผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีความมั่นใจมากกว่าผู้หญิงหัวเก่า คือเธอจะไม่ถึงกับยอมจำนนต่ออุปสรรคอย่างผู้หญิงหัวเก่า แต่เมื่อพบกับความผิดหวังก็เกิดความท้อแท้ ไม่กล้าเริ่มต้นใหม่ ซึ่งแสดงออกโดยการหนีปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น

ถูกผู้ชายทิ้ง จึงเช็ดกับความรัก ไม่กล้าเริ่มต้นใหม่

เพลง “ไม่เริ่มใหม่แล้ว” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ แล้วจะทนรักอยู่อย่างไร เจอะแต่คนหลายใจตายแน่ ๆ
เลยต้องยอมพ่ายแพ้ แล้วจะไม่แลความรักอีกเลย
...แม้มีชายไหนบอกชื่อตรง ให้อมพระสามองค์ตรงมาเอ๋ย
เราจะทำวางเฉย ฟังแล้วเลยผ่านไป...”

ถูกหลอกหลวงจนกลายเป็นโสเภณี จึงฆ่าตัวตายหนีปัญหา
เพลง “สาวติ่มโตดตึก” ขับร้องโดย พิมพา พรศิริ

“...วันวันไม่ได้ไปไหน นอนอยู่ข้างในตั้งแต่เช้าจนเย็น
ภายนอกไม่เคยได้เห็น หัวอกลำเค็ญสุดแสนแค้นใจ
พ่อจ๋ามารับหนูด้วย ไม่มีใครช่วยแล้วจะทำฉันใด
มองเห็นแต่หน้าตาต่างอยู่ใกล้ ต้องตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง
(ลำ) ถึงคราวแล้ว ๆ บ่มีแนวสีย้อยอยู่
แสงเหี่ยวห้อยใจน้อยจ้อยเหงา ก่อนสิก้าวขึ้นหน้าต่าง
ทำกรรม เขียนจดหมายสี่คำ พ่อเฮี้ยลาแล้ว...”

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้หญิงในบทเพลง “สาวติ่มโตดตึก” คร่ำครวญขอความช่วยเหลือจากพ่อ แทนที่จะเป็นแม่ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการนำเสนอดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงอำนาจของผู้ชาย เนื่องจาก ผู้หญิงในบทเพลงดังกล่าวถูกกระทำโดยผู้ชาย และเมื่อช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ก็ยังต้องขอความช่วยเหลือจากผู้ชาย

(4) มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง

ผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเองเช่นเดียวกับผู้หญิงหัวเก่าในลักษณะดังนี้

ก. ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ดูถูกตนเอง ผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ มักมองไม่เห็นคุณค่าของตนเอง จึงแสดงออกด้วยการดูถูกตนเอง โดยเฉพาะผู้หญิงที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ เช่น

หาเลี้ยงชีพด้วยการเป็นโสเภณี จึงดูถูกตนเอง
เพลง “กอดฉันแต่อย่ารักฉัน” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“หญิงติดเบอร์พาร์ทเนอร์ในบาร์ อย่างค้นหาเวลา มันหาคุณค่าไม่ได้
คำว่ารักของคุณมีค่า มันเป็นภาษาหัวใจ
โปรดอย่ามาใช้กับหญิงพาร์ทเนอร์
กอดเถิดกอดฉันให้ช้า แต่อย่าเหยยคำรักหญิงติดเบอร์

ขอเปลี่ยนเป็นคำว่าเธอจำ ฉันสงสัยเธอ
สิ่งเดียวที่พาร์ทเนอร์อย่างฉันต้องการ"

ข. โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะโทษตนเองถ้าหากว่าสิ่งที่เธอทำให้เกิดผิดพลาด หรือไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต การนำเสนอในลักษณะนี้ไม่แตกต่างจากผู้หญิงหัวเก่า ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ไม่รักษาพรหมจารี แต่เมื่อถูกผู้ชายทอดทิ้งก็โทษว่าเป็นความผิดของตน
เพลง "ให้เขาเร็วไป" ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

" แล้วเขาก็ไปจากฉันจริง ๆ แล้วเขาก็ทิ้งฉันเหมือนขยะ
มันสามันสะหัวใจเหลือเกิน
เอาน้ำส้ม ๆ ของความหยาบคาย เชี่ยฉันให้ไปพ้นนอทางเดิน
พร้อมด้วยการเหม็นเดินจากไป...
...ผิดที่ฉันไม่ควรด่วนให้ เมื่อกายและใจเป็นของด้อยจนไร้คุณค่า
ใช้รักจริงฉันมีราคา แต่ฉันให้ก่อนเวลา วันนี้หน้าตาจึงมาถึงตัว..."

ถูกหลอกหลวงจนกลายเป็นโสเภณี จึงโทษว่าเป็นเพราะตนเองไง
เพลง "อายแสงนีออน" ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

" แสงนวล ๆ ขวนให้คนคลั่งไคล้ ดูเรื่องวิไล
แสงสุกใสนุ่มอ่อน นีหรือเขาเรียกว่าแสงนีออน
ที่คนบ้านป่าขาดอน เข้ามาอนหลงแสง
พบชายชาญชวนด้วยเชิงเจ้าชู้ พาไปเที่ยวไปดู
แสงเลิศหรูมากแห่ง เพลิดเพลินเพลิดเพลินไม่คิดระแวง
สุดทำมาเจอะสีแสง ห้องตกแต่งโรงแรม
กลายเป็นแมงเม่า ใ้ง่าทั่วไป
ที่เห็นแสงไฟ นึกว่าเย็นชื่นชุ่ม
แสงนีออน สาดสะท้อนร่างขาวจำแจ่ม
ทั้งหมดหมดที่โรงแรม แล้วเขาเลยหลบหาย.."

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงส่วนใหญ่จะใช้สรรพนามแทนตัวผู้ชายว่า “คุณ” หรือ “เธอ” และใช้สรรพนามแทนตนเองว่า “ฉัน” ซึ่งเป็นภาษาที่แสดงว่าผู้พูดอยู่ในระดับเดียวกับฝ่ายชาย ในขณะที่ผู้หญิงหัวเก่าส่วนใหญ่จะใช้สรรพนามแทนตัวผู้ชายว่า “พี่” และแทนตนเองว่า “น้อง” ซึ่งเป็นภาษาที่แสดงให้เห็นว่าผู้พูดอยู่ในระดับต่ำกว่าฝ่ายชาย ผู้วิจัยเห็นว่า การใช้สรรพนามดังกล่าว อาจแฝงความหมายไว้ว่าผู้หญิงหัวเก่า มีลักษณะด้อยกว่าชายมากกว่าผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ก็เป็นไปได้

สรุปคุณลักษณะภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่นั้น คือผู้หญิงที่พยายามเปลี่ยนแปลงตนเองในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมด้านความรัก หรือการแสดงบทบาททางเพศ แต่ก็ยังไม่อาจหลุดพ้นจากกรอบประเพณีต่าง ๆ ได้ เพราะยังคงมีทัศนคติบางอย่างแบบผู้หญิงหัวเก่าอยู่ กล่าวคือ ในด้านพฤติกรรมความรักนั้น จะไม่รักจนลวงจนตัว แต่ในขณะเดียวกันกลับยังให้คุณค่าแก่พรหมจารี จึงทำให้เกิดความขัดแย้งในตัวเอง ส่วนบทบาททางเพศนั้น จะเริ่มละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรี และเริ่มมีความมั่นใจในตนเองขึ้นมาบ้าง พยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นจนกลายเป็นผู้หญิงวัตถุนิยม ยอมใช้ความสาว ความสวยของตนเป็นเครื่องมือให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต ส่วนทัศนคติที่มีต่อตนเองนั้น ยังคงมีทัศนคติที่ไม่ดี เมื่อเกิดปัญหาก็ยังคงคิดโทษตนเอง เมื่อพบอุปสรรคก็ท้อแท้ แทนที่จะต่อสู้กลับหนีปัญหา สรุปได้ว่าผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็คือ ผู้หญิงที่พยายามจะดิ้นรนเปลี่ยนแปลงตัวเองจากหัวเก่าไปเป็นผู้หญิงหัวสมัยใหม่ แต่ยังไม่สำเร็จ และยังคงด้อยกว่าผู้ชายอยู่นั่นเอง เห็นได้จากการที่ยังคงถูกผู้ชายเอาไรต์เอาเปรียบ ทำให้ต้องตกอยู่ในฐานะผู้ถูกกระทำเช่นเดียวกับผู้หญิงหัวเก่า อย่างไรก็ตาม ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะเริ่มมีปากมีเสียงมากขึ้น แต่ก็ไม่กล้าลุกขึ้นสู้ ยังคงยอมรับสภาพความไม่เท่าเทียมกันต่อไปเพราะยังมีลักษณะพึ่งพิงผู้ชายอยู่นั่นเอง

3. ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ (45.06%)

ช่วงปี พ.ศ.2528-2535 เป็นช่วงเวลาที่มีอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกได้แพร่หลายเข้ามาสู่สังคมไทย ดนตรีแนวสตริงและแนวร็อกได้พุ่งเข้าสู่ความนิยมของผู้ฟังทั่วประเทศอย่างกว้างขวาง ทำให้เพลงลูกทุ่งเข้าสู่ภาวะซบเซา ดังนั้น เพลงลูกทุ่งจึงต้องมีการปรับตัว เพื่อให้อยู่รอดได้ต่อไป ช่วงเวลานี้เอง ได้เกิดภาพของผู้หญิงแบบใหม่ขึ้นมา เป็นภาพของผู้หญิงที่กล้าแสดงออกและเป็นตัวของตัวเองตามแบบวัฒนธรรมตะวันตก แต่ก็ไม่ใช่เอกลักษณ์ของผู้หญิงพื้นบ้านแบบไทย ๆ คือ มีการเกี่ยวพาราฮี หรือได้คารมกับผู้ชายโดยใช้มุขตลกแฝงความสง่างาม ภาพของผู้หญิงแบบใหม่ที่เกิดขึ้นนี้ก็คือ ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่นั้นเอง บทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่เป็นปริมาณถึงเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 3.3 แสดงคุณลักษณะของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (2525-2535)

	ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ (พ.ศ.2525-2535)
พฤติกรรมความรัก : ริเริ่ม	ช.ร้อง- ริเริ่ม+ยุติ/เป็นผู้กระทำ ญ.ร้อง- ริเริ่ม+ยุติ+กำหนดระยะ/ไม่หวังใยพรหมจรรย์/เป็นผู้กระทำ
บทบาททางเพศ : แบบใหม่	ช.ร้อง- ไม่เป็นกุลสตรี/สวຍเพื่อบรรลุผล ญ.ร้อง- ไม่เป็นกุลสตรี/สวຍเพื่อบรรลุผล/รู้ทันคน/รักตนเองมากกว่าผู้อื่น
ความมั่นใจในตนเอง : มีสูง	ช.ร้อง- กล้าปรับปรุงชีวิต ญ.ร้อง- กล้าปรับปรุงชีวิต/พึ่งตนเอง/กล้าสู้อุปสรรค
ทัศนคติต่อตนเอง : ทางบวก	ช.ร้อง- ไม่ปรากฏ ญ.ร้อง- เห็นคุณค่าตนเอง/โทษคนอื่นเมื่อเกิดปัญหา

3.1 ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องชาย (20.99%)

ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535) มีการนำเสนอในแง่มุมต่อไปนี้

- (1) เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก
- (2) แสดงบทบาททางเพศแบบใหม่
- (3) มีความมั่นใจในตนเองสูง

- (1) เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรักดังต่อไปนี้

ก. เป็นฝ่ายริเริ่ม และยุติความสัมพันธ์ เพลงลูกทุ่งของนักร้องชายช่วงแรก มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่เป็นฝ่ายริเริ่มความสัมพันธ์เพียงเพลงเดียวเท่านั้น คือ เพลง “เด็กมันยั่ว” ขับร้องโดย ยอดรัก สลักใจ

“ เด็กมันยั่วเลยหลวมตัวไปหน่อย
 ฝึช้ำด้ามพลอยถึงคราวมันต้องเปลื้องตัว
 ผู้หมวดครบถึงจะจับผมก็ไม่กลัว
 ที่ผมทำชั่วเพราะเด็กมันยั่วจริง ๆ
 เด็กมันยั่วเลยหลวมตัวไปหน่อย
 เข้าชั้น เด็กค่อยมาทำเป็นยุ่งหนุงหนิง
 แล้วแม่คุณหนูก็น่าเอ็นดูจริง ๆ
 ถ้าผมทำนึ่งโลกจะตึงชายชาญ...”

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่เป็นฝ่ายริเริ่มความสัมพันธ์ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรกมีน้อยมาก เฉพาะในกลุ่มตัวอย่างมีปรากฏเพียงเพลงเดียว โดยภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงมักจะเป็นภาพของเด็กสาวรุ่นใหม่ แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงรุ่นใหม่จะมีความก้าวหน้าด้านความรักมากขึ้น และผู้ชายในบทเพลงก็จะมองผู้หญิงรุ่นใหม่ที่มีลักษณะดังกล่าวอย่างไม่ให้

เกียรตินัก คือมองว่าเป็นฝ่ายให้ทำผู้ชาย และถ้าผู้ชายไม่มีความสัมพันธ์ด้วยก็จะเสียเงินชาย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การนำเสนอในลักษณะดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงค่านิยมของผู้ชายที่ว่า ผู้ชายเจ้าชู้ถือว่าเป็นคนมีความสามารถ ส่วนผู้หญิงที่เจ้าชู้ กลับริเริ่มความสัมพันธ์กับผู้ชายก่อน ยังคงเป็นแค่วัตถุทางเพศเท่านั้น

นอกจากเป็นฝ่ายริเริ่มความสัมพันธ์แล้ว ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายยังเป็นฝ่ายยุติความสัมพันธ์กับผู้ชายอีกด้วย เช่น

ผู้หญิงทิ้งชายคนรักเก่าเพื่อไปรักกับเพื่อนของชาย

เพลง “ผู้เสียสละ” ขับร้องโดย สายัณห์ สัญญา

“ ไซฟ้าบันดาลให้เธอเป็นคู่ของพี่
ฟ้าสร้างให้น้องพี่นี้ รักมีเพียงชั่วหวานชื่น
พี่แสนรักแสนห่วงแสนหวงทุกคืน
ขอให้รักทรนเหมือนรักพี่เกิดดวงใจ
ด้วยเขาเป็นเพื่อนร่วมคำสาบานของพี่
น้ำใจเขานั้นช่างดีสมที่จะครองน้องได้
อย่าได้คิดและห่วงพี่นะดวงใจ
ขอเจอกันชาติใหม่ชาตินี้พี่ต้องขอลา...”

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้หญิงในบทเพลงเป็นผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่เป็นฝ่ายทอดทิ้งชายคนรักเก่า แต่จากประโยคที่ว่า “น้ำใจเขานั้นช่างดีสมที่จะครองน้องได้” ยังแสดงให้เห็นว่า ผู้ชายยังคงมองผู้หญิงด้วยมุมมองแบบเก่าอยู่ คือยังมองว่าผู้หญิงเป็นเสมือนสมบัติชิ้นหนึ่ง ซึ่งผู้ชายที่เป็นคนรักหรือสามี มีฐานะเป็นเจ้าของ หรือเป็นผู้ครอบครอง

ข. เป็นผู้กระทำ ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายจำนวนมาก เป็นภาพของผู้กระทำ (Active) ซึ่งส่วนใหญ่จะหนักไปในทางการหักอกผู้ชาย ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาของบทเพลงมักเกี่ยวข้องกับความรักที่ไม่สมหวัง สำหรับบทเพลงที่นักร้องชายเป็นผู้ขับร้อง ผู้ที่พลาดหวัง เป็นฝ่ายถูกหักอกก็มักเป็นฝ่ายชาย จึงทำให้ผู้หญิงในบทเพลง กลายเป็นผู้กระทำไปโดยปริยาย เช่น

ผู้หญิงทิ้งชายคนรักเก่าไปหาชายที่รวยกว่า

เพลง "รักครึ่งทาง" ขับร้องโดย สายัณห์ สัญญา

“ สิ้นสุดกันที่ ตั้งแต่วันนี้พี่จะขอมีแฟนใหม่
 ไม่คืนกลับหลังเป็นก้างขวางใคร น้องอยู่พี่ไปเพราะเจ็บ
 เพราะอายุเหลือทน
 ขอลาน้องไป ไปกับหัวใจที่เจ้าทำลายปีน
 ข้าใจยิ่งนัก เสียรักเพราะจน
 จำไว้หน้ามล พี่ต้องเสียคนเพราะใคร...”

นอกจากนี้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ยังเป็นผู้กระทำในลักษณะเป็นฝ่ายเลือกผู้ชายโดยตัดสินที่รูปร่างหน้าตา เช่น

เพลง “หวานเป็นลมขมเป็นยา” ขับร้องโดย สายัณห์ สัญญา

“...หวานเป็นลมขมเขาว่าดีจริง
 เชื่อเถิดนะยอดหญิงเรื่องของความจริง ๆ
 เหมือนเขาว่าคนด่าอย่างผมข้างในขวางามสง่า
 หวานเป็นลมขมมักเป็นยา เชื่อเถิดหนาผมด่าแต่ใจดี
 เพราะผมไม่งามคุณก็มองผ่านเลย ไม่สนใจแก้มเฒ่า
 เห็นไม่น่าเซยเพราะด่าอย่างนี้
 ถึงด่าก็ขำด่าน้ำใจแสนดี มองให้ซึ่งถึงใจผมนี้
 มองนะคนดีนานไปคงเห็น...”

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ชายในเพลง “หวานเป็นลมขมเป็นยา” นั้น แม้มีรูปร่างหน้าตาไม่ดีแต่กลับภาคภูมิใจในตนเอง ไม่ดูถูกว่าตนเองต่ำต้อย เพราะถือว่าคุณค่าของตนอยู่ที่คุณความดี ในขณะที่ภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งช่วงแรกไม่มีการนำเสนอในลักษณะดังกล่าวเลย แสดงให้เห็นว่า ผู้ชายถึงจะไม่หล่อ อย่างไรก็ตามก็ยังเป็นผู้ชาย แต่ผู้หญิงหากว่าขาดความสวยแล้ว ก็จะไม่มีความค่าจนแทบจะไม่ใช่ผู้หญิงเลย

(2) แสดงบทบาททางเพศแบบใหม่

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรก จะแสดงบทบาททางเพศแบบใหม่ ซึ่งเป็นบทบาททางเพศที่อาจเรียกได้ว่าหลุดพ้นจากกรอบประเพณีดั้งเดิม ดังต่อไปนี้

ก. ละทิ้งคุณสมบัติแบบกุลสตรี ในขณะที่ผู้หญิงหัวเก่าจะมีคุณสมบัติของกุลสตรีคือ เป็นแม่บ้าน แม่เรือน ทำหน้าที่ดูแลปรนนิบัติผู้ชาย แต่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่มักไม่มีคุณสมบัตินี้ดังกล่าว คือ ในบทเพลงมักเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ไม่ทำหน้าที่ดูแลปรนนิบัติผู้ชาย กลับเลือกที่จะทิ้งผู้ชาย เพื่อไปประกอบอาชีพ จุดนี้คล้ายคลึงกับภาพของผู้หญิงที่กำลังก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ แต่ต่างกันตรงที่ว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่ประสบความสำเร็จจากการตัดสินใจดังกล่าวอย่างผู้หญิงที่กำลังก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ตรงกันข้าม ผู้ชายกลับเป็นฝ่ายเสียใจที่ผู้หญิงคนรักทอดทิ้ง เช่น

เพลง “เตี้ยหน้าเกี่ยวน้องจาก” ขับร้องโดย พรศักดิ์ ส่องแสง

“...ใกล้วันออกพรรษา ได้ข่าวสาวนาหนีไปเมืองกรุง
เจ้าลืมบ้านทุ่ง ลืมผ้าถุงลายไทย
ทิ้งหนุ่มนาอาลัย เจ้าตัดสินใจหนีไปไม่มา
เลยวันออกพรรษา หนุ่มสาววิวาหน้องจำอยู่ไหน...”

ข. ใช้ความสวยงามของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายจะใช้ความสาวและความสวยของตนเป็นเครื่องมือเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน เงินทอง การนำเสนอคล้ายคลึงกับภาพของผู้หญิงที่กำลังก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ แต่ต่างกันตรงที่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่ประสบความสำเร็จใด ๆ อย่างผู้หญิงที่กำลังก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ เช่น

ใช้ความสาวและความสวยของตนเพื่อหลอกลวงต้มตุ๋นผู้ชาย จนทำให้ผู้ชายตกเป็นเหยื่อ
เพลง “ผู้หมวดครับ” ขับร้องโดย สันติ ดวงสว่าง

“ ได้มาพบนวล สอนจตุจักร
ฉันเข้าไปทัก เอ่ยปากทักฝากรักสนิทสนม
เธอชวนนั่งพัก ฉันนอนหนุนตักเอวกลม

มือหนึ่งก็หยาดม ปากพาปองลมเป็นลมหลับไหล
 พอฟื้นขึ้นมา น้ำตาไหลหยด
 ซึมเศร้าเศร้าใจรั้นทศ ถูกปลดไปไม่ใช่บ่อย
 ข้าวของใส่มา มีนาฬิกา แหวนพลอย
 หายไปทั้งพระทั้งสร้อย เงินพันห้าร้อยไม่เหลือสิ่ง..."

(3) มีความมั่นใจในตนเองสูง

ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงแรกจะมีความมั่นใจในตนเองสูง ซึ่งมีการนำเสนอในลักษณะเดียวคือ

กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายจะพยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การเลือกคู่ครองที่ร่ำรวย และการเข้าเมืองกรุงเพื่อหางานทำ แต่สิ่งที่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ต่างจากผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็คือ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่ประสบชะตากรรมต่าง ๆ เหมือนผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่ากับผู้หญิงหัวสมัยใหม่ เช่น

ผู้หญิงทิ้งคนรักเพื่อไปหาชายคนใหม่ที่รวยกว่า

เพลง "ส่งแฉ่วเรียนราม" ขับร้องโดย ศรีเทพ ศรีทอง

"...ขับรถสองแถวส่งให้แฉ่วเรียน แฉ่วก็หมั่นเพียร ขยันไปเรียนรอบค้ำ
 ทุกวันทั้งวันรับส่งยุพินถึงบ้านประจำ
 รักกันไม่เคยเกินกล้า จบจากรามเราหวังแต่งงาน
 พอขึ้นปีสี่คนดีเอยมาเปลี่ยนแปลง
 แฉ่วไปนั่งรถมัสแตงติดแอร์สีแดงรับส่งทุกวัน
 เป็นลูกเศรษฐีห้อยกระเป๋านายร้อยสามพราน
 แฟนใหม่แฉ่วมีหลักฐาน สองแถวโดยสารแฉ่วเลยไม่มอง..."

ผู้หญิงเข้าทำงานในเมืองกรุง เมื่อรวยแล้วจึงทิ้งคนรักเก่าไปหาคนที่ดีกว่า

เพลง "แบงค์ม่วงลวงใจ" ขับร้องโดย คัมภีร์ แสงทอง

"...มาหางาน พบพานได้งานที่ทำ สาวเสิร์ฟ บ่อยซ้ำ ทำงานคาเฟ่ในบาร์

เธอสวยเขาจึงเลื่อนชั้นขึ้นมา นักร้องในบาร์ เปลี่ยนฐานะทันที
 พวงมาลัย ร้อยแบงก์ใบสีม่วง คล้องคอพุ่มพวง ลวงใจเจ้าไปแล้วนี่
 เธอนั้นเริ่มเปลี่ยนไปทันที ลืมรักเก่าเคยมี ยามยากจนกันมา..."

3.2 ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องหญิง (24.07%)

ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิง มีการนำเสนอครบทั้ง 4 แง่มุมดังต่อไปนี้

- (1) เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก
- (2) แสดงบทบาททางเพศแบบใหม่
- (3) มีความมั่นใจในตนเองสูง
- (4) มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง

(1) เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะเป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรักในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. เป็นฝ่ายริเริ่ม และยุติความสัมพันธ์ ตลอดจนกำหนดระยะห่างของความสัมพันธ์ ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะเป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก ไม่ว่าจะเป็นการเสนอตัวเกี่ยวพาราสีผู้ชาย การหยอกล้อผู้ชาย หรือแม้แต่เป็นฝ่ายกำหนดระยะห่างของความสัมพันธ์ กล่าวคือ จะไม่โอนอ่อนผ่อนตามผู้ชายแบบผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ แต่ก็ได้เงินอวยและสงวนท่าทีแบบผู้หญิงหัวเก่า นอกจากนี้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ยังเป็นฝ่ายริเริ่มในการขอยุติความสัมพันธ์อีกด้วย ซึ่งแตกต่างจากผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ซึ่งมักเป็นฝ่ายอดทนจนถึงที่สุด ไม่เคยคิดเลิกรักกับผู้ชาย ตัวอย่างของผู้หญิงหัวสมัยใหม่แต่ละลักษณะมีดังต่อไปนี้

เกี้ยวพาราสีผู้ชาย

เพลง "กระแจะเข้ามาซิ" ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

"...เขยิบ เขยิบ เขยิบ เขยิบ เข้ามาซิ
 กระแจะ กระแจะกระแจะกระแจะกระแจะ เข้ามาซิ
 หากว่าคุณรัก บักดวงใจปอง แต่คุณมัวนั่งมองฉันก็ขอดี
 ไกลเข้ามานิด ติดเข้ามาซิ ถ้าจะรักสาวต้องก้าวไกล
 ลูกกระท้อนหนา ถ้าจะให้หวาน ค่อย ๆ ทุบรับทานหวานขึ้นมาได้
 หากว่าชอบฉัน หมั่นมาเอาใจ จะไปไหนลูกไก่ในกำมือ.."

หยอกล้อผู้ชายที่กลัวภรรยา

เพลง "อำน่านเล่น" ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

" เมียไม่อยู่หรือน้ำหุงข้าวหุงปลากินเองเลยน้ำ
 หรือเมียกำลังเสียไฟ ลูกไม่ได้น้ำไม่กล้าว่า
 หรือกลัวมือเมียจะด้าน ทำงานเสียเองเลยหนา
 แกงเนื้อหรือว่าแกงไก่ ต้มไข่หรือต้มปลา
 แกงปลาไหลมาใส่ใบขิง แกงกะทิต้มขมต้มซ่า
 แกงปลาไหลมาใส่ใบขิง แกงกระทิงต้มซ่าต้มซ่า
 บอกหนูคำเดียวก็ได้ ย้ำมากเกินไปแกงใหม่แล้วน้ำ
 (พูด) อำน่านเล่นเลย"

รักษาระยะห่างของความสัมพันธ์

เพลง "ห่างหน่อยถอยนิด" ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

" ถอยห่างไปนิด อีกนิดนะแหละ ห่างอีกสักนิด อีกนิดนะแหละ
 แนะ ๆ ๆ ๆ ๆ แน้ ทำดีลูกเซ่อ ทำเป็นทำเปื้อน ทำเป็นแผลมาแตะ
 เจ็อมมือยาว ๆ อะ ยุ่มย่ามเยอะแยะ น้องกลัวมือขาว แล้วชี้เกี้ยวมาแคะ
 ทำซึ่มกระทือ ไม่อ้อมมาแอะ แผลอแผลบทำเซ เอาเสนห์มาแตะ..เฮ้ว..."

เป็นฝ่ายขอยุติความสัมพันธ์เพราะอดทนพฤติกรรมของผู้ชายไม่ได้

เพลง " บัญชีค่าความรัก" ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

"...เธอให้รักฉันเพียงเสี้ยวใจ ใจของเธอคืนไปดีกว่า

ความรักไม่ใช่ผักปลา รักนี้มีค่ามากกว่าสิ่งใด
 ทนหนาวทนร้อนพอกทนดอก ทนโดนหลอกฉันทนไม่ไหว
 ขอบใจที่สอนบทเรียนให้ ขอบันทึกไว้ทำบุญชื้อศีลคำ"

เป็นที่น่าสังเกตว่า บทเพลงของนักร้องหญิงที่เสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่นั้น จะมีการใช้ภาษาที่แข็งขัน ไม่ใช่ภาษาที่แสดงให้เห็นถึงความอ่อนแอของผู้หญิงเหมือนอย่างบทเพลงที่เสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่า หรือภาพของผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ บางเพลงใช้ถ้อยคำในลักษณะออกคำสั่ง เช่น เพลง "กระแสะเข้ามาซิ" ในประโยคที่ว่า "ใกล้เข้ามานิด ติดเข้ามาซิ" เป็นต้น

ข. ไม่ให้คุณค่าแก่พรหมจรรย์ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่มักเป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก และมีความกล้าที่จะขอยุติความสัมพันธ์เมื่อรู้สึกที่ตนเองถูกผู้ชายเอาใจเอาเปรียบ และเมื่อเลิกพบกับชายคนเดิมแล้ว ก็ยังกล้าที่จะเริ่มต้นกับคนใหม่ แม้ว่าตนเองจะเสียพรหมจรรย์ไปแล้วก็ตาม แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงหัวสมัยใหม่ไม่ให้คุณค่าแก่พรหมจรรย์อย่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่อีกต่อไป เช่น

เสียพรหมจรรย์ไปแล้ว แต่ก็ไม่ดูถูกว่าตนเองต่ำต้อยด้อยค่า กลับกล้าที่จะเสนอตัวเกี่ยวพาราตีผู้ชาย

เพลง "กระดิ่งกาลนไฟ" ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

" สนมัยจ๊ะ..สนมะ ๗ .. กระดิ่งกาลนไฟนะสนมะ
 ใครรักอยากลองมาจงชะ หากคิดหลอกเราไม่เอานะ
 หากคิดหลอกเราไม่เอานะ
 ประตูดใจเปิด หากรักมาเกิด แก่ ๗ ยิ่งดีเลิศเลยนะ
 เป็นหม้ายมานาน สะท้านในทรวง
 แถมมีเรือพวงหนึ่งลำด้วยละ
 ประกาศหาหัวใจพระ หวังจะฝากลูกสักคน..."

ค. เป็นผู้กระทำ นอกจากผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะเป็นผู้ริเริ่มและยุติความสัมพันธ์ ตลอดจนกำหนดระยะห่างของความสัมพันธ์แล้ว ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ยังมีลักษณะเป็นผู้กระทำอีกด้วย ซึ่งการเป็นผู้กระทำในบทเพลงของนักร้องหญิงนั้นจะแตกต่างจากในบทเพลงของนักร้องชายอยู่บ้าง กล่าวคือในบทเพลงของนักร้องชาย ผู้หญิงมักเป็นฝ่ายหักอกผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อหาของบทเพลงมักเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวังนั่นเอง แต่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะไม่นำเสนอในลักษณะดังกล่าว เนื่องจากหากเป็นเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความรักที่ไม่สมหวัง ภาพของผู้หญิงในบทเพลงจะเป็นภาพของผู้หญิงหัวเก่าที่ถูกกระทำ ดังนั้น ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะนำเสนอในแง่มุมมองของการเป็นผู้ตัดสินใจ มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่ยอมรองรับอารมณ์ของฝ่ายชาย ไม่ยอมตกเป็นฝ่ายรอคอย ตลอดจนกล้ายื่นข้อเสนอ หรือตั้งเงื่อนไขเพื่อให้ผู้ชายกระทำตามสิ่งที่ตนต้องการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เป็นผู้ตัดสินใจ มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่ยอมตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบผู้ชาย
เพลง “หนูไม่เอา” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“... อู๊ยย แพนใครหนอ ยังหนุ่ม.. เป็นเจ้าบุญทุ่มทุ่มเงินทุกที่
ทุ่มดี ทุ่มดี มาดีดี แหมมาเสียที่มีแฟนคงเดิน
ก็หนูไม่เอาคนมีแฟน จะคงแซนก็กลัวไม่เพลิน
ก็หนูไม่เอา ไม่ต้องเซียว แต่มีเงินนี่ซิคิดก่อน
ก็หนูไม่เอา ก็หนูไม่เอา อ๊ะก็หนูไม่เอา”

ไม่ยอมตกเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย

เพลง “จำใจลืม” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ พี่จากไกลไปแล้ว แล้วยังไม่ยอมโผล่หน้า
นัดว่าจะมากันยายน น้องคอยจนเดือนธันวาคม
โกคนปากหวานจ้านรจจา สัญญาแล้วงายลืมลง
บอกให้คอยจนท้อ...
... ไม่เกี่ยวกะคนใกล้ไกล หรือใครทั้งแถบ
พี่คือตัวแสบ เป็นตัวให้เราเศร้าซิม
แกลังวางยาหรือไง สร้างเงื่อนไขให้ลืมแล้วสร้างทำซิมตัดพ้อ
พี่เป็นคนผิวดิน รักเราจึงพลาดจึงผ้อ

ใกล้ไกลไม่สำคัญเลย ถ้าพี่เปิดเผยและจริงใจพอ
 แต่นี่พี่ใช้เพียงการรอ ครั้นพอผิดหวังยังโวยวาย
 มันรอก็ไม่ไหว จึงจำใจลืม"

ไม่ยอมรองรับอารมณ์ของผู้ชาย กล้าโต้แย้งเมื่อถูกกล่าวหา

เพลง "พูดผิดพูดใหม่" ขับร้องโดย สุนารี ราชสีมา

" ถ้าพูดผิด ให้สิทธิ์คุณพูดใหม่
 คุณซึ้งจิตผัดใจ ให้พูดใหม่แม้ว่าพูดผิด
 ไม่เคยนอกใจ แม้แต่แค่คิด
 คุณนะพาล่ามพูดผิด ที่ว่าฉันคิดเปลี่ยนแปลง..
 ...อย่าพูดอย่าพาล่าม อย่าใช้คำพล่อยพล่อย
 หาเหตุผลน้อย คุณเห็นฉันเป็นอย่างไร
 จงค้นคิด พูดผิดจงพูดใหม่
 ฉันกับเขาคุณเชื่อใคร จงเข้าใจว่าฉันรักคุณ..."

จากบทเพลง "พูดผิดพูดใหม่" จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงในบทเพลงมีการต่อว่าผู้ชายตรง ๆ โดยใช้ภาษาที่ค่อนข้างรุนแรง เช่น "คุณนะพาล่ามพูดผิด" หรือ "อย่าใช้คำพล่อยพล่อย" เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี

เมื่อได้คู่ครองที่ไม่ดี ก็ไม่แสดงความจำนงต่อความรักด้วยการคร่ำครวญเสียใจ แต่กลับลุกขึ้นมายื่นข้อเสนอต่อผู้ชายเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ

เพลง "แสนเมา" ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

" วันทั้งวันน้องเห็นพี่กินแต่เหล้า ตื่นเช้าแล้วพี่ก็กินสุรา
 บ่าย ๆ เทียวหากินเหล้าป่า ค่ำมาพี่ก็เข้าบาร์กินเบียร์..
 ...เมื่อยตายไม่เสียดายเท่าเหล้าหนก ทำพูดตลกเดี๋ยวก็ต้องนอนเดียว
 มีลูกมีเมียแล้วทำตัวเสียชอบเทียว เมาก็ครั้งเดียวจะให้นอนนอกมุ้ง
 ต่อไปนี่ถ้าพี่เห็นน้องกินเหล้า อดข้าวแล้วก็จงนอนตากยุง
 ดึก ๆ ห้ามมิให้มายุ่ง มุดมุ้งแล้วจะต้องเจอบึงตอ"

(2) แสดงบทบาททางเพศแบบใหม่

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะแสดงบทบาททางเพศที่หลุดพ้นจากบทบาทแบบดั้งเดิมเช่นเดียวกับในบทเพลงของนักร้องชาย หากแต่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะมีการนำเสนอที่หลากหลายกว่า คือ นอกจากจะมีการนำเสนอว่าผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรีและใช้ความสวยงามของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเช่นเดียวกับในบทเพลงของนักร้องชายแล้ว ยังนำเสนอลักษณะที่เพิ่มเติมขึ้นมาจากบทเพลงของนักร้องชาย คือผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะฉลาด รู้เท่าทันผู้อื่น และรักตนเองมากกว่ารักผู้อื่น รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ก. ละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรี ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรีเช่นเดียวกับในบทเพลงของนักร้องชาย กล่าวคือ เธอจะละทิ้งหน้าที่การดูแลปรนนิบัติผู้ชายเพื่อไปประกอบอาชีพของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นอาชีพสุจริต หรืออาชีพที่น่ารังเกียจซึ่งกุลสตรีไม่พึงกระทำ เช่น

ทิ้งคนรักเพื่อไปหางานทำในเมืองกรุง

เพลง “แอนด์ แอน แอน” ขับร้องโดย สุนารี ราชสีมา

“ แอนด์ แอน แอน น้องแตนจะลาบ้านทุ่ง
จะไปอยู่กรุง ทิ้งทุ่งไป แอนด์ แอน แอน
จากแล้ว ลาแล้ว ฟ.แฟน น้องแตนจากไปอย่าเหงา
ลั่นลั่นลั่นลา ขอลาแล้วหนาผองเพื่อน
อีดาวอีดือน ผองเพื่อนอย่าไคกอย่าเงา
จากแล้วลาแล้ว ทูยสี่เทา วันนี้เรา จะเข้ากรุงไกร”

ประกอบอาชีพที่น่ารังเกียจซึ่งกุลสตรีไม่พึงกระทำ

เพลง “คุณดา อะโกโก้” ขับร้องโดย เย็นจิตร พรทวี

“ ไผ่ ๆ ก็เอ็นหล่อนอิดา อิดานะเธอเป็นสาวอะโกโก้ อะโกโก้
งานหล่อนบ่ค่อยมีเกียรติดอกวา ล้อแหลมต่อการถักนินทา
งานหลักคือโชว์แข่งโชว์ชา ย้วยวนแขกฝรั่งมังค่า
โชว์หุ่นดินโป้แดงมา โชว์เนื้อหนังมังสา ตามบาร์อะโกโก้ อะโกโก้..

...ก็เพราะสาวดาหล่อนมีอุดมการณ์ ทำเพื่อทางบ้าน
 จึงยอมเสี่ยงยอมโล
 ยอมไขว้ทุกอย่าง ทั้งของรักของแพง ทำเพื่อเงินใบแดง
 และทำเพื่อแบ่งค่าไม้ ละกาไม้
 ยอมเสียน้ำตาเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ก็ครอบครัวเธอกำลังวิปริต
 สาวดาจนจิต จึงยอมไขว้
 ไขว้ร่างเพื่อแก้ปัญหา ไขว้เนื้อหนังมังสา ตามบาร์อะโกโก้
 อะโกโก้ คุณดาจึงมาเป็นสาวอะโกโก้ อะโกโก้..."

ข. ใช้ความสวยงามของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงมักใช้ความสาวและความสวยของตนเป็นเครื่องมือเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทองเช่นเดียวกับในบทเพลงของนักร้องชาย เช่น ผู้หญิงในบทเพลง "คุณดาอะโกโก้" ซึ่งยอมใช้สรีระของตนแลกเปลี่ยนกับเงิน

เพลง "คุณดา อะโกโก้" ขับร้องโดย เย็นจิตร พรทวี

" ไผ่ ๆ ก็เอ็นหล่อนอีดา อีดานะเธอเป็นสาวอะโกโก้ อะโกโก้
 งานหล่อนบ่ค่อยมีเกียรติดอกวา ล่อแหลมต่อการถักนินทา
 งานหลักคือไขว้แข่งไขว้ขา ยั่วยวนแขกฝรั่งมังค่า
 ไขว้หุ่นดินไปแดงมา ไขว้เนื้อหนังมังสา ตามบาร์อะโกโก้ อะโกโก้.."

ถึงแม้ว่าการที่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ใช้ความสวยของตนเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินโดยยอมประกอบอาชีพที่น่ารังเกียจจนดูราวกับว่าไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตเช่นเดียวกับผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ แต่ก็มีข้อแตกต่างคือ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่ประสบชะตากรรมอย่างผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ และยังสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยไม่สนใจว่าบุคคลรอบข้างจะว่าอย่างไร ในขณะที่ผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่มักจะใช้ชีวิตอยู่อย่างไม่มีความสุขเพราะผลจากการกระทำของตน

ค. รู้เท่าทันผู้อื่น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะเป็นผู้ที่ฉลาด รู้เท่าทันผู้อื่น จึงไม่ตกเป็นเหยื่อ หรือตกเป็นผู้ถูกกระทำในลักษณะที่ถูกผู้ชายเอาเปรียบอย่างผู้หญิงหัวเก่า

และผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ การนำเสนอในลักษณะนี้ไม่ปรากฏ
ในบทเพลงของนักร้องชาย ตัวอย่างเช่น

รู้ทันผู้ชายเจ้าชู้ที่ทุ่มเทเงินทองเพื่อหวังจะมีความสัมพันธ์กับตน

เพลง “ไก่อ่ตีน” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“ ตัก ๆ ๆ กระจาด ตัก ๆ ๆ กระจาด
รักสาวจีบสาว ค่อยโน้มน้าวพูดเล่าโลม
นี่รักใครมจีบใครม รับหักหมมก็ไก่อ่ตีน...
...มาทุ่มเงินกายกอง ให้สร้อยทองเหลือง ๆ
อย่างมากก็เส้นละเฟื้อง แล้วเดินเรื่องชวนเที่ยวกลางคืน
(พูด) พายำดิสโก้ พาโชว์ในท์คลับ พานั่งไว้ที่ลับ ๆ
ขยาบขยับลูกไม้ตีน ๆ
เปียร์ไทยเหล้าออก กรอกเราจนงอม แล้วก็เตรียมพร้อมจะทำอย่างอื่น
ต้มไก่มอมไก่ ไก่ยังไม่เมา จุ่มไก่เข้าเล้า เลยไก่อ่ตีน”

ง. รักตนเองมากกว่ารักผู้อื่น ลักษณะของการรักตนเองนี้ ปรากฏเฉพาะในบทเพลงของนักร้อง
หญิงเท่านั้น ไม่ปรากฏในบทเพลงของนักร้องชาย คือผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิง
จะแตกต่างจากผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ตรงที่
ผู้หญิงหัวเก่าจะรักคนอื่นมากกว่ารักตนเอง ส่วนผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัว
สมัยใหม่จะไม่ปรากฏลักษณะดังกล่าวอย่างเด่นชัด แต่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีลักษณะที่ตรงข้ามคือ
จะรักตนเองมากกว่ารักผู้อื่น กล่าวคือจะทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อความสุขของตนเอง มากกว่าที่จะทุ่มเททำ
เพื่อคนอื่น แม้จะมีความรัก ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็ยังรักตนเองมากกว่า ไม่บูชาความรักเหมือนอย่าง
ผู้หญิงหัวเก่า ตัวอย่างเช่น

มีความรักแบบเผื่อเลือก เพื่อให้ได้คนที่ดีและเพียบพร้อมที่สุด

เพลง “หัวใจจะไหล” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“...รู้ว่าคุณหลอก ฉันก็ยังรักเผื่อเลือก หัวใจใส่เปลือกไว้คอยปิดป้อง
ไม่ยอมแลกเรื่องน้ำตานอง ฉันไม่เป็นสอง ฉันต้องเป็นหนึ่งกว่าเขา
ฉันไม่หลอกใคร จะรักใครต้องดีกว่าเก่า

ถ้าใครสนคนสวยอย่างเรา ต้องมีทาวนเฮาส์ รถเก๋งหรูให้ดูเสียก่อน”

จากบทเพลง “หัวใจอะไหล่” จะเห็นได้ว่า ภาษาในบทเพลงช่วยสะท้อนความแข็งแกร่งของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ได้เป็นอย่างดี เช่น “หัวใจใส่เปลือกไว้คอยปกป้อง” หรือ “ฉันต้องเป็นหนึ่งกว่าเขา” เป็นต้น

ทำสิ่งต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง เพื่อความสุขของตน มิใช่ทำเพื่อผู้ชาย
เพลง “มอเตอร์ไซค์นุ่งสั้น” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ นุ่งมอเตอร์ไซค์นุ่งสั้น เรื่องของฉันไม่ใช่เรื่องของใคร
พูดมากคนปากตะไกร จะบ้าหรือไงคนผีทะเล
สมัยนิยมแล้วยะ ไม่เกะกะทำให้ฉันหุนแก่
อวบอ้วนเข้าพันธุโอเค คนมีเสน่ห์ก็อย่างนี้แหละหนา
อยากมองเรื่องของชาวบ้าน รำคาญจริง ๆ พี่จำ
ยุ่งยุ่งให้ยุ่งยิงตา มองแล้วยังว่าระวังให้ดี...”

จากบทเพลง “มอเตอร์ไซค์นุ่งสั้น” แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงในบทเพลงถูกผู้ชายมองอย่างจาบจ้วงและวิจารณ์อย่างไม่ให้เกียรติ แต่เธอก็ตอบโต้โดยการต่อว่าผู้ชายตรง ๆ เช่น “คนปากตะไกร” หรือ “คนผีทะเล” แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ มีความเป็นตัวของตัวเองสูง เชื่อมมั่นในตนเอง และไม่สนใจความรู้สึกของผู้ชายอีกต่อไป

คิดถึงความสุขของตนเอง อยากมีชีวิตที่ดีขึ้น
เพลง “คิดแล้วกลุ่ม” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“ คิดแล้วกลุ่ม คิดแล้วกลุ่ม
คิดแล้วกลุ่ม กลุ่มใจ กลุ่มใจ กลุ่มใจ
กลุ่มอยากมีเงินทอง กลุ่มอยากจองที่ดิน
กลุ่มอยากมีทรัพย์สิน มีที่ดินสักห้าพันไร่
กลุ่มอยากมีรถเบนซ์ กลุ่มอยากเป็นคนดัง
กลุ่มอยากมีสตางค์ ชี้นิ้วนั่งได้เป็นคุณนาย...”

(3) มีความมั่นใจในตนเองสูง

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีความมั่นใจในตนเองสูง กล้าคิดและกล้าทำ ซึ่งแสดงให้เห็นได้ดังนี้

ก. กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงจะมีความทะเยอทะยาน พยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น ส่วนใหญ่มักเข้าไปหางานทำในเมืองกรุง แม้ว่าบางคนจะต้องทำงานกลางคืน แต่ก็ยังเป็นลักษณะเลือกทำด้วยตนเอง และไม่เสียใจในการตัดสินใจของตน มิได้จำเป็นต้องทำเพราะถูกล่อลวงเหมือนผู้หญิงที่ก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

แสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการเข้าเมืองกรุงเพื่อหางานทำ โดยไม่กลัวความลำบากที่รออยู่เบื้องหน้า

เพลง “แอน แอน แอน” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ แอน แอน แอน น้องแดนจะลาบ้านทุ่ง
จะไปอยู่กรุง ทุ่งทุ่งไป แอน แอน แอน
จากแล้ว ลาแล้ว ฟ.แฟน น้องแดนจากไปอย่าเหงา
ลันลันลันลา ขอลาแล้วหนาผองเพื่อน
อีดาวอีเดือน ผองเพื่อนอย่าโคกอย่าเงา
จากแล้วลาแล้ว หุยสีเทา วันนี้เรา จะเข้ากรุงไกร”

บางครั้งผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่เข้าทำงานในเมืองกรุง อาจรู้สึกโดดเดี่ยว แต่ก็ต้องอดทน เช่น เพลง “นักร้องน้องรัก” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“ วางด้ามเคียวด้ามจอบคูใจ มาจับไม้ค้ำไฟแสงสี
ร้องเพลงเคล้าควนบุหรี่ กลิ่นโลกีย์คั่งคาว
กล่อมคนเหงากินเหล้าสนุกปาก ให้มีสุขลืมทุกข์ชั่วคราว
เลิกงานร้องกลับห้องนอนหนาว
กอดหมอนไวยาว เหงา เหงา คนเดียว”

บางคนทำงานในเมืองกรุงเพื่อปากท้องของตนเองและครอบครัว จึงต้องอดทนทำงานกลางคืน

เพลง “คุณดา อะโกโก้” ขับร้องโดย เย็นจิตร พรเทวี

“ ไผ่ ๆ ก็เอ็นหล่อนอีดา อีดานะเธอเป็นสาวอะโกโก้ อะโกโก้
งานหล่อนบ่ค่อยมีเกียรติดอกวา ล้อแหลมต่อการถักนินทา
งานหลักคือโชว์แข่งโชว์ชา ย้วยวนแขกฝรั่งมั่งค่า
โชว์หุ่นดีไปเด็งมา โชว์เนื้อหนังมังสา ตามบาร์อะโกโก้ อะโกโก้..
...โชว์เรือนร่าง เพื่อหาทางที่ดีกว่า
เกียรติบ่สูงดอกฟ้า แต่คุณค่าค่าหลาย
เพื่อช้อยให้ทางบ้านเก่ามีกิน โละหนี้สินรุงรัง ที่พ่อแม่งทำไว้
เถิงไผ่ ๆ สิพากันหยันเย้า คุณดา บ่เคยว่าสิเอาหูโต่ง
ที่ทำลงถื่อว่าถักทุกด้าน ดาบย่านบ่แคร์...”

กล่าวได้ว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะพยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นในทุกวิถีทาง ไม่ว่าจะเป็วิธี
การที่ขาวสะอาด ใช้ความสามารถของตนอย่างแท้จริง หรือวิธีการที่ใช้เรือนร่างและความสวย เป็น
เครื่องมือ

นอกจากจะพยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นแล้ว เพลงลูกทุ่งช่วงแรกจำนวน 2 เพลงยังแสดงให้เห็น
เห็นว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะกล้าแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ในสังคมเพื่อให้สังคมที่ตนอยู่
ดีขึ้นด้วย คือ

เพลง “หนูล้อเล่น” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“ รถมลับริการกันแจ้ว สองแถวบริการดีดี
เป็นบุญของผู้โดยสาร ใช้บริการกันแน่นทุกที...
...ห้อยโหนกันตามสบาย แต่ตกม้าตายมันเรื่องของพี่
นึกว่าช่วยกันนะคุณ รถมลับริการขูดทุกปี
ฮ้อยตายโหงค้อนกันหละ หนูล้อเล่นนะ ที่จริงทำดี”

เพลง “เตี้ยอย่าเชื่อข่าวลือ” ขับร้องโดย พิมพา พรศิริ

“ ข่าวลือที่เขาว่ามาบ้านเมืองนี้หนา จะลุ่มจะจม
อย่าเชื่อคำพูดลม ๆ จะลุ่มจะจมกันได้ยังไง
เพราะเมืองไทยร่วมใจกันดี ๆ ไม่ว่าจะเป็ทหารร่วมใจกันต่อต้านไฟรี
คนไทยร่วมใจกันดี สามัคคีไม่มีแยกเผ่า ไม่ว่าจะชาวเขาชาวนาชาวกอง...”

ข. ฟังพาดตนเองได้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะฟังพาดตนเองได้ และไม่ขึ้นต่อผู้ชาย (Independent) ลักษณะของการฟังพาดตนเองได้นี้ ไม่ปรากฏในบทเพลงของนักร้องชาย แต่ปรากฏอยู่ในบทเพลงของนักร้องหญิง 2 ลักษณะด้วยกัน คือ การฟังพาดตนเองได้ในลักษณะของการประกอบอาชีพ และการฟังพาดตนเองได้ในลักษณะของการไม่ขึ้นต่อผู้ชาย ไม่ยอมจำนนต่อความรักที่มีต่อผู้ชาย ดังต่อไปนี้

เป็นฝ่ายยื่นข้อเสนอผู้ชาย ไม่ขึ้นต่อผู้ชายอย่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่

เพลง “ขอเวลา 2 ปี” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“...ขอเวลาตามสัญญาสองปี ดูกันไปอย่างนี้ดูให้ดีเสียก่อน
อ่านหัวใจกันเสียให้แน่นอน เราชักกันผันผวนอย่าตัดรอนไมตรี..
...ขอเวลาตามสัญญาสองปี ถ้าใจเร็วกว่านี้ แล้วจะมีแฟนใหม่
ถ้าหลงคอยนานไปหน่อยเปลี่ยนใจ รอรักเราไม่ได้ ก็ตัดสินใจแต่งงาน..”

ฟังพาดตนเองได้ด้านการเงินโดยการประกอบอาชีพ

เพลง “ลานายไปเยี่ยมบ้าน” ขับร้องโดย จินตหรา พูนลาภ

“ เบิกเงินนายพันเก้าร้อย ซื้อเสื้อน้อยละฝากน้อยสองตัว
กางเกงน้อยละฝากน้อยสองตัว ผัดหน้าหัวดีตัวรถทัวร์
กลับยโสธร...”

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบางบทเพลงไม่เพียงแต่ฟังตนเองได้เท่านั้น แต่ยังเป็นที่พักของครอบครัวอีกด้วย

เพลง “จำเสียงเสียงพ่อ” ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

“...เหยียบย่องเหยียดอย่างปลายทางที่กรุงไทย
พ่อแม่จำลูกลาไกล พอช่วยกันได้ยังมีแรง
ลาก่อนเนื้อปีนี้ เราเจอฝนแล้ง
จำต้องขายแรงมากันแล้งกันตาย
ไม่ต้องห่วงเมืองหลวงก็เมืองเรา
จงไว้ใจลูกสาวงานหนักเบาลูกทำได้
พอมีเงินเดือน จะรีบส่งไม่เสียตาย

ลูกจะหามาให้เพียงอวยชัยให้ลูกก็พอ..."

ค. กล้าต่อสู้กับอุปสรรค เนื่องจากผู้หญิงหัวสมัยใหม่มีความมั่นใจในตนเองสูง จึงพร้อมจะต่อสู้กับอุปสรรค และกล้าเริ่มต้นใหม่ ไม่คิดหนีปัญหา เพราะเชื่อในความสามารถของตนเอง เช่น

เมื่อออกหักก็ไม่คร่ำครวญ แต่พร้อมจะเริ่มต้นใหม่

เพลง "โลกนี้ไม่ใช่มีเพียงเธอ" ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

"โลกนี้ไม่ใช่มีเพียงเธอคนเดียว

เมื่อเธอไม่มาแลเหลียว เราก็ต่างคนต่างไป

ฉันพร้อมเสมอ ให้เธอไปมีรักใหม่

เพราะว่าฉันเตรียมตัวและเตรียมใจ ตั้งแต่นาทีแรกที่เรารักกัน...

...โลกนี้ไม่ใช่มีเพียงเธอคนเดียว เมื่อเธอไม่มาแลเหลียว เราก็ต่างคนต่างไป

ถึงเธอจะรักกับใครฉันไม่ວໍร์ ฉันคงเจอผู้ชายดี ๆ

ในโลกนี้ไม่ใช่มีเพียงเธอ"

จากบทเพลง "โลกนี้ไม่ใช่มีเพียงเธอ" จะเห็นได้ว่า ภาษาที่ใช้ในบทเพลงช่วยแสดงให้เห็นถึงฐานะที่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายได้เป็นอย่างดี เช่น "เมื่อเธอไม่มาแลเหลียว เราก็ต่างคนต่างไป" เป็นต้น

ตกอยู่ในฐานะภรรยาบ่อย เมื่อสามีไม่ใส่ใจเหมือนก่อนก็ยื่นข้อเสนอว่าพร้อมจะมีคนใหม่ ไม่ตกอยู่ในสภาวะจำยอมต่อไป

เพลง "คำขาดเมียบ่อย" ขับร้องโดย จินตหรา พูนลาภ

"... โถพี่เคยมาบ่อย ก็กลับมาน้อยเลือนกลาง

หรือเป็นด้วยเหตุภรรยา พร้อมที่คอยหวังห้ามเฝ้า

ตามติดทุก ๆ ที่หรือพี่จำ ถ้ารู้ตัวว่าลำบากยากต่อการมา

น้องก็ไม่ว่าพี่ชา จะนอนซบน้ำตา ชักเพียงสี่ห้าห้าวัน

แล้วจะลุกขึ้นใหม่ จะขัดน้องหัวใจให้วาว

เพื่อรอรักใหม่อีกคราว ยังสาวแม้ไม่สด มดแดงก็หมายตาอยู่

รู้ไหมพี่จำ พี่ชอบกินน้ำพริกถ้วยเก่าที่ใกล้ขึ้นรา

หรือชอบรสเลิศชิวหา อาหารแม่ช้อยโสภา ก็ตามแต่คิดเลือกดู”

เมื่อเข้ามาทำงานในเมืองกรุงแล้วต้องพบความลำบากก็ยังอดทน แม้รู้สึกท้อแท้อยู่บ้างแต่ก็ไม่ยอมคิดหันหลังกลับ

เพลง “นักร้องบ้านนอก” ขับร้องโดย พุ่มพวง ดวงจันทร์

“...เมื่ออยู่เมืองกรุง ใจก็จะมุ่งแต่อยากดัง
ด้วยความหวังอยากจะเป็นดารา
ลำบากลำบากก็จะทนก้มหน้า ก่อนจะจากบ้านนา
เพื่อนมันมาให้อาย
ไปเป็นนักร้องให้เขาลวงมันเจ็บในทรงไม่หาย
ไม่เด่นไม่ดัง จะไม่หันหลังกลับไป
ทุกคืนวันนอนร้องไห้ อีกเมื่อไหร่จะโชคดี”

(4) มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง

เนื่องจากผู้หญิงหัวสมัยใหม่เป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตนเองสูง ดังนั้น เธอจึงมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ไม่มองว่าตนเองด้อยกว่าชาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก. เห็นคุณค่าของตนเอง ไม่ดูถูกตนเอง เนื่องจากผู้หญิงหัวสมัยใหม่มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ดังนั้น เธอจะเห็นค่าของตนเองเสมอ แม้แต่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ประกอบอาชีพที่น่ารังเกียจ เธอก็ยังไม่ดูถูกตนเอง แต่กลับหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง เช่น

เพลง “คุณดา อะโกโก้” ขับร้องโดย เย็นจิตร พรทวี

“...ก็เพราะสาวดาหล่อนมีอุดมการณ์ ทำเพื่อที่บ้าน
จึงยอมเสี่ยงยอมไต่
ยอมไขว่ทุกอย่าง ทั้งของรักของแพง ทำเพื่อเงินใบแดง
และทำเพื่อเบงค์กาไม่ ละกาไม่
ยอมเสียน้ำตาเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ก็ครอบครัวเธอกำลังวิบัติ
สาวดาจนจิต จึงยอมไขว่...
...(ถ้าเดินขอนแก่น) ไขว่เรือนร่าง เพื่อหาทางที่ดีกว่า

เกียรติบ่สูงดอกฟ้า แต่คุณค่าค่าหลาย
 เพื่อช้อยให้ทางบ้านเก่ามีกิน โละหนี้สินรุงรัง
 ที่พ่อแม่งานทำได้ เถิงไผ่ ๆ สิพากันหยันเข้า
 คุณดา บ่เคยว่าสิเอาหูไต่่ง ที่ทำลงถือว่าตีกทุกด้าน
 ดาบย่านบ่แคร์..."

ข. โทษคนอื่นเมื่อเกิดปัญหา เมื่อเกิดปัญหาหรือข้อผิดพลาดขึ้นจากการกระทำของตน ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็จะไม่คร่ำครวญ หรือโทษตนเอง ตรงกันข้าม กลับโทษคนอื่นแทน และเมื่อเธอถูกเอาผิด เธอเปรียบทางเพศ เธอจะลุกขึ้นสู้ ไม่อดทนอีกต่อไป เช่น

ถูกผู้ชายนอกใจก็ไม่โทษตนเอง แต่เห็นว่าผู้ชายเป็นฝ่ายผิด จึงตัดสินใจเลิกเขา ไม่อดทนอีกต่อไป

เพลง " บัญชีดำความรัก" ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

"...เธอให้รักฉันเพียงเสี้ยวใจ เอาใจของเธอคืนไปดีกว่า
 ความรักไม่ใช่ผักปลา รักนี้มีค่ามากกว่าสิ่งใด
 ทนหนาวทนร้อนพอดอก ทนโดนหลอกฉันทนไม่ไหว
 ขอบใจที่สอนบทเรียนให้ ขอบันทึกไว้ทำบัญชีสีดำ"

สรุปคุณลักษณะภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ คือผู้หญิงที่เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก ไม่ว่าจะเป็นการริเริ่มความสัมพันธ์ การขอยุติความสัมพันธ์ หรือแม้แต่การกำหนดระยะห่างของความสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังมีลักษณะเป็นผู้กระทำ ไม่ยอมเป็นฝ่ายถูกผู้ชายเอาเปรียบอีกต่อไป ส่วนเรื่องบทบาททางเพศนั้น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม แต่จะแสดงบทบาททางเพศแบบใหม่ กล่าวคือ ไม่ทำหน้าที่ปรนนิบัติผู้ชาย แต่กลับละทิ้งหน้าที่ดังกล่าวเพื่อประกอบอาชีพของตนเอง มีความฉลาด รู้เท่าทันผู้อื่น จึงมักประสบความสำเร็จกับการตัดสินใจของตนเอง ไม่ตกเป็นเหยื่ออย่างผู้หญิงที่ก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ นอกจากนี้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะรักตนเองมากกว่ารักผู้อื่น กระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อความสุขของตน มีความมั่นใจในตนเองสูง กล้าปรับปรุง

ชีวิตตนเอง กล่าวแสดงความคิดเห็นของตนเพื่อให้สังคมที่ตนอยู่ดีขึ้น มีลักษณะพึ่งพาตนเองได้ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง แม้จะทำอะไรผิดพลาดก็ไม่โทษตนเอง กลับโทษคนอื่นแทน และไม่อดทนต่อการเอาตัวเอาเปรียบทางเพศอีกต่อไป กล่าวได้ว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ค่อนข้างมีความเสมอภาคกับผู้ชาย

แบบแผนการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535)

จากการวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงทั้ง 3 ลักษณะในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก สรุปแบบแผนของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงในบทเพลงช่วงแรกได้ดังต่อไปนี้

(1) การเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงใน 4 แง่มุม หากเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมด้านความรัก, การแสดงบทบาททางเพศ, ความมั่นใจในตนเอง และทัศนคติที่มีต่อตนเอง จะพบว่า สิ่งที่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่เปลี่ยนแปลงไปจากผู้หญิงหัวเก่าเป็นอย่างมากก็คือ พฤติกรรมด้านความรัก โดยมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง ส่วนการแสดงบทบาททางเพศ, ความมั่นใจในตนเอง และทัศนคติที่มีต่อตนเอง นั้น จะมีบางอย่างเปลี่ยนแปลงอย่างตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง แต่บางอย่างเปลี่ยนแปลงแบบยังเห็นร่องรอยเดิม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1.1) พฤติกรรมด้านความรัก ในด้านพฤติกรรมด้านความรักนั้น ผู้หญิงเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง ดังต่อไปนี้

- ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงฐานะของตน จากการเป็นฝ่ายตั้งรับ คือ ต้องสงวนท่าทีและรักษานวลสงวนตัว กลายเป็นฝ่ายริเริ่ม เลิกสงวนท่าที แต่กลับเป็นฝ่ายเกี่ยวพาราสีผู้ชายก่อน และเลิกให้คุณค่ากับพรหมจรรย์

- ในการดำเนินความสัมพันธ์ด้านความรัก ผู้หญิงเปลี่ยนฐานะจากการเป็นผู้ถูกกระทำ ซึ่งมักตกเป็นฝ่ายถูกผู้ชายเลือกเป็นคู่ครอง ต้องเป็นฝ่ายรอคอย หรือถูกหลอกหลวง ทอดทิ้ง กลายเป็นผู้กระทำที่เป็นฝ่ายเลือกผู้ชาย หลอกหลวงผู้ชาย และไม่ตกอยู่ในสภาพจำยอมอีกต่อไป

(1.2) การแสดงบทบาททางเพศ สำหรับบทบาททางเพศนั้น บางอย่างผู้หญิงก็เปลี่ยนแปลงไปมาก ในลักษณะตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง แต่บางอย่างยังเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย ดังนี้

- ผู้หญิงเลิกประพฤติตัวเป็นกุลสตรี ละทิ้งหน้าที่ในการดูแลปรนนิบัติผู้ชาย แต่กลับหันไปประกอบอาชีพของตนเอง ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง

- สำหรับในเรื่องความสวย ผู้หญิงจะยังคงให้คุณค่ากับความสวยงามของตน เพียงแต่เปลี่ยนความหมายของความสวยงาม จากที่เคยใช้ความสวยงามเพื่อสนองความพึงพอใจของผู้ชาย กลับกลายเป็นใช้ความสวยงามเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตน

- ในด้านความฉลาด รู้เท่าทันผู้อื่นนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงจากที่ไม่ใคร่จะฉลาดนัก จึงมักตกเป็นผู้ถูกกระทำ หรือตกเป็นเหยื่อของผู้ชาย ก็กลับเปลี่ยนไปเป็นรู้เท่าทันผู้อื่นมากขึ้น ทำให้ไม่ตกเป็นผู้ถูกกระทำ หรือตกเป็นเหยื่อของผู้ชาย จัดว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง

- ในด้านการรักตนเองนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยทุ่มเทชีวิตให้กับความรักจนเรียกได้ว่า รักคนอื่นมากกว่ารักตนเอง แม้ผู้ชายทำให้เจ็บปวดอย่างไรก็ยอม กลับกลายเป็นรักตนเองมากกว่าผู้อื่น ไม่ยอมทุ่มเทให้กับความรักจนตัวเองต้องทุกข์ใจ และจะทำสิ่งต่าง ๆ ตามความพอใจของตนเอง เพื่อความสุขของตนเอง จัดว่า ในเรื่องการรักตนเองนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิงเช่นกัน

(1.3) ความมั่นใจในตนเอง สำหรับเรื่องความมั่นใจในตนเองนั้น บางแง่มุมก็เปลี่ยนแปลงแบบตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง แต่บางแง่มุมก็เปลี่ยนไปโดยยังเห็นร่องรอยเดิม ดังต่อไปนี้

- ความกล้าในการปรับปรุงชีวิต ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไป จากที่เคยขาดความมั่นใจจนกลายเป็นคนสงบเสถียรเฉยเมยตัว ไม่กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น ก็กลับกล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง เนื่องจากในการแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นนั้น บางเพลงแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงไม่ได้ใช้ความสามารถของตนอย่างแท้จริง แต่ใช้ความสวยงามเป็นเครื่องมืออยู่เช่นเดิม

- สำหรับเรื่องการพึ่งพาตนเอง ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างตัดขาดจากของเดิม คือ จากที่ผู้หญิงเคยพึ่งพิงผู้ชายมาตลอด ไม่ว่าจะเพราะความรักหรือเพราะเงิน ก็กลับพึ่งพาตนเองได้ไม่

ยอมจำนนต่อผู้ชายเพราะความรัก และบางเพลงยังพึ่งพาตนเองได้ด้านการเงินโดยการประกอบอาชีพของตนเองอีกด้วย

- สำหรับความกล้าในการต่อสู้กับอุปสรรคนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงอย่างตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิงเช่นกัน คือ จากที่ไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค เมื่อพบอุปสรรคก็ได้แต่เฝ้าคร่ำครวญ กลับกลายเป็นกล้าต่อสู้กับอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ ไม่นีปัญหา เพราะเชื่อในความสามารถของตนเอง

(1.4) ทศนคติที่มีต่อตนเอง

- ในด้านการเห็นคุณค่าของตนเองนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก จากเดิมมักเห็นว่าตนเองต่ำต้อย และดูถูกตนเองตลอดเวลา ก็กลับเห็นคุณค่าของตนเอง แม้แต่ผู้หญิงที่สถานภาพทางสังคมต่ำ เช่น ผู้หญิงที่ประกอบอาชีพกลางคืน ก็ยังเห็นคุณค่าของตน ไม่ดูถูกตนเองอย่างไรก็ดี เพลงลูกทุ่งยังมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงที่มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองค่อนข้างน้อย

- เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนจากการเฝ้าคร่ำครวญโทษตนเอง ไปเป็นโทษคนอื่นแทน และเมื่อถูกผู้ชายเอาวัดเอาเปรียบทางเพศ ก็จะไม่ยอมอดทนอีกต่อไป แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง การเปลี่ยนแปลงนี้ ถือว่าเปลี่ยนแปลงอย่างตัดขาดจากของเก่าอย่างสิ้นเชิงอย่างไรก็ดี เพลงลูกทุ่งช่วงแรกยังมีการนำเสนอในแง่มนี่ค่อนข้างน้อยเช่นกัน

จากที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปมากที่สุดคือ พฤติกรรมด้านความรัก ผู้วิจัยเห็นว่า เรื่องของความรักนั้นเปลี่ยนง่ายที่สุด เนื่องจากเป็นเรื่องใกล้ตัวของผู้หญิง กล่าวคือภาพของผู้หญิงในบทเพลง มักผูกพันกับความรักอยู่แล้ว เห็นได้จากการที่เนื้อหาของบทเพลงเกือบทั้งหมดเป็นเพลงเกี่ยวกับความรัก ดังนั้น หากจะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นกับผู้หญิง ก็น่าจะเริ่มจากเรื่องใกล้ตัวก่อน

นอกจากพฤติกรรมด้านความรักแล้ว การแสดงบทบาททางเพศของผู้หญิงก็มีการเปลี่ยนแปลงไปมากเช่นกัน เช่น จากเดิมมีคุณสมบัติของกุลสตรี ก็กลายเป็นไม่มีคุณสมบัติของกุลสตรี, เดิมไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ก็กลายเป็นรู้เท่าทันผู้อื่นมากขึ้น แต่สิ่งหนึ่งที่เปลี่ยนได้ยากคือ การให้คุณค่ากับความสวยงาม ผู้หญิงในบทเพลงจะยังคงให้คุณค่าแก่ความสวยงามของตน เพียงแต่เปลี่ยนความหมายของความสวยงามเท่านั้น จากที่เคยใช้ความสวยงามสนองความพึงพอใจของผู้ชาย กลับกลายเป็น

เป็นใช้ความสวายเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตน ในจุดนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า คงจะหวังการเปลี่ยนแปลงชนิดหน้ามือเป็นหลังมือได้ยาก เนื่องจากค่านิยมด้านความสวยงามนั้น ฝังรากลึกมานานแล้ว ไม่เพียงแต่ผู้ชายที่ให้คุณค่าแก่ความสวยของผู้หญิง หากแต่ตัวผู้หญิงเองก็ยังให้ความสำคัญกับ ความสวยงามของตน การเปลี่ยนแปลงด้านนี้จึงน่าจะเป็นลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ส่วนแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับการมองตนเองของผู้หญิง คือ แง่มุมด้านความมั่นใจในตนเองและทัศนคติที่มีต่อตนเองนั้น ถือได้ว่า ภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งค่อนข้างมีการนำเสนออย่างก้าวหน้า คือ มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมาก อย่างไรก็ตาม หากมองในเชิงปริมาณแล้ว จะพบว่า เพลงลูกทุ่งยังมีการนำเสนอ 2 แง่มุมนี้ค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับแง่มุมพฤติกรรมด้านความรักและการแสดงบทบาททางเพศ และที่มีการนำเสนอบางส่วนก็ไม่พ้นเรื่องความรัก เช่น กล้าต่อสู้อุปสรรคในด้านความรัก ถูกผู้ชายหักอกแล้วกล้าเริ่มต้นกับคนใหม่ ดังนี้ เป็นต้น

(2) เปรียบเทียบแง่มุมทั้ง 4 ระหว่างบทเพลงของนักร้องชายและนักร้องหญิง หากจะเปรียบเทียบแง่มุมทั้ง 4 แง่มุมในบทเพลงที่นักร้องชายและนักร้องหญิงเป็นผู้ขับร้อง จะพบว่า บทเพลงที่นักร้องหญิงขับร้องจะมีการนำเสนอหลากหลายแง่มุมกว่า และภาพของผู้หญิงในเพลงที่นักร้องหญิงขับร้อง จะเปลี่ยนมากกว่าในเพลงของนักร้องชาย ผู้วิจัยเห็นว่า อาจมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

(2.1) บางแง่มุมต้องเป็นนักร้องหญิงเท่านั้นจึงจะถ่ายทอดได้ เช่น แง่มุมด้านทัศนคติที่มีต่อตนเอง ส่วนแง่มุมอื่น ๆ ที่นักร้องชายหรือนักร้องหญิงต่างก็ถ่ายทอดได้นั้น หากนักร้องหญิงเป็นผู้ขับร้อง จะสามารถถ่ายทอดความรู้สึกของผู้หญิงได้ดีกว่า เช่น เพลงที่เสนอภาพของผู้หญิงที่เสียพรหมจรรย์ ในบทเพลงของนักร้องชายไม่อาจจะถ่ายทอดได้ว่า ผู้หญิงรู้สึกอย่างไร โกรธแค้นผู้ชายหรือไม่ ดังนี้ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้บทเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องหญิงมีการนำเสนอหลากหลายแง่มุมกว่า

(2.2) บางครั้ง นักประพันธ์เพลงอาจเห็นการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในสังคมไทย จึงนำการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้นมาเป็นวัตถุดิบในการประพันธ์เพลงตัวอย่างเช่น เพลง “คำขาดเมียน้อย” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงไม่ให้คุณค่าแก่พรหมจรรย์ และไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ถูกกระทำอีกต่อไป แต่กล้าต่อสู้โดยการยื่นข้อเสนอกับผู้ชาย เป็นต้น ซึ่งนักร้องที่เหมาะสมในการถ่ายทอดบทเพลงเหล่านั้นก็น่าจะเป็นนักร้องหญิง ส่งผลให้ภาพของผู้หญิงในบทเพลงที่นักร้องหญิงขับร้อง ดูมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่า

ในบทเพลงของนักร้องชาย นอกจากนี้ อาจเป็นไปได้ว่า ในบทเพลงของนักร้องชาย นักประพันธ์อาจยังต้องการให้ภาพของผู้หญิงเป็นภาพตามความคาดหวังของผู้ชาย ซึ่งยังคงคาดหวังไม่ให้ผู้หญิงเปลี่ยนแปลงไป ยังอยากให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายรับ และเป็นกุลสตรีเหมือนเดิม จึงทำให้ภาพของผู้หญิงในบทเพลงที่นักร้องชายขับร้องยังคงมีการเปลี่ยนแปลงน้อยกว่า (ตัวอย่างเช่น ภาพของผู้หญิงที่ริเริ่มด้านความรัก ในบทเพลงของนักร้องหญิงมีปรากฏเป็นจำนวนมากเช่น เพลง “กระแซะเข้ามาซิ” (พุ่มพวง) , “อื้อฮือหล่อจัง” (พุ่มพวง), “ทำเป็นเขิน” (สุนารี),ฯ แต่ในบทเพลงของนักร้องชายมีเพียงเพลงเดียวในกลุ่มตัวอย่าง คือเพลง “เด็กมันยั่ว”)

(3) คุณลักษณะภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540)

ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540) มีดังต่อไปนี้

1. ภาพของผู้หญิงหัวเก่า (20.78 %)

เพลงลูกทุ่งช่วงปี พ.ศ.2536-2540 ยังคงมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าอยู่ แต่ก็จัดว่าน้อยลงเมื่อเทียบกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือ มีปริมาณเพียงประมาณ 1 ใน 5 ของกลุ่มตัวอย่าง ในขณะที่เพลงลูกทุ่งช่วงแรกมีปริมาณประมาณ 1 ใน 3 ดังนั้น คุณลักษณะของผู้หญิงหัวเก่าที่ถูกลำเสนอจึงน้อยลงด้วยเช่นกัน รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงคุณลักษณะของผู้หญิงหัวเก่าในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (2536-2540)

	ภาพของผู้หญิงหัวเก่า (พ.ศ.2536-2540)
พฤติกรรมความรัก : ตั้งรับ	ช.ร้อง- สงวนท่าที/ถูกระทำให้ ญ.ร้อง- สงวนท่าที/ถูกระทำให้
บทบาททางเพศ : แบบดั้งเดิม	ช.ร้อง- เป็นกุลสตรี/สวຍเพื่อผู้ชาย ญ.ร้อง- เป็นกุลสตรี/ไม่รู้ทันคน/รักคนอื่นมากกว่าตัวเอง
ความมั่นใจในตนเอง : ไม่มี	ช.ร้อง- ไม่ปรากฏ ญ.ร้อง- ไม่กล้าปรับปรุงชีวิต/ฟังฟังผู้ชาย/ไม่กล้าสู้อุปสรรค
ทัศนคติต่อตนเอง : ทางลบ	ช.ร้อง- ไม่ปรากฏ ญ.ร้อง- ไม่เห็นคุณค่าตนเอง/โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา

1.1 ภาพของผู้หญิงหัวเก่าที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องชาย (9.09%)

ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชาย มีการนำเสนอ 2 แง่มุม คือ

- (1) เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก
- (2) แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม

(1) เป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรัก

ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลัง ยังคงเป็นฝ่ายที่ถูกเกี่ยวพาราสิ จึงทำให้ตกเป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรัก รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ก. สงวนท่าทีในด้านความรัก ลักษณะการสงวนท่าทีของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลังมีการนำเสนอไม่ชัดเจนนัก แต่ก็พอสรุปได้จากการที่ผู้ชายในบทเพลงยังคงเป็นฝ่ายเกี่ยวพาราสิ และในบทเพลงก็ได้แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงมีการตอบรับแต่อย่างใด เช่น เพลง "รักน้องพร" ขับร้องโดย สดใส รุ่งโพธิ์ทอง

“...พรจำพร คินนี้ขอนอนบ้านพรด้วยได้ไหม
 พี่คนบ้านไกล ขอมาอาศัยอย่าได้ตัดรอน
 หากว่าเธอรับปาก จะซื้อหมากซื้อพลู
 ซื้อเนื้อซื้อหมู ไปฝากแม่พร
 พ่อท่านดูหรือเปล่า ชอบทานเหล้าใหม่เอ๋ย
 ถ้าชอบลูกเขยจะหิ้วไปฝากท่านซึกแกลลอน...”

ข. เป็นผู้ถูกกระทำ บทเพลงลูกทุ่งช่วงหลังยังคงนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าที่เป็นผู้ถูกกระทำ ในลักษณะของการเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้
 เพลง "คิดถึงจังเลย" ขับร้องโดย มนต์สิทธิ์ คำสร้อย

“ ไม่เจอะกันนานคิดถึงจังเลย ไร่เอ๋ยน้องเอ๋ยจะรู้หรือเปล่า
 ตั้งแต่วันนั้นจนถึงบัดนี้ หัวใจของพี่ เรียกหาเจ้า
 ทั้งเย็นและเข้าค่อนคิน...
 ...ไกลมากกรุงเทพ เทียวหางานทำ ตากแดดหน้าดำพี่ทนทำไป
 ทั้งงานรับจ้างทุกแห่งหน เป็นเพราะความจนยากเย็นเข็ญใจ
 หวังเก็บเงินไปแต่งกับเธอ
 จงรอพี่ก่อนขออนเถิดน้อง อย่าให้พี่หมองเพราะน้องนะเอ้อ
 พี่รักเนื่อวลงอย่างสุดซึ้ง คิดถึงพี่บ้างหรือเปล่าเธอ
 ส่วนพี่สิเพื่อ คิดถึงเธออย่างแรง”

(2) แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม

ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลังยังคงแสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิมใน 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

ก. **มีคุณสมบัติของกุลสตรี** ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลัง ยังคงมีคุณสมบัติของกุลสตรี คือ การเคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ยินยอมให้พ่อแม่เข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการเลือกคู่ครอง เมื่อพ่อแม่ไม่พอใจชายคนรัก ก็จำเป็นต้องเลิกไปตามความประสงค์ของพ่อแม่ ดังเช่น เพลง “ซักรักจากไร่อ้อย” ขับร้องโดย มนต์สิทธิ์ คำสร้อย

“ ซักรักจากไร่อ้อย จำจากไกลไร่อ้อยที่ตัวน้องอยู่
จากยอดขั้วน้ำตาหลังไหล
เพราะพ่อแม่หนักันขวางทางใจ
สุดวิสัยจะอยู่ใกล้กัน...”

นอกจากนั้น การเป็นแม่บ้านแม่เรือน ทำหน้าที่ดูแลบ้านช่องให้แก่ผู้ชายก็ยังคงเป็นหน้าที่ของผู้หญิงหัวเก่า เช่น

เพลง “นาคสังข์น้อง” ขับร้องโดย ทศพล นิมพานต์

“ อาลัยจะไกลแก้วตา ยามถึงคราจำลารักหล่อน
ห่างหายต้องไกลหน้อง ห่างปรางคั่นองไปครองจิวร
อยู่ไกลละคงไม่ลืมกันก่อน ใจนาคแน่นอนไม่มีเลศนัย...
...ก่อนจะไกล กำกับไว้ในกลอน อย่าลวงหลอกหลอนอย่ามีลวดลาย
ดูแลห้องเรือนให้ดี คอยขัดคอยสื้อยาให้มีหยากไย
บุญทานจงหมั่นคอยทำ มีดมีดคำคำอย่าไปหาใคร
ขอสิ่งไม่สอนก่อนไกล ลาก่อนละเกสรบอนไซ
แม้สักเมื่อใดจะไปแต่งงาน”

จากบทเพลง “นาคสังข์น้อง” จะเห็นได้ว่า การเป็นแม่บ้านแม่เรือนถือเป็นหน้าที่ของผู้หญิงหัวเก่าที่พึงกระทำ ส่วนผู้ชายซึ่งไม่เคยทำหน้าที่ดังกล่าวเลย กลับเป็นฝ่ายที่ออกคำสั่งให้ผู้หญิงทำหน้าที่ของตน สะท้อนให้เห็นถึงระบบชายเป็นใหญ่อย่างชัดเจน

ข. เป็นเพศที่สวยงาม และความสวยงามนั้นมีไว้เพื่อความพึงพอใจของผู้ชาย เพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องชายช่วงหลัง ยังคงกล่าวถึงความสวยของผู้หญิงอยู่เช่นเดิม แต่ต่างจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรกอยู่บ้างตรงที่ว่า เพลงลูกทุ่งช่วงหลังบางเพลงจะนำเสนอความสวยของผู้หญิงในลักษณะที่เป็นวัตถุทางเพศ (Sex Object) เด่นชัดกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก และบางเพลงกล่าวถึงผู้หญิงอย่างจาบจ้วง และไม่ให้เกิดเกียรติ เช่น

เพลง “น่ารักชะมัด” ขับร้องโดย ชาย เมืองสิงห์

“ น่ารัก น่ารักชะมัด น่ารัก น่ารัก หอเจี๊ยะ น่ารักเจี๊ยะ พิตเปรี๊ยะเตงตัน
 อกอุ้ม อวบอ้วน น่ารักน่ารัก น่ารักน่ารัก น่ารักน่ารัก น่ารักน่ารัก
 แน่นปึก ยิ่งคิด ยิ่งคิด นึกยิ่งคัก น่ารักน่ารัก น่ารักน่ารัก น่ารักน่ารัก
 ย้วยวอน ยักยัก น่ารักน่ารัก น่ารักน่ารัก น่ารักน่ารัก
 อกประถม เอวมัธยมศึกษา ตะโปกปริญญา หน้าผากมหาวิทยาลัย
 เซฟ-รีเซฟชั่น น่ารักน่ารัก ปากนิดจุมกน้อย หอยด้อยย้อยเข้าใส่
 นึกนอกแซงใน วางขายตลาดผูกขาด..เลยน้อง...”

อย่างไรก็ดี เพลงที่กล่าวถึงความงามของผู้หญิงโดยใช้ถ้อยคำสุภาพ ไม่มีลักษณะของการมองผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศก็ยังคงมีอยู่ เช่น

เพลง “เทพีบ้านนา” ขับร้องโดย แสงสุรีย์ รุ่งโรจน์

“ เจ้าอยู่บ้านนา ขวัญตาน้องงามเสียจัง
 พี่ยกให้น้องนางเป็นเทพีบ้านนา
 เก็บไว้ในตู้ ดูเล่นเพื่อเป็นขวัญตา กลัวคนอื่นคว้าขวัญตา
 น้องนางแนบครอง...
 ...เจ้ามีคู่หรือยัง น้องนางยิ่งงามบาดตา
 หากว่ามีพื่อนี้คงกลัวมูรา ถ้ากานดาไม่มีพื่อนี้ชื่นใจ...”

กล่าวได้ว่า ภาพของผู้หญิงหัวเกล้าในสายตาผู้ชาย ยังคงเป็นฝ่ายสงวนท่าทีด้านความรัก และต้องมีความสวยจึงจะถูกผู้ชายหมายปอง โดยผู้ชายบางคนก็มองความสวยงามของผู้หญิงในลักษณะจาบจ้วง และไม่ให้เกิดเกียรติ ซึ่งลักษณะการจาบจ้วงผู้หญิง และมองว่าผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศนั้น ปรากฏเด่นชัดกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ส่วนคุณสมบัติของผู้หญิงหัวเกล้า ก็ยังต้องเป็นแม่บ้าน

แม่เรือน หัวอ่อน เชื่อฟังพ่อแม่ และเชื่อฟังคำสั่งของผู้ชาย นอกจากนั้น ผู้หญิงหัวเก่าก็ยังคงมีลักษณะเป็นผู้ถูกกระทำ โดยเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชายอยู่เช่นเดิม โดยรวมแล้วถือว่า ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลัง มีการนำเสนอใกล้เคียงกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรกมาก เพียงแต่มีความหลากหลายน้อยกว่า กล่าวคือ ไม่มีการนำเสนอว่าผู้หญิงหัวเก่ามักไม่รู้เท่าทันผู้อื่น และไม่มี ความมั่นใจในตนเอง เหมือนอย่างในบทเพลงช่วงแรก

1.2 ภาพของผู้หญิงหัวเก่าที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องหญิง (11.69%)

เพลงลูกทุ่งของนักร้องหญิงช่วงหลัง มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าครบทั้ง 4 แง่มุม ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก
- (2) แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม
- (3) ไม่มีความมั่นใจในตนเอง
- (4) มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง

- (1) เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก

ผู้หญิงหัวเก่ายังคงมีลักษณะเป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรักเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. **สงวนท่าทีในด้านความรัก** ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงลูกทุ่งของนักร้องหญิงช่วงหลังจะสงวนท่าทีในด้านความรักในลักษณะของการขอเวลาไตร่ตรอง และการปฏิเสธไม่ยอมไปเที่ยวตามคำชักชวนของผู้ชายเนื่องจากกลัวจะเป็นฝ่ายเสียหาย ส่วนลักษณะที่ขาดหายไปก็คือ การให้พ่อแม่เป็นฝ่ายตัดสินใจเลือกคู่ครอง ซึ่งแม้ไม่มีปรากฏในเพลงของนักร้องหญิง แต่ก็ยังมีปรากฏในบทเพลงของนักร้องชายอยู่ ตัวอย่างมีดังนี้

สงวนท่าทีในลักษณะขอเวลาไตร่ตรอง

เพลง “วอนขอให้รอน้อง” ขับร้องโดย สายใจ วลี

“...โบราณท่านว่าช้า ๆ ได้พร้าเล่มงาม
อย่าทำผลิผลาม พร้างามจะบินจะพัง
เช่นเดียวกับรัก ค่อยพุ่มพักแล้วจะสมหวัง
เร่งเกินถ้าเดินพลาดพลั้ง ผิดหวังจะนั่งเสียใจ
คิดมาคิดไป เห็นใจเถิดนะพี่จ๋า
ฉันขอเวลาใคร่ครวญได้ไหม
แหละอยากจะขอให้รอให้รอรอดูใจ
หากตัวฉันพร้อมเมื่อใด จะขออะไรก็ยอม”

จากบทเพลง “วอนขอให้รอน้อง” จะเห็นได้ว่า ภาษาในบทเพลงค่อนข้างนิ่มนวล สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะความอ่อนหวานของผู้หญิงหัวเก่าได้เป็นอย่างดี เช่นประโยคที่ว่า “เช่นเดียวกับรัก ค่อยพุ่มพักแล้วจะสมหวัง” หรือ “เห็นใจเถิดนะพี่จ๋า ฉันขอเวลาใคร่ครวญได้ไหม” เป็นต้น

ปฏิเสธไม่ยอมไปเกี่ยวกับผู้ชายเนื่องจากกลัวเป็นฝ่ายเสียหาย

เพลง “กลัวกำนัน” ขับร้องโดย กาญจนา มาศิริ

“...โกที่กำนันจ๋า อย่ามาเอ่ยวาจาให้ฉันซ้ำชอก
บอกว่ารักฉันคนเดียว จะพาฉันไปเที่ยวในเมืองกรุงบางกอก
อยากไปเหมือนกันล่ะพี่กำนันจ๋า กลัวจะไปเสียทำน้ำตาไหลออก
อย่าพาฉันไปเลย ไปกินนมกินเนย ละฉันไม่กินหรือ
จะพาเที่ยวเมืองกรุง ใสรองเท้าส้นสูงฉันเดินไม่ได้หรือ..”

ข. เป็นผู้ถูกกระทำ ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลังยังคงเป็นผู้ถูกกระทำในลักษณะของการเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย และมักเป็นฝ่ายถูกผู้ชายหลอกหลวง หรือทอดทิ้ง เช่น

เป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย

เพลง “คอยหนุ่มก่อสร้าง” ขับร้องโดย พี่า สุภาวี

“ เสียงครวญเศร้าใจ จากพี่ชายคนพลัดบ้าน

พี่ไปทำงานหลงกรุงถูกโกง เขาโกงเงินข้า
 กรุงเทพฯเมืองสวรรค์เป็นนรกของคนผีนไฟ
 เป็นเหยื่อว้ายร้าย ไม่ปลอดภัยพี่จำ พลาดท่าคงแยะ...
 ...บ้านนาเจียบเหงา หนุ่มและสาวเข้าเมืองกรุง
 ลาป่าลางูทั้งคนเฒ่าเฝ้าอยู่นา น้ำตาไหลซึม
 กลับคืนบ้านนา อย่าไปหลงเมืองกรุง
 มาอยู่บ้านทุ่ง ป่าลางูยังคอย น้องยังคอยอ้าย"

ถูกผู้ชายหลอกหลวง ทอดทิ้ง

เพลง "ไม่น่าหลอกกัน" ขับร้องโดย ชุ่ย ญาติเยอะ

" บอกรักกับฉันไม่ทันไร แค่เพียงเธอไปเมืองบางกอก
 เจอะคนหน้าขาว ก็ลืมสาวบ้านนอก
 ลืมกลิ่นน้ำคลองลืมท้องนา ไปกินประปาที่บางกอก
 ที่บ้านนอกลืมควาย
 ไม่น่าหลอกกันคนบ้านใกล้ คิดแปรเปลี่ยนใจได้ลงคอ
 เข้ากรุงเจียบหายเป็นหรือตายกันหนอ
 หลงกลิ่นสาวกรุงจนลืมนา เทียวคลับเที่ยวบาร์ยังไม่พอ
 หลอกให้รอจนอ่อนใจ"

(2) แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม

ผู้หญิงหัวเก่ายังคงแสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม ดังนี้

ก. มีคุณสมบัติของกุลสตรี ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลังยังคงมีคุณสมบัติของกุลสตรี ทำหน้าที่เป็นแม่บ้านแม่เรือน เมื่อมีลูกก็ต้องทุ่มเททั้งชีวิตเลี้ยงดูลูกจนเติบโตใหญ่ เช่น เพลง "แม่รักแม่ห่วง" ขับร้องโดย สมศรี สุโขทัย

" เจ้านกเขาเถื่อนเฮย..อยู่เรือนเลี้ยงน้อง
 แม่ไปขายของ..เลี้ยงน้องนะคุณเฮย
 ลูกเฮย แม่จะภิปรายอย่างไรถึงจะหมดดวงใจที่มีรักให้แก่เจ้า"

แม่หาบแม่คอน ไม่ท้อ ไม่ถอนคือเจ้า
 ถึงแม่เป็นคนโง่เขลา แต่แม่รักเจ้าจริงใจ
 ลูกเอยยากจะเฉลยรำพัน ว่าหัวใจแม่นั้นห่วงหาอาวรณ์เพียงใด
 เจ้าไปศึกษาใช้สาสิกขาบิณฑิล
 ปีกเจ้าอ่อนคลอนไหว แม่เกรงเจ้าไม่กลับคืน.."

ข. **ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น** ผู้หญิงหัวเก่าไม่ค่อยรู้ทันเล่ห์เหลี่ยมของผู้อื่น จึงมักถูกผู้ชายหลอกหลวง ทำให้ต้องเจ็บช้ำน้ำใจ เช่น

เพลง "คนใกล้ใจซ้ำ" ขับร้องโดย กาญจนา มาศิริ

"หัวใจ จะขาดรอน โถเรามาก่อนจึงต้องแพ้พ่าย
 เสียทีคนบ้านไกล เขามาแย่งไปคนใกล้ใจซ้ำ
 เหมือนโดนคมมีดฟัน เมื่อคนใกล้ขี้และยำ
 รักเอ๋ยเคยงอกงาม เขาต้อนจนต่ำใจดำน่าดู
 คิดไปใจแทบช็อก เขาร่วมกันหลอกไม่บอกให้รู้
 น้ำตาพลันร่วงพลู สายจนเกินภูไม่มีทางแก้"

เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อผู้หญิงหัวเก่าถูกผู้หญิงอื่นแย่งคนรัก เธอมักจะเสียใจคร่ำครวญ และมองว่าผู้หญิงด้วยกันเป็นศัตรู แต่ตัวผู้ชายซึ่งก่อปัญหา กลับไม่ถูกตำหนิติเตียนแต่อย่างใด ซึ่งการนำเสนอในลักษณะดังกล่าวไม่แตกต่างจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรกเลย แสดงให้เห็นว่า แม้เวลาจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ผู้หญิงหัวเก่าก็ยังคงมีลักษณะพึ่งพิงผู้ชายอย่างมากอยู่นั่นเอง

ค. **รักคนอื่นมากกว่ารักตนเอง** ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลังยังคงเป็นคนรักเดียวใจเดียว ยึดมั่นในความรักจนเรียกได้ว่าทุ่มเทความรักให้กับคนอื่นมากกว่าจะรักตนเอง เป้าหมายสูงสุดในชีวิตคือการแต่งงาน เช่น

มีรักแท้ให้ชายเพียงคนเดียว แม้ชายไม่รักตอบก็ไม่คิดมีคนอื่น

เพลง "สิทธิ์ของหัวใจ" ขับร้องโดย สุณารี ราชสีมา

"...ฉันคิด ฉันค้นถึงคนรักฉัน ไม่ให้ใครพรากนอกจากสูญลับดับสิ้น
 ยอมรับว่าแค่แค่คุณ ใครมารักมาลุ่ม ใจก็มีคุณคนเดียว
 ฉันนะหรือ ก็คือคนมีรักหนึ่ง ชายอื่นไม่ซึ้ง ไม่ฟังข้องเกี่ยว"

ตั้งใจไว้ว่า ขอมีรักเดียว ไม่รักลดเลี้ยว รักเดียวใจเดียวพอใจ"

(3) ไม่มีความมั่นใจในตนเอง

ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงช่วงหลังยังคงไม่มีความมั่นใจในตนเองเช่นเดียวกับในบทเพลงช่วงแรก โดยแสดงให้เห็นดังต่อไปนี้

ก. ไม่กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากผู้หญิงหัวเก่ามักไม่รู้เท่าทันผู้อื่น จึงทำให้ขาดความมั่นใจในตนเองจนกลายเป็นคนไม่ทะเยอทะยาน ไม่เชื่อในความสามารถของตน ไม่กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นเพราะกลัวว่าจะถูกหลอกหลวง หรือตกเป็นเหยื่อของผู้อื่น เช่น เพลง "กลัวเมืองกรุง" ขับร้องโดย ฟ้า สุภาวี

“ คนชานา ชอบมาอยู่กรุง ชอบมาให้ยุ้งกินเลือดกันทุกวัน
มองเมืองเป็นถิ่นสวรรค์ ต่างฝันอยากมา ใช้อินิจาน่ากลัว
ช่างไม่รู้เอาเลยว่าตัวเดินมาเข้าเตาไฟ
ภัยเมืองกรุงยิ่งกว่ายุ้งกว่าเสือ ฆ่ากันเป็นเบือ ปล้นกันทุกวันไป
ลูกผู้หญิงเป็นสิ่งหนักใจ อยู่ไหนไม่พ้นถูกทรชนข่มขืน
ต้องทนผืนกลิ่นน้ำตา บ้างก็ฆ่าตัวตาย...”

จะเห็นได้ว่า บทเพลง "กลัวเมืองกรุง" สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของผู้หญิงอย่างเด่นชัด และผู้หญิงในบทเพลงก็แสดงออกอย่างชัดเจนว่าตนเองนั้นด้อยกว่าชาย กล่าวคือ ผู้หญิงในบทเพลงตระหนักดีว่าผู้หญิงมักจะเป็นฝ่ายถูกผู้ชายเอารัดเอาเปรียบทางเพศ จึงแสดงความรู้สึกเกรงกลัว ไม่คิดต่อสู้เปลี่ยนแปลง และไม่ได้แสดงทัศนคติวิพากษ์วิจารณ์ผู้ชายแต่อย่างใด แต่กลับแก้ปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศโดยการระมัดระวังตนเองแทน

ข. พึ่งพิงผู้ชาย ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลัง ยังคงมีลักษณะพึ่งพิงผู้ชาย (Dependent) เพราะจำนนต่อความรักเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ซึ่งแสดงให้เห็นโดยการอ่อนวอนขอร้องให้ผู้ชายรักตนคนเดียว เพราะหากขาดผู้ชายไปก็แทบจะไม่สามารถมีชีวิตอยู่ได้ เช่น เพลง "วอนพ่อตาหินช้าง" ขับร้องโดย สมศรี สุโขทัย

“ สาวเมืองนครสะท้อนทรวงใน น้ำตารินไหลเมื่อเขาจากไปเดือนก่อน

หัวใจร้อนรุ่ม คิดถึงพ่อหนุ่มชุมพร
ไม่เคยทะเลาะมาก่อน ทำไมพี่จรรยาจากลา..
...ยกมือวันทาพ่อตาหินช้าง ลูกต้องผิตหวังรักพังไปโดยง่าย ๆ
พ่อตาช่วยที่ลูกนี้ทำผิดอะไร
ถ้าเขาหวนคืนมาใหม่ จะไปถวายประทัดสิบแพ"

เพลง "คนดีของฉัน" ขับร้องโดย กานดา วราพร

"...แต่นี้เรานั้นคงยืนอยู่คนเดียว เดี่ยวดาย
สิ้นความมั่นใจที่เคยมีอย่างทะนง มาสิ้นสุดลงก็ตรงที่เธอ
ใจเธอ เธอเปรียบดังหอมเมื่อไม่สลาย
เปรียบดังทนาย เมื่อภัยมาเจอ
เปรียบอาจารย์สอนศิษย์คนเชื่อ พ่อก็คือเธอ พี่ก็คือเธอผู้เดียว
บัดนี้เรานั้นสิ้นความมั่นคงมั่นใจ
มองไปทางไหนก็ให้เปล่าเปลี่ยว
มีเพียงภาพที่แอบเก็บไว้ใใจเดียว คอยยึดเหนี่ยว และกำลังใจ"

เป็นที่น่าสังเกตว่า สถานภาพของผู้ชายในบทเพลง "คนดีของฉัน" นั้น สูงกว่าผู้หญิงอย่างเห็นได้ชัด เห็นได้จากอาชีพที่ผู้หญิงกล่าวเปรียบเทียบกับผู้ชายนั้น ล้วนแต่เป็นอาชีพที่มีเกียรติทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นหมอ ทนาย หรืออาจารย์

ค. ไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงยังคงมีลักษณะอ่อนแอและไม่คิดต่อสู้กับอุปสรรคเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ซึ่งมักแสดงออกโดยการเฝ้าคร่ำครวญเมื่อพบความผิดหวัง และเชื่อว่าทุกสิ่งเป็นเพราะชะตากรรม ดังเช่นเพลง "เสียงครวญจากสาวนา" ขับร้องโดย พิมพ์ จันทรินทร์ภา

" ฟ้าหลังน้ำตา นองเจิงนา ทุกคราห้องหมอง
ฟ้าครางคร่ำครวญเสียงก้อง ใจอกห้องหมองเศร้าระทม
ก่อนบ้านนา นั้น ทุกวันสุขสันต์รื่นรมย์
แต่บัดนี้กลับกลับขึ้นขม ทรวงน้องตรมยามฟ้าร้องให้...
...ฟ้าหลังน้ำตา ครวญเพลงมาจากใจโคกคัลย์

หัวใจที่ครองรักมัน ไม่แปรผันยึดมั่นถ้อยคำ
 ด้วยดวงใจนี้ นื่องพลีเพื่อใช้หนี้กรรม
 เศร้าเพราะรักปรีกรอยซ้ำ จะขอจดจำชั่วฟ้าและดิน"

จะเห็นได้ว่า ภาษาในบทเพลง "เสียงครวญจากสาวนา" จะค่อนข้างไพเราะ สละสลวย เป็น การถ่ายทอดความรู้สึกเจ็บช้ำน้ำใจ จนไม่สามารถจะต่อสู้กับอุปสรรคในด้านความรักของผู้หญิงหัว เก่าได้อย่างชัดเจน เช่นประโยคที่ว่า "ทรวงน้องตรมยามฟ้าร้องให้" หรือ "ด้วยใจดวงนี้ นื่องพลีเพื่อ ใช้หนี้กรรม" เป็นต้น

(4) มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง

ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลังยังคงมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเองใน 2 ลักษณะเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ดังนี้

ก. ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ดูถูกตนเอง ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงช่วงหลังยังคงดูถูกตนเอง มอง เห็นว่าตนเองไม่มีค่าโดยเฉพาะผู้หญิงที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ เช่น

มองว่าตนเองไม่ดี ไม่คู่ควรกับผู้ชาย

เพลง "ฉันไม่ใช่ดอกฟ้า" ขับร้องโดย สายใจ วลี

" ฉันไม่ใช่ดอกฟ้า ไม่มีใครอยากมาชื่นชม
 ไม่หอมไม่ชวนเด็ดดม ไม่สมให้เธอใฝ่ปอง
 คิดดูใหม่อีกครั้ง ถ้าเธอยังอยากจะเป็นเจ้าของ
 ดอกหญ้าต่ำเกินจับจง เก็บไปก็หมองแจกัน
 อย่ารักฉันเลย ไม่ควรคู่เธอ ไม่อาจเฝอย ปล่อยใจใฝ่ฝัน
 สู้ทำยไม่นานฉันคงโคกศัลย์ เมื่อเธอพบดอกฟ้างาม
 ฉันไม่ใช่ดอกฟ้า ไม่มีคุณค่าชวนจดชวนจำ
 จะถือว่าเป็นบาปกรรม เกิดมาต่ำเกินให้เธอมอง"

ข. โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา เมื่อผู้หญิงหัวเก่าพบกับปัญหา เช่นถูกผู้ชายทอดทิ้ง ผู้หญิงหัวเก่า กลับโทษว่าเป็นเพราะตนไม่ดี แทนที่จะตระหนักว่าตนกำลังถูกผู้ชายเอาเปรียบ ตัวอย่างเช่น

เพลง “วอนพ่อตาหินช้าง” ขับร้องโดย สมศรี สุโขทัย

“...มีเรื่องอันใดทำไมไม่บอก แคว่ว่าแค่บอกไม่บอกจะรู้หรือหนา
หรือน้องไม่สวยไม่รวยสูงศักดิ์นา เป็นเพียงสาวชาวป่า
เกิดมาไม่พบแสงสี...”

สรุปคุณลักษณะภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง

ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง คือภาพของผู้หญิงที่สงวนท่าทีในด้านความรัก แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม คือ เป็นกุลสตรี รักผู้อื่นมากกว่ารักตนเอง เป้าหมายสูงสุดในชีวิตคือการแต่งงาน มีลักษณะไม่มั่นใจในตนเอง ฟังฟังผู้ชายอย่างมาก ไม่ค่อยรู้เท่าทันผู้อื่น จึงมักถูกหลอกหลวง ไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค และไม่กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง กล่าวได้ว่า ผู้หญิงหัวเก่าเป็นผู้หญิงที่ด้อยกว่าผู้ชายโดยสิ้นเชิง และตัวผู้หญิงเองก็ไม่ตระหนักถึงความไม่เท่าเทียมดังกล่าว แต่กลับยอมรับสภาพไปโดยปริยาย เห็นได้ชัดเจนจากการที่ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงที่ถูกผู้ชายหลอกหลวง หรือทอดทิ้ง ไม่คิดที่จะต่อสู้ หรือโต้แย้ง กลับโทษว่าเป็นความผิดของตนเองแทน สรุปได้ว่าผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลังมีการนำเสนอไม่แตกต่างจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรกแต่อย่างใด

2. ภาพของผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ (27.27%)

ภาพของผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง มีปริมาณมากกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกเล็กน้อย คือ มีประมาณ 1 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ในขณะที่ในบทเพลงช่วงแรกมีประมาณ 1 ใน 5 ของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับรายละเอียดในการนำเสนอ นั้น เริ่มมีการนำเสนอเปลี่ยนไปจากช่วงแรก โดยภาพที่ปรากฏในเพลงของนักร้องชายยังคงมีการนำเสนอคล้ายคลึงกับภาพเดิม แต่ภาพที่ปรากฏในบทเพลงของนักร้องหญิงเริ่มมีความใกล้เคียงกับผู้หญิงหัวสมัยใหม่มากขึ้นกว่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่า ภาพของผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในสายตาของผู้ชายยังคงเหมือนเดิม แต่ภาพที่ผู้หญิงมีต่อตนเองนั้นเริ่มเปลี่ยนไป รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงคุณลักษณะของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (2536-2540)

	ภาพของผู้หญิงที่กำลัง (พ.ศ.2536-2540)
พฤติกรรมความรัก : ตั้งรับ	ช.ร้อง- โอนอ่อนผ่อนตาม/ถูกกระทำ ญ.ร้อง- โอนอ่อนผ่อนตาม/หวังใยพรหมจรรย์/ถูกกระทำ
บทบาททางเพศ : เริ่มต่างจากดั้งเดิม	ช.ร้อง- เริ่มไม่เป็นกุลสตรี/สวยเพื่อบรรลุมผล/ไม่รู้ทันคน ญ.ร้อง- เริ่มไม่เป็นกุลสตรี/สวยเพื่อบรรลุมผล/ไม่รู้ทันคน
ความมั่นใจในตนเอง : มีขึ้นบ้างแต่ยังมีน้อย	ช.ร้อง- พยายามปรับปรุงชีวิต/ฟังฟังผู้ชาย/ห่อหุ้มต่ออุปสรรค ญ.ร้อง- พยายามปรับปรุงชีวิต/ฟังฟังผู้ชาย/ห่อหุ้มต่ออุปสรรค
ทัศนคติต่อตนเอง : ทางลบ	ช.ร้อง- ไม่ปรากฏ ญ.ร้อง- ไม่เห็นคุณค่าตนเอง/โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา

2.1 ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องชาย (5.84%)

ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลังมีการนำเสนอในแง่มุมต่อไปนี้

- (1) เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก
- (2) เริ่มแสดงบทบาททางเพศบางอย่างแตกต่างไปจากบทบาทแบบดั้งเดิม
- (3) มีความมั่นใจในตนเองบ้าง แต่ยังคงค่อนข้างน้อย

(1) เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก

ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายจะเป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรัก ดังนี้

ก. โอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายจะเป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรักในลักษณะโอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย แม้จะเห็นได้ไม่ชัดเจนนักแต่ก็พอสรุปได้จากการที่ผู้หญิงในบทเพลงต้องเสียความบริสุทธิ์ให้แก่ผู้ชายที่เข้ามาเกี่ยวพาราสี เช่น

เสียความบริสุทธิ์ให้แก่ผู้ชายที่เข้ามาหลอกลวง
เพลง “น้ำตาคาราโอเกะ” ขับร้องโดย กังวานไพร ลูกเพชร

“...คาราโอเกะเคลื่อนที่เข้ามา คาราโอเกะเคลื่อนที่เข้ามา
หนุ่มสาวบ้านนาพากันปีน
เสียงเพลงจากตู้ลำโพง ลอยโด่งกระซอกใจหน้ามด
พี่เองก็เลยสับสน โอเกะคนจนบนหลังควายเจ้าไม่มอง...
...เจ้าจากไปตั้งเกือบปี ไปหลงดนตรีที่ไหนละน้อง
โอเกะมันจุดเจ้าไป แล้วทำไมเจ้าถึงได้มีห้อง
พี่ร้องเพลงมาด้วยน้ำตาไหลนอง คาราโอเกะเสียงทอง
มันทำเจ้าห้องแปดเดือน”

ข. เป็นผู้ถูกกระทำ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่มักตกเป็นผู้กระทำ สืบเนื่องมาจากการโอนอ่อนผ่อนตามผู้ชายนั่นเอง ทำให้ต้องถูกทอดทิ้ง และประสบชะตากรรมต่าง ๆ เช่น ห้องไม่มีพ่อ ดังเช่นผู้หญิงในบทเพลง “น้ำตาคาราโอเกะ”

“...เจ้าจากไปตั้งเกือบปี ไปหลงดนตรีที่ไหนละน้อง
โอเกะมันจุดเจ้าไป แล้วทำไมเจ้าถึงได้มีห้อง
พี่ร้องเพลงมาด้วยน้ำตาไหลนอง คาราโอเกะเสียงทอง
มันทำเจ้าห้องแปดเดือน”

(2) เริ่มแสดงบทบาททางเพศแตกต่างไปจากบทบาทแบบดั้งเดิม

ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่มีการแสดงบทบาททางเพศบางอย่างแตกต่างไปจากบทบาทแบบดั้งเดิมในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. เริ่มละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรี ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ จะเริ่มไม่ประพฤติอยู่ในกรอบจารีตประเพณี ละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรี เช่น การทำหน้าที่ดูแลบ้านเรือน ปกป้องผู้ชาย แต่กลับไปประกอบอาชีพ ไม่เว้นแม้แต่อาชีพที่น่ารังเกียจ เช่น เพลง “นางสาวเฮเลน” ขับร้องโดย คำรณ วงษ์ทอง

“ เติบโตมาจากห้องนาห้องไร่ จนเวลาผ่านไปเด็กหญิงกลายเป็นนางสาว สดสวยใจโลดดังดวงดาว เสียงร่ำลือข่าวคราวถึงความสดสาวดั่งก้อน หนุ่มแมวมองเขามาจ้องน้องนาง จะให้ไปถ่ายหนัง เป็นนางงามนักร้อง ได้เดิ้นดังจะร่ำรวยเงินทอง สาวบ้านนาอยากลองตามแมวมองเขาไป เธอไปลงหนังสือเสียวอ้ออ้อถือแหย่ดูกันใหญ่ เป็นฉบับลับเฉพาะผู้ชาย เขาว่าจะได้ไปเป็นดาราดิ้น เจียบหายไปนานจนถึงวันเจอข่าว ใ้ว่าน้องสาวได้เป็นดาวดั่งที่เห็น แต่คราวนี้เปลี่ยนชื่อเป็นเฮเลน โฆษณาว่าเป็นดาราดิ้น เจ้าพระยา”

ข. ใช้ความสวยของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลัง ยังคงใช้ความสวยงามของตนเป็นเครื่องมือ เพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทอง ไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพโสเภณี หรือการแต่งงานเพื่อเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจของตนเอง แต่ก็มักไม่ประสบความสำเร็จจากการกระทำดังกล่าว เช่น

หวังจะเป็นดาราดัง แต่ต้องกลายมาเป็นหมอนวด

เพลง “นางสาวเฮเลน” ขับร้องโดย คำรณ วงษ์ทอง

“...หนุ่มแมวมองเขามาจ้องน้องนาง จะให้ไปถ่ายหนัง เป็นนางงามนักร้อง ได้เดิ้นดังจะร่ำรวยเงินทอง สาวบ้านนาอยากลองตามแมวมองเขาไป เธอไปลงหนังสือเสียวอ้ออ้อถือแหย่ดูกันใหญ่ เป็นฉบับลับเฉพาะผู้ชาย เขาว่าจะได้ไปเป็นดาราดิ้น เจียบหายไปนานจนถึงวันเจอข่าว ใ้ว่าน้องสาวได้เป็นดาวดั่งที่เห็น แต่คราวนี้เปลี่ยนชื่อเป็นเฮเลน โฆษณาว่าเป็นดาราดิ้น เจ้าพระยา”

แต่งงานเพื่อเลื่อนฐานะของตนเอง

เพลง “อีแจ้วตายแน่” ขับร้องโดย ศรเพชร ศรสุพรรณ

“ ...อีแจ้วเป็นแก้วแก่เนี้ย อยู่กับเฮี้ยเลี้ยงลูกจนหอมหวาน

เศรษฐกิจบ้านเมืองปรวนแปร คาเฟ่ห้องอาหารย่านแอ
 เขียวเลี้ยงนอนแผ่ ขาดทุนกระจาย
 อีแจ้วดวงไม่เสียใจม ไบบุญยังไม่อับเฉา...
 ...มาได้เฮียเม้าตึกแถวชานเมือง
 อีแจ้วอยู่กับเฮียเม้า รับเหมาหวังจะรุ่งเรือง
 เกณฑ์ชะตาอีแจ้วเดินพลาด โชคชะตาเฮียเม้าถึงฆาต
 ขาดทุนล้มฟาด จนหัวใจวาย...
 ...อีแจ้วเป็นโสदनอนเดียว ไม่เกี่ยวยุ่งกับชายใด
 ไม่คิดให้จิตรุ่นวาย โชคชะตาอีแจ้วเป็นได้
 เป็นครั้งสุดท้าย อยู่ศรีรัษฎา"

ค. ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ผู้หญิงที่กำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ยังคงมีลักษณะไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ทำให้ต้องตกเป็นเหยื่อของคนทีฉลาดกว่า โดยเฉพาะผู้ชายที่เอาัดเอาเปรียบทางเพศ เช่น

ถูกหลอกหลวงจนต้องกลายเป็นโสเภณี

เพลง "บายศรีคนเศร้า" ขับร้องโดย ไมค์ ภิรมย์พร

" แต่งพานบายศรีสาวคนเศร้า ขวัญของน้องนางเยาว์แตกสลาย
 ขวัญกระเจิงไปเหลือกรุ่นงสบาย ขวัญสลายนั้นเพราะกรรมหลอกหลวง
 มาเด้อขวัญมาเด้อมาคั้นร่าง น้ำตาเจ้าไหลเป็นทางทุกซัใหญ่หลวง
 เพราะเจอพิษเมืองหลวงเป็นเมืองหลวง เจ้าถูกล้วงเสียที่เพราะอ่อนเชิง
 สาวบ้านนาเสียทำน้ำตาตก สวรรค์กลายเป็นนรกเพราะใจเหลือ
 เหมือนดั่งนกหลงฟ้ากระเจิดกระเจิง เขาจึงหลอกเปิดเบิ่งห้องหัวใจ...
 ...หลายสิ่งให้มาเด้อขวัญอุ่น สิมชีวิตว่าอุ่น หัวใจน้องที่ยับเยิน
 อ้ายร้องเอนเอาขวัญอ่อนมาเอน หยุดคืนวันปีเดือนมันเคยทำลายเจ้า
 หลายสิ่งเจ้างามอนป้อนไซให้มันไสมอง ม่อมมองฟ้าผ่องใส
 หมดโชคร้ายให้ยังแต่แนวดี มาเด้อขวัญซิว เจ้าอยู่ใสให้มาตุ้ม"

(3) มีความมั่นใจในตนเองค่อนข้างน้อย

ผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในเพลงลูกทุ่งของนักร้องชายช่วงหลังยังคงมีความมั่นใจค่อนข้างน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. พยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ในขณะที่ผู้หญิงหัวเก่าขาดความมั่นใจจนกลายเป็นคนไม่ทะเยอทะยาน แต่ผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีความมั่นใจมากกว่าเล็กน้อย กล่าวคือ มีความพยายามที่จะแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น แต่ก็มักไม่สำเร็จ ต้องประสบกับชะตากรรมต่าง ๆ เช่น ต้องกลายเป็นโสเภณี ท้องไม่มีพ่อ ซึ่งการนำเสนอในลักษณะนี้ ไม่แตกต่างจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรกเลย แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่มักตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่เสมอ ซึ่งผู้ชายในบทเพลงบางเพลงก็เห็นอกเห็นใจ และไม่รังเกียจ บางเพลงก็ประณาม เหยียดหยาม และดูถูก ตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

ผู้ชายแสดงทัศนคติเชิงแนะนำสั่งสอนผู้หญิงที่ประกอบอาชีพหมอนวด
เพลง “คนไม่มีวาสนา” ขับร้องโดย สดใส รุ่งโพธิ์ทอง

“หน้าก็ใหญ่ อู้อยู่ตาที่ใหญ่ จมูกก็ใหญ่ ใบหูก็ใหญ่
ทรวงทรวงเขวองคไฉไล แม่น่าจะได้เป็นเมียนายอำเภอ
ดูใหญ่ไปเสียทุกอย่าง ปากคอคั่วคาง เรือนร่างของเธอ
หากเป็นนางเอกดาวหนัง ปานนี้คงตั้งชื่อเสียงเลิศเลอ
ยิ่งมองยิ่งสวยไม่สร้าง เสียตายเธอจึงไม่น่ามานั่งชายเบอร์..
...อยากชวนเจ้าหนีจากห้อง ไปเป็นนักร้องดีกว่านะเธอ
ค่าตัวเธอนั้นเป็นพัน แกมเงินรางวัลต่างหากอีกเธอ
กลับตัวเกิดยังไม่สาย เปลี่ยนใจเสียใหม่ อย่างมลายชายเบอร์
ใช้จะรังเกียจเหยียดหยาม สงสารคนงามจึงขอเตือนเธอ
ตอนสาวคนเรายังแล พอเข้าวัยแก่จะแย่งนะเธอ
แม่คุณนุ่นดังนางฟ้า แม้วาสนาน่าเป็นภรรยานายอำเภอ”

ผู้ชายเล่าเรื่องของผู้หญิงที่ประกอบอาชีพหมอนวดในเชิงดูถูก
เพลง “นางสาวเฮเลน” ขับร้องโดย ดำรง วงษ์ทอง

“...หนุ่มแมวมองเขามาจ้างน้องนาง จะให้ไปถ่ายหนัง เป็นนางงามนักร้อง

ได้เดิ่นดังจะรำรวยเงินทอง สาวบ้านนาอยากลองตามแมวมองเขาไป
 เธอไปลงหนังสือเสียวอ้ออ้อถือแยะดูกันใหญ่
 เป็นฉบับลับเฉพาะผู้ชาย เขาว่าจะได้ไปเป็นดาราดे่น
 เจียบหายไปนานจนถึงวันเจอข่าว ใ้ว่าน้องสาวได้เป็นดาวดั่งที่เห็น
 แต่คราวนี้เปลี่ยนชื่อเป็นเฮเลน โฆษณาว่าเป็นดาราดे่น เจ้าพระยา"

เข้าศึกษาต่อในเมืองกรุงเพื่อให้ชีวิตดีขึ้น แต่กลับถูกผู้ชายข่มขืน

เพลง "ข้าวเศร้า" ขับร้องโดย แสงสุรีย์ รุ่งโรจน์

" อ่านข่าวบ้านเมืองพอรู้เรื่องแล้วใจเศร้า
 เหลือบอ่านพบข่าวเรื่องหญิงสาวโดนข่า
 มีคนไปพบว่าอยู่ในชุดนักศึกษา ทั้งตำหรับตำราอยู่ในป่าริมทาง
 ที่ปกหนังสือมีชื่อของเธอไว้ ชื่อ น.ส.พิศมัย เรียนมหา'ลัยปีสาม
 ถูกมารสังคบบังคับข่มขืนข้างทาง
 บ้านเดิมน้องอยู่ท่าทาง สงสารน้องนางจับใจ
 จึงอยากเตือนใจเอาไว้เมื่อได้อ่านข่าว
 อยากเตือนสาว ๆ น้องเจ้าจะกลัวบ้างไหม
 แต่งตแต่งตัวอย่าให้มันยั่วชวนใจ
 เดี่ยวถูกพวกมารร้ายที่มันแฝงกายอยู่ข้างทาง"

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้หญิงในบทเพลงถูกผู้ชายเป็นผู้กระทำ แต่ผู้ชายกลับมอดกเตือนให้
 ผู้หญิงระมัดระวังตัวเองโดยการไม่แต่งกายยั่วชวน เสมือนว่าการถูกข่มขืนเป็นความผิดของตัว
 ผู้หญิงเอง

ข. ฟังฟังผู้ชาย ผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ยังคงฟังฟังผู้ชาย หรือ
 ขึ้นอยู่กับผู้ชายเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก โดยลักษณะของการฟังฟังผู้ชาย ถูกนำเสนอทั้งใน
 แง่ของการฟังฟังเพราะจำนนต่อความรัก และฟังฟังผู้ชายด้วยเหตุผลด้านการเงิน เช่น

ขึ้นต่อผู้ชายเพราะจำนนต่อความรัก แม้ผู้ชายมีผู้หญิงอื่นอีกหลายคนก็ยังไม่ยอมเลิก

เพลง "คนหลายเมีย" ขับร้องโดย ยอดรัก สลักใจ

" เมียหลวงก็คอย เมียน้อยก็รอ จะทำไถ่หนอ ขวัญตาเวลาไม่ว่าง

ตอนนี้ที่ติดธุรกิจอยู่กับเมียกลาง ไม่มีวันว่างสองนางอย่าเหนื่อยใจ..
 ..เมียหลวงก็คอย เมียน้อยก็แค้น ห่วงเธอแท้ ๆ ทุกคราแต่มาไม่ได้
 คอยหนอรอเหนื่อย ไม่นานกลับบ้านคืนไป
 คืนนี้แม้มีคนใหม่ รับรองจะไม่ลืมเมีย"

ฟังฟังผู้ชายเพราะเงิน ใช้การแต่งงานเป็นวิธีการเลื่อนฐานะของตนเอง
 เพลง "อีแจ้วตายแน่" ขับร้องโดย ศรเพชร ศรสุพรรณ

"...อีแจ้วเป็นเก้าแก่เนี้ย อยู่กับเฮียเลี้ยงสุกจนหอมหวาน
 เศรษฐกิจบ้านเมืองปรวนแปร คาเฟ่ห้องอาหารย่าน
 เฮียเลี้ยงนอนแผ่ ขาดทุนกระจาย
 อีแจ้วดวงไม่เสียโฉม ไบบุญยังไม่อัปเขา...
 ...มาได้เฮียเมาตีกแถวชานเมือง
 อีแจ้วอยู่กับเฮียเมา รับเหมาหวังจะรุ่งเรือง
 เกณฑ์ชะตาอีแจ้วเดินพลาด โชคชะตาเฮียเมาถึงฆาต
 ขาดทุนล้มฟาด จนหัวใจวาย...
 ...อีแจ้วเป็นโสदनคนเดียว ไม่เกี่ยวยุ่งกับชายใด
 ไม่คิดให้จิตวุ่นวาย โชคชะตาอีแจ้วเป็นได้
 เป็นครั้งสุดท้าย อยู่ศรีรัญญา"

ค. ท้อแท้เมื่อพบอุปสรรค เมื่อผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่พบกับอุปสรรคและความผิดหวัง เธอก็จะท้อแท้ ล้มหวัง เลิกสู้่อีกต่อไป และหนีปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น โดนหลอกขายเป็นโสเภณีจึงหนีกลับบ้านนา หรือเมื่อพบความผิดหวังรุนแรงก็ถึงกับเสียสติ ซึ่งการนำเสนอในลักษณะนี้นับว่าใกล้เคียงกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก เช่น เพลง "รักคนหากิน" ขับร้องโดย มนต์สิทธิ์ คำสร้อย

"...ผู้หญิงอย่างเธอการศึกษาแค่เพียง ป.4
 แต่ความสวยเธอมากมี จึงเป็นที่หมายปองถวิล
 ของเหล่ามิจจาแมงดาผู้ดีเดินดิน
 วางฟอร์มให้เล่ห์หลมลิ้น หลอกกินแล้วขายเธอต่อ"

ชายที่เธอรัก กลับไม่รักเธอเลยดังว่า
 เร่ชายดั่งผักปลา เขาพาเร่ตาม ร.ร.
 หนีจากแมงดา กลับมาก็ถูกด่าทอ
 ชายตัวเสียจนขอมซ้อ ต่างด่าทอว่าเลวเหลือทน..."

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้หญิงในบทเพลง "รักคนหากิน" ถูกผู้ชายล่อลวงจนต้องกลายเป็นโสเภณี แต่เมื่อนั้นกลับมา ผู้หญิงกลับเป็นฝ่ายที่ถูกสังคมประณามและเหยียดหยาม โดยถูกประณามและเหยียดหยามมากกว่าตัวผู้ชายที่เป็นคนล่อลวงผู้หญิงเสียอีก และแม้ว่าผู้ชายในเพลงจะรักและเห็นใจผู้หญิง แต่ก็ใช้คำพูดที่แสดงให้เห็นถึงความต่ำต้อยของผู้หญิงอย่างชัดเจน เช่น "ผู้หญิงอย่างเธอ" หรือ "ชายตัวเสียจนขอมซ้อ" เป็นต้น การนำเสนอดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของผู้หญิงได้อย่างชัดเจน

เพลง "อีแจ้วตายแน่" ขับร้องโดย ศรเพชร ศรสุพรรณ

"...อีแจ้วอยู่กับเฮียเม้า รับเหมานางจะรุ่งเรือง
 เกณฑ์ชะตาอีแจ้วเดินพลาด โชคชะตาเฮียเม้าถึงฆาต
 ขาดทุนล้มฟาด จนหัวใจวาย...
 ...อีแจ้วเป็นโสคนอนเดียว ไม่เกี่ยวยุ่งกับชายใด
 ไม่คิดให้จิตงุ่นวาย โชคชะตาอีแจ้วเป็นได้
 เป็นครั้งสุดท้าย อยู่ศรีรัญญา"

2.2 ภาพของผู้หญิงที่กำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ปรากฏในเพลง ลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องหญิง (21.43%)

ภาพของผู้หญิงที่กำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลังมีทั้งส่วนที่คล้ายคลึง และแตกต่างจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรก โดยแบ่งมุมในการนำเสนอ ก็มีครบทั้ง 4 มุมเช่นเดิม ดังนี้

- (1) เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก
- (2) แสดงบทบาททางเพศแตกต่างจากบทบาทแบบดั้งเดิม
- (3) มีความมั่นใจในตนเองบ้าง แต่ยังคงค่อนข้างน้อย
- (4) มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง

(1) เป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก

ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะเป็นฝ่ายตั้งรับในด้านความรักดังต่อไปนี้

ก. โอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย แม้ว่าผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่รักนวลสงวนตัวอย่างผู้หญิงหัวเก่า แต่ก็ยังจัดว่าเป็นฝ่ายตั้งรับด้านความรัก เพราะผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ยังคงเป็นฝ่ายถูกผู้ชายเกี่ยวพาราตี และผู้ชายที่เข้ามาเกี่ยวพาราตีก็มักเป็นฝ่ายรุก เพื่อหวังจะมีความสัมพันธ์ด้วย ซึ่งผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็มักโอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย สุดท้ายก็ต้องเสียใจในการกระทำของตน เช่น

เพลง “เสียสาวเพราะสวย” ขับร้องโดย สมศรี สุโขทัย

“ สาวและสวย สวยเพราะสาวสาวแล้วเสีย
เป็นอย่างไรเหมือนเป็นเรื่องธรรมดา
มันเจ็บปวดรำววดูรา ตอนเรามาเสียสาวเมื่อคราวสวย..
...เสียตายแรงแม่ที่บดกล้วยป้อน เสียตายเนื้ออ่อนในตอนที่ยังขาว ๆ
พลังพลาดผิดเกิดคิดเป็นเรื่องยาว ที่ยังสาวเพราะยังบอกหลอกตัวเอง..”

ข. ยังให้คุณค่าแก่พรหมจารี แม้ว่าผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะโอนอ่อนผ่อนตามผู้ชาย แต่เธอก็ยังมีทัศนคติอย่างผู้หญิงหัวเก่าที่ว่า คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่พรหมจารี จึงทำให้เกิดความขัดแย้งในตัวเอง เมื่อถูกผู้ชายเกี่ยวพาราตี และมีที่ท่าว่าจะเกินเลย ก็มักจะแสดงอาการกลัว ๆ กลัว ๆ เช่น

เพลง "เสียวไส้" ขับร้องโดย สลักจิต ดวงจันทร์

" เสียวมันสุดเสียว มันสุดเสียวใจประหม่า
 แพนเราจะเข้ามานัดกันจะจำที่ตึกร้างเที่ยงคืน อู๊ย!
 เสียวมันสุดเสียวมองว่าเสียวไหมล่ะคนอื่น
 นัดเจอกันเที่ยงคืน ทำไมตกกลางคืนชดชื่นยังงัด
 ดึก ๆ ดื่น ๆ เราก็ก้าว จะเปลืองตัวนะชิ
 เราก็เป็นสาวไม่เข้าที่ ไปอยู่กันที่ลับลับตาอยู่
 ไร่ที่มีด ๆ มันเสียวไส้ มันเสียวไส้ น่าดู
 ละที่ยังเสียวไปเจองู ที่เสียวน่าดูเสียวเจอผี อู๊ย!
 เสียวมันสุดเสียว กลัวถูกเคี้ยวแทนบะหมี่
 เสียวคุณพ่อตีเสียว เจอะเอาผีนี้ชิเสียวไส้..."

หากว่าผู้ชายทอดทิ้งขึ้นมา ผู้หญิงที่กำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็จะ
 เสียใจในสิ่งที่ตนกำลังกระทำลงไป เช่น

เพลง "เหมือนตายทั้งเป็น" ขับร้องโดย ศิริพร อำไพพงษ์

" เงินแหละทองของนอกกาย เสียไปหาใหม่ยังมี
 แต่ความสาวของหญิงนี้ชิ เสียไปไม่หวนคืนมา
 สิ่งได้รับ คือน้ำตานองหน้า เมื่อชายจากลาไม่หันมามอง
 ถูกแล้วหรือที่ทำกับน้อง พอสมใจปอง ทิ้งน้องหนีไป
 เมื่อไม่รักใยดีต้องมาทำลาย แผนการผู้ชายฆ่าหญิงตายทั้งเป็น..
 ...คงภูมิใจ เห็นหญิงตายต่อหน้า
 คำพูดประจานนินทา ฆ่าหญิงตายทั้งเป็น
 รักเพียงลองเล่น เปรียบเอาหญิงนี้เป็น เช่นดอกไม้ริมทาง
 ผู้ชายหาแฟนใหม่ไม่ยาก หญิงนี้ชิลำบาก ส่วนมากแล้วต้องผิดหวัง
 เพราะไม่มีชายคนไหนรักจริงจัง ย้อนดูความหลัง
 ต่างพร้อยเป็นรอยมลทิน..."

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้หญิงในบทเพลง “เหมือนตายทั้งเป็น” ตระหนักดีว่าผู้หญิงมักถูกผู้ชายเอารัดเอาเปรียบทางเพศ แต่ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ และยังคงยอมรับว่า ผู้หญิงอย่างไรก็ด้อยกว่าผู้ชายอยู่นั่นเอง

ค. เป็นผู้ถูกกระทำ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลัง ยังคงมีลักษณะเป็นผู้ถูกกระทำเช่นเดิม ไม่ว่าจะเป็น การเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย หรือถูกผู้ชายทอดทิ้ง และเมื่อตกเป็นผู้ถูกกระทำ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบางบทเพลงก็คร่ำครวญเสียใจ บางเพลงก็เริ่มโต้แย้ง แสดงความรู้สึกไม่พอใจผู้ชายตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

มีสัมพันธ์กับชายแล้วชายจากไป จึงได้แต่รอ และเริ่มหมดความหวัง
เพลง “สัญญาก่อนลา” ขับร้องโดย กาญจนา มาศิริ

“ ก่อนจะลาเธอจำสัญญาได้ไหม ว่าเธอจะไป ไปแล้วไม่ลืมฉัน
ไม่ลืมที่นอนหมอนเคยนอนร่วมกัน ไม่ลืมแมวฉัน รักฉันรักมันด้วยหนา..
...เหงาจึงคิดถึงความหลังที่ไร เหงาใจใครหนอเคยพรอดน้องนอน
เนื้อแนบเนื้อความสาวถูกเกื้อจนกร่อน ใครเคยเคยอ่อน อ่อนให้เรา ฮือ ออ
อกตึง ๆ ถูกคดลึงเพราะมือของใคร ยิ่งเธอจะไปทุกที่ยกยิ่งถอยท้อ
อยู่กับเจ้าเหมียวสุดเหลี่ยมหาคนเคล้าคลอ
จนสิ้น พ.ศ. ยิ่งรอก็ยิ่งเลื่อนกลาง”

เป็นฝ่ายรอคอยให้ผู้ชายมาสู่ขอ มีการตัดพ้อต่อว่าผู้ชายเล็กน้อย
เพลง “นั่งนับวันรอเธอ” ขับร้องโดย ดาว มยุรี

“ จด ๆ จ้อง ๆ ทำให้น้องนั่งรอ เมื่อไหร่จะขอเมื่อไหร่จะแต่ง
เมื่อไหร่จะฝาก รักที่แค้นแดง ให้รอที่แสง รอที่วันสันต์
หยิก ๆ หยอก ๆ มันครั่นเนื้อครั่นตัว พ่อคุณทูนหัวเนื้อตัวมันลั่น
ใจหนึ่งก็โกรธ ใจหนึ่งก็ขุ่น รอเธอมาหมั้น นั่งนับวันคอย..
...จับ ๆ จด ๆ เหมือนมดคมน้ำตาล ให้น้องนั่งฝัน เตรียมชุดวิวาห์
น้องเตรียมเสื้อก๊อ นื่องเตรียมเสื้อก๊อผ้า รอวันวิวาห์ มันจะมีไหมเอ๋ย”

ถูกผู้ชายทอดทิ้ง จึงเศร้าเสียใจ แต่ก็ไม่คิดว่าตนเองเป็นฝ่ายผิด

เพลง "รักลอยลม" ขับร้องโดย ย้อย ญาติเยอะ

"...ไม่เข้าใจจริง ๆ ที่เธอมาทิ้งฉัน ทำได้สิ่งพลังเหลือ
กว่าจะมารักกัน มันยากนักเธอ มาเบื่อกันมาเบอ ถ้ามคำงายไปหรือเปล่า
หลุดลอย รักเรากลลลม เจ็บระบมข้าใจคือฝ้ายเรา
เศร้าใจทำไงดีเล่า อยากตามตามเขา ว่าเราทำผิดอะไร"

ถูกผู้ชายหลอกหลวงจึงโกรธแค้น แต่ก็ให้โอกาสผู้ชายแก้ตัวเป็นครั้งสุดท้าย

เพลง "นักโทษบัญญัติแดง" ขับร้องโดย กาญจนา มาศิริ

"...ครั้งนี้ไม่ว่า คราวหน้าอย่าให้มี หลอกฉันอีกที คราวนี้ไม่มีแกลง
จดจำเอาไว้ อย่าคิดทำใจเปลี่ยนแปลง
รู้แล้วจงอย่าแกล้ง ให้แสงหัวใจ
หลอกฉันอีกหนคราวนี้ ต้องโดนลงโทษ
ไซ้จะเหี้ยมโหดฉันยกโทษไม่ได้
เพราะที่ผ่านมา ไม่กล้าจะตัดสินใจ
ถ้ายังคือวันใด ต้องตายด้วยบัญญัติดำ"

จากบทเพลง "รักลอยลม" และ "นักโทษบัญญัติแดง" จะเห็นได้ว่า ภาษาที่ใช้ในบทเพลง แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงที่ก้าวกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลัง เริ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้นกว่าในบทเพลงช่วงแรก ไม่ค่อยใช้ถ้อยคำวิงวอนผู้ชายมากนัก เช่นประโยคที่ว่า "มาเบื่อกันมาเบอ ถ้ามคำงายไปหรือเปล่า" หรือ "หลอกฉันอีกที คราวนี้ไม่มีแกลง" เป็นต้น

ตกเป็นภรรยาบ่อยและยังโดนตบตี จึงอ้อนวอนให้ชายส่งกลับไปหาแม่

เพลง "สู้อ้อมอกแม่" ขับร้องโดย น้ำทิพย์ นาวาทอง

" ไร่พี่เอ๋ยพี่จำ สิ้นเมตตาขอให้พี่ส่งกลับ
ไม่เป็นไรแม่พี่ไม่ยอมรับ ขอให้ส่งกลับบ้านนา
เมื่อไม่รักไม่ปราณี มาตบตีโกพี่เอ๋ยไม่น่า
ลูกผู้หญิงนั้นไม่ใช่ผักปลา เมื่อยามสิ้นราคาก็โยนทิ้ง
ลืมรักตอนยังใหม่ พี่คลั่งไคล้แอบอิง อ่างทุกสิ่งเป็นพยาน"

ฆ่าก็ตายเปล่าพี่เอ๋ย อย่าทำเลยน้องขอคืนกลับบ้าน
เป็นเมียรองน้องนี้ไม่ต้องการ ไม่ต้องมาพาลเที่ยวตบตี..”

สามีเจ้าชู้ เล่นการพนัน และตบตี จึงเริ่มแสดงความไม่พอใจ แต่ก็ไม่กล้าตัดสินใจเลิกได้
แต่ร้องขอให้สามีเลิกทำ

เพลง “น้องไม่ชอบ” ขับร้องโดย อาภาพร นครสวรรค์

“ น้องไม่ชอบแต่พี่กลับชอบทำ เช่นกลับบ้านค่ำเที่ยวคลับเที่ยวบาร์
เล่นการพนัน ดื่มเหล้าเมายา ใ้พี่จำไม่รักษาน้ำใจ
น้องไม่ชอบ แต่พี่กลับชอบทำ พี่ช่างใจดำ ทบตีเลือดไหล
เคยหลายครั้ง น้องต้องนั่งร้องไห้ เจ็บปวดหัวใจ ร่างกายระบม...
...น้องไม่ชอบพี่ก็จงอย่าทำ เช่นกลับบ้านค่ำ เที่ยวคลับเที่ยวบาร์
เล่นการพนัน ดื่มเหล้าเมายา ทบตีดำว่ นอกใจด้วยหนา อย่าทำ”

(2) แสดงบทบาททางเพศแตกต่างไปจากบทบาทแบบดั้งเดิม

ผู้หญิงที่ก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วง
หลัง เริ่มแสดงบทบาททางเพศแตกต่างไปจากบทบาทแบบดั้งเดิม ดังต่อไปนี้

ก. เริ่มละทิ้งคุณสมบัตินิยมของกุลสตรี ผู้หญิงที่ก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่
เริ่มจะไม่ประพฤติตนตามแบบอย่างของกุลสตรี กล่าวคือ ไม่กระทำตัวเป็นแม่บ้านแม่เรือน ละทิ้ง
การทำหน้าที่ดูแลปรนนิบัติผู้ชาย มีการประกอบอาชีพของตนเอง และในบทเพลงมักแสดงให้เห็นว่า
ในที่สุดผู้หญิงที่ก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็มักไม่พบกับความสุขจากการ
กระทำดังกล่าว เช่น

ให้ความสำคัญกับการทำงานแทนที่จะเป็นแม่บ้านแม่เรือน จึงทำให้ชีวิตคู่ล้มเหลว
เพลง “แยกทางที่บางกอก” ขับร้องโดย อาภาพร นครสวรรค์

“ เคยร่วมสุขเคยร่วมทุกข์กันมา ตั้งแต่ครั้งทำน้าบ้านนอก
หนีกันดารมาหา ทำงานบางกอก เราชักกัน แยกกันไม่ออก
มาบางกอก กอดคอกันมา...
...พอมีเงินมีชื่อเสียง เราทุ่มเถียงกันวันละเจ็ดแปดน

บ้านใกล้เคียง มีเสียงนินทา อายชายหน้า ก็ทน ทน ทน
 ลืมกัวยเดี่ยว ห่อเดี่ยวยามยาก ยามอดอยาก ก็แบ่งกันสองคน
 มีข้าวของ บ้านช่องรถยนต์ ลืมความรักเมื่อเราเริ่มต้น
 เหลือจะทน ก็ต่างคนต่างไป
 มาบางกอก ต้องมาแยกทางกัน ไม่มีวันกอดคอกันได้
 พอได้ดี ถือว่าดีเหนือใคร พออิมท้องหาทดลองใหม่ ๆ
 ฉันร้องไห้ "ไม่มีปีศาจ"

ข. ใช้ความสวยงามของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่า และผู้หญิงหัวสมัยใหม่ไม่ได้มีความสุขงามไว้เพื่อสนองความพึงพอใจของผู้ชายอย่างผู้หญิงหัวเก่า หากแต่เธอจะใช้ความสวยงามของเธอเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งส่วนใหญ่อีกคือ การได้มาซึ่งทรัพย์สินเงินทองนั่นเอง เช่น

ประกอบอาชีพโสเภณีเพื่อปากท้อง

เพลง "กาสะลองกลีบขี้" ขับร้องโดย ดาว มยุรี

"...ดอกไม้สีขาว คล้ายเราพึ่งสาวแรกรุ่น
 ความสาวหอมกรุ่น ละไมละมุนสดีไส
 พึ่งอวดความงาม ยังไม่ทันเท่าใด
 ล่อยลอยมาไกล คล้ายกาสะลองล่องลอย
 มาแบ่งบานในตู้โชว์โบใหญ่ เป็นทาสความใคร่ ไม่เคยเต็มใจสักน้อย
 ห่วงคนอยู่หลังยังคอย จึงปล่อยให้ชายเซยชม
 ดอกกาสะลอง ดอกน้อยล่องลอยคืนเหนือ
 สิ่งคงหลงเหลือ เพียงกลีบดอกโรยม ๆ
 ไว้ซึ่งเกสร ต้องมาร้าวรอนนอนชม
 สุดท้ายแทบตายนอนตรม ลิ่นหอมกลีบขี้ยับเยิน"

ค. ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลัง ยังคงไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ทำให้ต้องตกเป็นฝ่ายถูกหลอกหลวง หรือตกเป็นเหยื่อ ถูกผู้ชายเอาไรต์เอาเปรียบอยู่เสมอ เช่น

ถูกหลอกหลวงจนเสียพรหมจรรย์

เพลง “สิ้นหวังกลับนา” ขับร้องโดย พิมพ์ จันทร์นภา

“ ฟ้ามืดมน เหมือนคนสิ้นหวัง ปวดใจเสียจิ้ง หลงทางเสียจนต้องเศร้า
ต้องเซซัง กลับคืนยังบ้านนาป่าเขา สุดแสนที่จะปวดร้าว
สิ้นความสาวเพราะเขาหลอกหลอน
หลงคารมพ่อนุ่มเมืองฟ้า จนลืมท้องนาที่เคยไถทำครั้งก่อน
ไม่เชื่อคำที่พี่พรำดักเตือนสั่งสอน จึงเศร้าสุดจะถ่ายทอด
รักหลอกหลอนร้าวรอนหัวใจ...
...ขอจงจำเถอะสาวชาวนา จะกินน้ำตาหากหลงเมืองฟ้าแล้วนั้น
อย่าถวิลว่ากรุงเทพเป็นถิ่นสวรรค์ ดูอย่างดังเช่นตัวฉัน
ต้องโคกคัลย์ชมชาน คีน..ทุ่ง”

(3) มีความมั่นใจในตนเองค่อนข้างน้อย

ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลัง ยังคงมีความมั่นใจในตนเองค่อนข้างน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. พยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น แต่ไม่ประสบความสำเร็จ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ พยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น แต่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก แต่สิ่งที่แตกต่างคือ ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลัง มีความเข้มแข็งกว่าในบทเพลงช่วงแรก กล่าวคือ แม้ยังคงไม่ประสบความสำเร็จในการแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น แต่ก็ไม่คร่ำครวญเสียใจมากเท่ากับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

ไม่ประสบความสำเร็จในการทำงาน ถูกผู้ชายหลอกหลวง แต่ก็ไม่ได้เสียใจในสิ่งที่ผ่านมา
เพลง “น้องไม่เสียใจ” ขับร้องโดย พี่ สุภาวี

“...ได้มาเป็นนักร้องที่ห้องอาหาร เพื่อนชาวอีสานอยู่กันมากหลาย
ได้เป็นดาวรุ่งลูกทุ่งสมใจ สักวันคงได้หวนคืนมาสูบ้านเรา
อยู่กรุงหมองหม่น เจอแต่คนไม่จริง มีเสียผู้หญิงไม่จริงเขาหลอกหลวงเรา
เห็นเป็นสาวนาบ้านนอก เห็นเป็นสาวนาบ้านนอก
เขาส่งแมวมองมามองเมียฯ ให้อัดแผ่นเสียงทันที
อัดวีดีโอโชว์ออกทีวี หน้าตาหุ่นดี มีผู้จัดการ
ไปทางไหนมีผู้คุ้มกัน มีรถมีบ้านฝันไปตามดวง
ไม่สมดังใจ เขาผลักไสไล่ส่งชีวิตจมลงถูกโกงถูกหลวง
เสียตัวละครเสียใจเสียท่า เสียตัวละครเสียใจเสียท่า
มันปวดอุราซ้ำทรวง ไม่หวังชีวิตไปติดยา
สาวนาชอกช้ำน้ำตาตกใน เจ็บแสบแค่ไหนจะไม่มารยา
กลับคืนบ้านป่า ที่แล้วมาจะไม่เสียใจ...”

ประสบความสำเร็จในการทำงาน เมื่อร่ำรวยแล้วก็กลับประสบความสำเร็จล้มเหลวในชีวิตคู่ แต่ก็
ยังเข้มแข็ง คิดว่าจะไม่จมปรักอยู่กับความทุกข์นานนัก

เพลง “แยกทางที่บางกอก” ขับร้องโดย อาภาพร นครสวรรค์

“ เคยร่วมสุขเคยร่วมทุกข์กันมา ตั้งแต่ครั้งทำนาบ้านนอก
หนีกันดารมาหา ทำงานบางกอก เราชักกัน แยกกันไม่ออก
มาบางกอก กอดคอกันมา...
...พอมีเงินมีชื่อเสียง เราทุ่มเถียงกันวันละเจ็ดแปดหน
บ้านใกล้เคียง มีเสียงนินทา อายชายหน้า ก็ทน ทน
ลืมห่วงเดียว ห่อเดียวยามยาก ยามอดอยาก ก็แบ่งกันสองคน
มีข้าวของ บ้านช่องรถยนต์ ลืมความรักเมื่อเราเริ่มต้น
เหลือจะทน ก็ต่างคนต่างไป
มาบางกอก ต้องมาแยกทางกัน ไม่มีวันกอดคอกันได้
พอได้ดี ถือว่าดีเหนือใคร พออิมท้องหาทดลองใหม่ ๆ

ฉันร้องไห้ ไม่มีปีติหมาย"

ข. ฟังฟังผู้ชาย แม้ว่าผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลังจะเข้มแข็งขึ้นกว่าในบทเพลงช่วงแรก แต่ก็ยังคงมีลักษณะฟังฟังผู้ชายอยู่เช่นเดิม โดยอาจฟังฟังเพราะเงิน หรือเพราะจำนนต่อความรักก็ได้ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดก็คือ สำหรับการฟังฟังผู้ชายเพราะความรักนั้น บทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลังหลายเพลงได้เสนอภาพของผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่รู้ทันความเจ้าชู้ของผู้ชาย และตระหนักว่าตนกำลังถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศ แต่ก็ไม่สามารถเลิกรักกับผู้ชายได้ เพราะยังรักผู้ชายอยู่ ต่างจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรกที่ยังไม่มีการนำเสนอในลักษณะนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง เริ่มมีความคิดเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น แต่ด้วยความที่ยังคงจำนนต่อความรัก จึงไม่อาจปลดปล่อยตัวเองจากการถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศได้ ตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

ฟังฟังผู้ชายเพราะเงิน จึงยอมตกเป็นภรรยาบ่อย

เพลง "ไม่ต้องมาค้างบ่อย" ขับร้องโดย ธิดา ดวงดาว

"ไม่ต้องมาค้างบ้านฉันหลายวันก็ได้ คุณรีบกลับไปฉันเกรงใจเขา
คุณนายไม่หวังเมียหลวงเกิดเหงา เห็นฉันเป็นเป้า คงเป้าด้วยปืน..
...มาบ้างค้างบ่อยแต่เงินบ่อยให้ ได้ใหม่ปลอดภัย สบายหลายอย่าง
ดีกว่าค้างบ่อยต้องคอยดูทาง กลัวปืนโป้งป้าง เมียคนแรกเขาแจกจากใจ
ไม่ต้องมาค้างบ้านฉันหลายวันดีแน่ คุณเหงามาแค่หนึ่งคืนก็ได้
มาน้อยเงินมากไม่ยุ่งยากใจ คุณกอดปลอดภัยฉันไกลลูกปืน"

ฟังฟังผู้ชายเพราะความรัก ทั้งที่รู้ทันนิสัยที่ไม่ดีของผู้ชาย

เพลง "หัวใจคอยฟัง" ขับร้องโดย ดาว มยุรี

" หล่อ ๆ อย่างนี้ หรือไม่มีเมีย แม้ทำเป็นเสีย แต่งตัวโก้หรู
สบตา ทำหน้าทะเล้น ชอบสร้างจุดเด่นให้ดู นิสัยเจ้าชู้เขารู้กันทั่ว
คุณหลอกหลวงหญิงมาแล้วก็ร้าย
ได้ยินใคร ๆ เขาเล่ากล่าวขาน เขาตีให้รู้ แต่ก็ดูแปลกเหมือนกัน
คุณมองแต่ฉัน ไม่เห็นมองใคร..."

...ยืงนาน ๆ ไป ใจคอไม่ดี
 หรือจะชอบเขาเสียแล้วหรือไร เหมือนดั่งหัวใจฟองเราอย่างนี้
 วันไหนไม่ได้เห็นหน้า อูราร้อนรุ่มเหลือดี
 รักเขาแล้วซี หัวใจเจ้าขา"

ค. ท้อแท้เมื่อพบอุปสรรค แม้ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีความมั่นใจในตนเองมากกว่าผู้หญิงหัวเก่าก็ตาม แต่ก็ถือว่าผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ยังมีความมั่นใจในตนเองค่อนข้างน้อย เพราะเมื่อเธอพบกับอุปสรรคหรือความผิดหวัง เธอก็จะเกิดความท้อแท้ ขาดความมั่นใจ ไม่กล้าเริ่มต้นใหม่เพราะกลัวจะพบความผิดหวังอีก เช่น

อกหัก จึงไม่กล้าเริ่มต้นใหม่

เพลง "เซ็ดแล้วความรัก" ขับร้องโดย พิมพ์ จันทรรณภา

"ฉันเศร้าสุดแสน เมื่อแฟนนั้นมาตีจาก
 นี้หรือบทเรียนความรัก อกหักอีกแล้วหนอเรา
 มีแฟนซักคน ก็คงไม่พ้นความเศร้า
 แต่ใจก็มีแต่เขา ไยทำให้เราซ้ำใจ..
 ...เซ็ดแล้วความรัก ต่อไปฉันจะขอหลีกเลี่ยง
 มิให้ผ่านในชีวิต เหมือนดังอดีตที่เจอ
 หัวใจผู้ชาย ทำด้วยอะไรนะเธอ
 ต่อไปจะไม่ขอเพื่อ ละเมอถึงใครอีกเลย"

เมื่อรู้สึกอยากเริ่มต้นใหม่ ก็ยังกลัวความผิดหวังอยู่

เพลง "ใครก็ได้ถ้ารักฉันจริง" ขับร้องโดย ดุจเดือน ดารา

"...ใครก็ได้หวังให้เขาได้มาสมาน รอยแผลรักที่ร้ายราน
 รักที่เคยผลาญพร่าใจฉันยิ่ง
 ถ้าหากเขารัก จะฝากกายใจให้เขาแอบอิง จะรักเขาซื่อสัตย์จริง
 ไม่ประวิง รอรักชายใด...
 ...แต่ฉันก็ยังนึกวัน ใครคนนั้นจะเหมือนรักเก่าฉันไหม"

ฉันยังเจ็บช้ำรักเรานั้นฝังใจ คิด ๆ ยังหมองไหม้ มีวายุวันวัน
 แม้ใจหนึ่งฉันอยากมีคู่ซิดขึ้นครอง แต่อีกใจยังคิดตรอง
 กลัวต้องหม่นหมองเหมือนที่เคยนั้น
 แม้หากชายใดที่แน่ใจว่าไม่ลวงฉัน ก็จงเผยแนรักรัสนั้น
 เพื่อตัวฉันอาจคิดปลงใจ"

มีความรักหลายครั้ง แต่ก็ไม่พ้นต้องอกหัก จึงหันหน้าเข้าหาพระธรรม ตัดสินใจบวชช้
 เพลง "บวชช้หนีช้ำ" ขับร้องโดย อภาพร นครสวรรค์

" ฉันน้อยใจในโชคชะตา ชีวิตเกิดมามีแต่ปัญหาเศร้าใจ
 มีรักก็ครั้งก็ต้องผิดหวังเรื่อยไป ความรักไม่เคยสดใส
 เจอะเรื่องช้ำใจบ่อย ๆ...
 ...ตัดสินใจบวชช้หนีช้ำ ฟังรสพระธรรมเป็นเครื่องค้ำจุนจิตใจ
 เช็ดแล้วเรื่องรักต่อไปไม่ขอรักใคร อุทิศกายใจถวายวัดเลย"

(4) มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง

ผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วง
 หลัง มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเองเช่นเดียวกับในบทเพลงช่วงแรก ดังต่อไปนี้

ก. ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ดูถูกตนเอง เนื่องจากผู้หญิงที่กำลังก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและ
 ผู้หญิงหัวสมัยใหม่มีความมั่นใจในตนเองค่อนข้างน้อย จึงมักดูถูกตนเอง ไม่เห็นคุณค่าของตนเอง
 เช่น

กล้าแสดงความรู้สึกว่าอยากมีคนรัก แต่ก็ขาดความมั่นใจเพราะตนเองไม่สวย ไม่รวย
 เพลง "เข้มพรอ่อนรัก" ขับร้องโดย วงเดือน ชไมพร

" อายุอานาม เว้าตาม พ.ศ. เดือนปี สิบแปดพอดีฉันนี้ไม่มีคู่นอน
 แล้วใครที่ไหนจะรักเข้มพร ออดอ้อน อยากมีคู่นอนเคลียคลอ...
 ...เข้มพรอ่อนรักเพราะอยากมีแฟน ช่นแค่นฐานะแล้วใครจะมอง
 เข้มพรไม่สวย ไม่รวยเงินทอง บ่าวจะมองนั้นคงยากเต็มที..."

ข. โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ยังคงโทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา เช่น เมื่อถูกผู้ชายหลอกหลวงหรือทอดทิ้ง ก็กลับโทษตนเองมากกว่าที่จะโทษผู้ชาย ตัวอย่างเช่น

ตกเป็นภรรยาบ่อย จึงโทษที่ตนเกิดมามีบาปกรรม

เพลง "น้ำตานางรอง" ขับร้องโดย พิมพ์ จันทรนภา

" ใครว่ารักสุดแสนหวาน แต่ฉันว่ารักนั้นขื่นขม
จะกินจะนอน แสนอาวรณ์สุดฝัน รักเอ๋ยทุกคำคืนคอยหา
เขามาห่างไกลเขาอยู่กับใครทำไมไม่มา คอยอยู่จนฟ้าสว่าง
เราคงเป็นเช่นนางรอง ถูกมองเหมือนเราเป็นหมอนข้าง
ยามต้องการเขาก็คอยเหนี่ยวรั้ง สมิใจก็จากจางหันหลัง
ทิ้งเราเศร้าใจนี้แหละผู้ชายหัวใจกะล่อน จะแอบไปอ้อนคนใหม่..
...จงเลิกลาพรานพลาผู้หญิง ที่จริงหญิงคือเพศแม่
จงหยุดทำลาย และเห็นใจคนอ่อนแอ
ฉันคงเป็นแค่นางรอง เหมือนมีบาปกรรม ชาตีก่อนฉันทำตามมาสนอง
จึงกลับมาต้องขื่นขม"

เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้หญิงในบทเพลง "น้ำตานางรอง" ตระหนักดีว่าตนกำลังถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศ แต่ก็ยังมีทัศนคติว่าตนเองด้อยกว่าชาย และเป็นเพศที่อ่อนแอ จึงได้แต่ขอร้องให้ผู้ชายเห็นใจ และยังคงจำยอมรับสภาพการถูกเอารัดเอาเปรียบนั้นต่อไป

สรุปคุณลักษณะภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง

ลักษณะของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลังเริ่มเปลี่ยนแปลงไปจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรกในหลายแง่มุม โดยจะเห็นได้ชัดเจนในบทเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องหญิง กล่าวคือ ในเรื่องการแสดงบทบาททางเพศนั้น ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงแรกเมื่อผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ไม่แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม ละทิ้งหน้าที่การดูแลปรนนิบัติผู้ชาย ทำให้ถูกผู้ชายทอดทิ้ง เธอจะคร่ำครวญเสียใจ ดังเช่นเพลง "มี

โอกาสแต่ขาดเวลา" แต่ในบทเพลงช่วงหลัง ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะเข้มแข็งขึ้นเล็กน้อย คือ แม้เธอจะเศร้าเสียใจ แต่ก็คิดว่าคงไม่เสียใจนานนัก ดังเช่น เพลง "แยกทางที่บางกอก" เป็นต้น

สำหรับพฤติกรรมด้านความรักนั้น ในบทเพลงช่วงแรก เมื่อผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่โอบอ้อมน้อมตามผู้ชายและสุดท้ายถูกผู้ชายทอดทิ้ง เธอจะคร่ำครวญเสียใจราวกับหมดสิ้นทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต แต่ก็ไม่ได้คิดโทษผู้ชาย ดังเช่นเพลง "รู้ว่าเขาหลอก" แต่ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลัง แม้จะยังคงคร่ำครวญเสียใจ แต่ก็ก็เป็นความเสียใจที่สืบเนื่องมาจากการกลัวว่าจะหาผู้ชายคนใหม่ไม่ได้ เพราะตนมีมลทินไปแล้ว และบางเพลงยังมีการต่อว่าผู้ชายอีกด้วย ดังเช่นเพลง "เหมือนตายทั้งเป็น" เป็นต้น การที่ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ ปรากฏเฉพาะในบทเพลงของนักร้องหญิง แต่ไม่ปรากฏในบทเพลงของนักร้องชาย อาจแสดงให้เห็นได้ว่า ผู้ชายในบทเพลงช่วงหลังยังคงมองผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่เหมือนเดิม แต่ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในเพลงลูกทุ่งช่วงหลังเริ่มมองตนเองเปลี่ยนแปลงไป คือ เริ่มมองว่าตนไม่ควรเป็นฝ่ายถูกเอาเปรียบอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะเห็นได้จากการที่เธอเริ่มมีลักษณะกล้าโต้แย้งผู้ชายมากขึ้น มีการต่อว่าผู้ชายที่มาเอาเปรียบทางเพศ ถึงแม้ว่าเธอจะยังไม่สามารถต่อสู้ให้หลุดพ้นจากการเอาเปรียบดังกล่าวได้ แต่เธอก็พยายามจะทำ โดยใช้วิธีการขอร้องให้ผู้ชายเลิกแสดงพฤติกรรมเอาเปรียบ เช่น เพลง "น้องไม่ชอบ" หรือ "สู้อ้อมอกแม่" เป็นต้น แม้ว่าจะไม่ใช่วิธีการที่ดีในการต่อสู้ให้หลุดพ้นจากการถูกเอาเปรียบทางเพศ แต่ก็ถือว่าเธอได้พยายามแล้วที่จะหลุดพ้นจากสภาพจำยอม

3. ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ (51.95 %)

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า ช่วงปี พ.ศ.2525-2535 เป็นช่วงเวลาที่เกิดภาพของผู้หญิงแบบใหม่ขึ้นมา นั่นก็คือ ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ซึ่งนักร้องหญิงที่เป็นตัวแทนของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็คือ พุ่มพวง ดวงจันทร์ แม้ว่าในช่วงแรกพุ่มพวง ดวงจันทร์ จะยังไม่ค่อยยกกล้าขับร้องเพลงที่เสนอภาพผู้หญิงหัวสมัยใหม่ (ขจร ฝ้ายเทศ, 2540 : 168) แต่ก็พยายามร้อง และร้องได้ดีจนประสบความสำเร็จ

สำเร็จอย่างสูง หลังจากปี พ.ศ.2535 ซึ่งเป็นปีที่พุ่มพวง ดวงจันทร์ได้เสียชีวิตลง ปรากฏว่าเพลง ลูกทุ่งก็ยังคงมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งในบทเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องชายและนักร้องหญิง ซึ่งภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ช่วงปี พ.ศ.2536-2540 นั้น กล่าวได้ว่า ค่อนข้างก้าวหน้ากว่าภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงคุณลักษณะของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (2536-2540)

	ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ (พ.ศ.2536-2540)
พฤติกรรมความรัก : ริเริ่ม	ช.ร้อง- ริเริ่ม+ยุติ/เป็นผู้กระทำ ญ.ร้อง- ริเริ่ม+ยุติ+กำหนดระยะ/ไม่หวังใยพรหมจารี/เป็นผู้กระทำ
บทบาททางเพศ : แบบใหม่	ช.ร้อง- ไม่เป็นกุลสตรี/สวयเพื่อบรรลุผล ญ.ร้อง- ไม่เป็นกุลสตรี/สวयเพื่อบรรลุผล/รู้ทันคน/รักตนเองมากกว่าผู้อื่น
ความมั่นใจในตนเอง : มีสูง	ช.ร้อง- กล้าปรับปรุงชีวิต/พึ่งตนเอง/กล้าสู้อุปสรรค ญ.ร้อง- กล้าปรับปรุงชีวิต/พึ่งตนเอง/กล้าสู้อุปสรรค
ทัศนคติต่อตนเอง : ทางบวก	ช.ร้อง- ไม่ปรากฏ ญ.ร้อง- เห็นคุณค่าตนเอง/โทษคนอื่นเมื่อเกิดปัญหา

3.1 ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องชาย (23.38%)

ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลังมีการนำเสนอ 3 แง่มุมด้วยกัน ดังนี้

- (1) เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก
- (2) แสดงบทบาททางเพศแบบใหม่
- (3) มีความมั่นใจในตนเองสูง

(1) เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลัง จะเป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรักในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. เป็นฝ่ายริเริ่มและยุติความสัมพันธ์ เพลงลูกทุ่งช่วงแรกที่ขับร้องโดยนักร้องชาย มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่เป็นฝ่ายขอยุติความสัมพันธ์กับชายเพื่อไปเริ่มใหม่กับคนอื่นหลายเพลงด้วยกัน แต่มีการนำเสนอผู้หญิงที่เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรักเพียงเพลงเดียว คือเพลง “เด็กมันยั่ว” และผู้หญิงในบทเพลงก็ค่อนข้างจะถูกผู้ชายมองในเชิงลบ คือ มองว่าเป็นเพียงวัตถุทางเพศซึ่งผู้ชายจะมีความสัมพันธ์ด้วยเพียงเพื่อไม่ให้เสียเชิงชาย เมื่อเปรียบเทียบกับเพลงลูกทุ่งช่วงหลังพบว่า มีการนำเสนอหลากหลายกว่า และในการริเริ่มความสัมพันธ์กับผู้ชายนั้น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลังจะมีลักษณะก้าวหน้าอย่างมาก จนบางครั้งผู้ชายถึงกับตกอยู่ในสภาพตั้งรับไม่ทัน ผู้ชายในบางบทเพลงก็มีทัศนคติในเชิงลบ และกล่าวคำหยาบคาย ในขณะที่บางเพลงก็เพียงแต่แปลกใจ แต่ก็ไม่ได้ตำหนิแต่อย่างใด ตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

ผู้หญิงจับผู้ชายก่อนจนทำให้ผู้ชายตั้งรับไม่ทัน และรู้สึกตกใจในความใจกล้าของผู้หญิง เพลง “ไม่ธรรมดา” ขับร้องโดย ไชยา มิตรชัย

“ ไม่ธรรมดา อื้อหือ ไม่ธรรมดา ไม่ธรรมดา ใ้โห ไม่ธรรมดา
พอกลับจากเที่ยวกับน้อง ชนลูกชนพองสยองอยู่ได้
ไม่รู้ต้นสายปลายเหตุ หรือเกิดอาเพศกิเลสในใจ
สงสัยไม่ธรรมดา ขวัญเอ๋ยขวัญมา อย่าเพิ่งตีใจ
มาบอกกับพี่ว่ารัก โอ๊ย ! ชักจะไปกินใหญ่
มือใหม่อย่างพี่สับสน เกิดน้องชุกชนแล้วพี่จะทำยังไง
สงสัยว่าไม่ธรรมดา ขวัญเอ๋ยขวัญมาอย่าเพิ่งไปไกล...”

ผู้ชายรับไม่ได้กับความใจกล้า และเป็นฝ่ายริเริ่มความสัมพันธ์ของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ จนต้องออกมาวิพากษ์วิจารณ์

เพลง “สืบสามปีอยากมีรัก” ขับร้องโดย มนต์สิทธิ์ คำสร้อย

“ ผู้หญิงเดี๋ยวนี้สืบสามปีก็คุยบ่าว
กลืนน้ำนมแม่ยังคาว ทำเป็นสาวดวงชาย

เขียน..เขียนคิ้วเขียนตา แก้มก็ทาแดงจายวาย
 เทียวซื้อแต่ซองจดหมาย พ่อตีเกือบตายวุ่นวายเรื่องแฟน..
 ...คนทุกวันนี้ช่างทันสมัย รวดเร็วทันใจไวเหมือนคอมพิวเตอร์
 ก่อนนี่ยี่สิบปีคูยังไม่เจอ เดี่ยวนี้แผลง ๆ สิบห้าเด็ก็มีลูกหนึ่ง
 เขาว่าไหลยโหย่ หากไผโรยราก่อน
 ผู้หญิงยุคนี้แน่นอน ปกอดหอมอร่าพียง
 ชวนกันรีบวิวาห์ บัตรประชาชนไม่คำนึง
 เห็นแล้วต้องตักตะลึง เพราะนึกไม่ถึงจริง ๆ นื่องเคย”

ผู้หญิงเป็นฝ่ายริเริ่มความสัมพันธ์กับผู้ชายโดยใช้วิธีทุ่มเทข้าวของเงินทองให้
 เพลง “เด็กมันให้” ขับร้องโดย ยอดรัก สลักใจ

“ เด็กมันให้ อ้าว ก็เด็กมันให้ เด็กมันให้ ผู้ใหญ่อย่างเรา ไม่รับไม่เอา
 เขาจะว่าเยอหยิ่ง
 เด็กมันให้ด้วยใจแท้จริง ข้าวของทุกสิ่งเนี่ยะ เด็กมันให้ เด็กมันให้...
 ...สร้อยทอง ข้าวของทุกอย่าง สตั่งสตางค์ เด็กก็ยังไม่รับให้
 ไม่รับก็ดูอะไร เขาเสนอเราก็สนองกลับไป เพราะช่วยไม่ได้
 เด็กมันให้จริง ๆ เด็กมันให้ ๆ “

ผู้หญิงจีบผู้ชาย โดยมีลักษณะเป็นฝ่ายรุกเร้าเพื่อให้ผู้ชายมีสัมพันธ์ทางเพศกับตน
 เพลง “ไอ้ทิดสีกใหม่” ขับร้องโดย สดใส รุ่งโพธิ์ทอง

“ ทิด ๆ ๆ ๆ ๆ ผมเป็นทิดสีกใหม่
 ไม่ว่าจะไปทางไหน ใคร ๆ ก็เรียกไอ้ทิด..
 ...บังเอิญไปเที่ยวบ้านสาว ไปเจอแฟนเก่าเมื่อครั้งอดีต
 แผลอเมตัมเหล้าดองยา แม่เกือบเสียท่าแม่มาয়ลูกติด
 ไม่รู้เมามาจากไหน เสียงร้องโวยวาย..โดดจับไซ้ไอ้ทิด
 คินนั้นเลยต้องเสียตัว เขาจับทำผ้า เสียแล้วไอ้ทิด
 อุตส่าห์เลือกมาเลือกไป เลยต้องมาได้แม่มาয়ลูกติด...”

ผู้หญิงขอยุติความสัมพันธ์กับชายคนรัก เพื่อไปหาคนใหม่

เพลง “คนรักคนหลง” ขับร้องโดย ก้อยต

“ คนหลงเธอรัก คนที่รักเธอหลง คนที่ห่วงหวง พุ่มพวงไม่เคยห่วงหา
คนหลอกเธอหลง โฉมยงเธอปรารถนา
ฉันรักและเฝ้าบูชา เธอลับหาว่าฉันบ้าบอ..
...รักของคนชื้อ ๆ อย่างฉัน เธอเหเธอหันไปชอบคนหลง
ทุ่มเทใจให้เขา ทั้งให้เราซ้ำทรวง...”

ผู้วิจัยเห็นว่า ในเรื่องของการริเริ่มความสัมพันธ์ทางเพศนั้น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลัง เริ่มแสดงออกเกินเลยจากกรอบประเพณีดั้งเดิมอย่างมาก พฤติกรรมการริเริ่มความสัมพันธ์กับผู้ชายนั้น ไม่แตกต่างจากการที่ผู้ชายเป็นฝ่ายริเริ่มความสัมพันธ์กับผู้หญิงเลย ไม่ว่าจะเป็น การเป็นฝ่ายบอกรักก่อน การทุ่มเทข้าวของเงินทองให้ การดื่มเหล้าแล้วเป็นฝ่ายรุกเพื่อให้ผู้ชายมีความสัมพันธ์ทางเพศกับตน ซึ่งลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่เคยปรากฏมาก่อนในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก แสดงให้เห็นว่า สำหรับเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศนั้น บทเพลงของนักร้องชายช่วงหลังนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่อย่างเท่าเทียมกับชาย

ข. เป็นผู้กระทำ บทเพลงลูกทุ่งของนักร้องชายช่วงหลัง มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในลักษณะของการเป็นผู้กระทำหลากหลายกว่าในบทเพลงช่วงแรก กล่าวคือ ในขณะที่บทเพลงช่วงแรกนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่เป็นผู้กระทำในลักษณะหักอกผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ บทเพลงลูกทุ่งช่วงหลังจะนำเสนอในแง่มุมอื่น ๆ ด้วย เช่น การหลอกเอาเงินจากผู้ชาย, การคบผู้ชายครั้งละหลาย ๆ คน ดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

เป็นฝ่ายหักอกผู้ชายโดยการเลิกกับชายคนเก่าเพื่อไปหาคนใหม่

เพลง “กระทงหลงทาง” ขับร้องโดย ไชยา มิตรชัย

“ เป็นนางสังหรณ์ เมื่อตอนวันลอยกระทง
สายน้ำไหลเชี่ยวไหลส่ง กระทงสองเราแยกทาง
กระทงเจ้านั้น ล่องไปเหมือนใจมุ่งหวัง
กระทงของพี่หลงทาง ลอยคว้างหาทางไม่เจอ..

...กลางร้ายวันลอยกระทง
 บอกเรื่องราวโดยตรงว่าความรักเราอัปปาง
 เจ้าเปลี่ยนหัวใจมีใหม่สนใจมุ่งหวัง
 พี่เหมือนกระทงหลงทาง อ่างว่างหัวใจลอยวน..”

ผู้หญิงหลอกเอาเงินจากผู้ชายที่หวังจะมีสัมพันธ์กับตน

เพลง “หลอกให้เหนื่อย” ขับร้องโดย ยอดรัก สลักใจ

“ หอบเงินไปเที่ยวคาเฟ่ ทั้งทุ่มทั้งทะเลให้สาวนักร้อง
 ตอนแรกนั่งเบนซ์มาจับน้อง (ตอนนี้ขายเบนซ์มาหาน้อง)
 หมดเงินหมดทองตั้งเยอะ..

...หลอกให้พี่ทุ่มเงินจนเหนื่อย น้องละไม่เหนื่อยรี ถามหน่อยเฮอะ
 พี่นะเหนื่อยจิงเลยเนื้อหอม (โถยยอมชะที่เฮ้อะ)
 หอบเงินมาเทมาทุ่ม (น้องเอ๋ยให้อุ้มชะที่เฮ้อะ)...”

ผู้หญิงหลอกหลวงชายคนรักโดยการคบผู้ชายพร้อม ๆ กันอีกหลายคน

เพลง “จดหมายผิดซอง” ขับร้องโดย มนต์สิทธิ์ คำสร้อย

“ พี่แสนดีใจได้รับจดหมายจากไปรษณีย์
 จำหน้าของถึงพี่สุดของสี่นี้ไม่ใช่ใคร
 พี่จำแน่นอนว่าบังอรส่งถึงพี่ชาย
 เปิดอ่านดูข้างใน ตายตายจดหมายผิดซอง
 เนื้อความจดหมายน้องเขียนบรรยายถึงชายคนอื่น
 บอกว่าทนชมชื่นพี่กล้ากลืนน้ำตาไหลนอง
 เจ้าใช้ถ้อยคำหวานล้ำสำนวนร้อยกรอง
 พี่อ่านแล้วพับใส่ซอง น้องมีคู่จอกหลายคน ๆ”

(2) แสดงบทบาททางเพศแบบใหม่

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชาย แสดงบทบาททางเพศแบบใหม่ ซึ่งหมายถึง
 บทบาทที่หลุดพ้นจากกรอบประเพณีดั้งเดิม ดังต่อไปนี้

ก. ละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรี ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลัง จะละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรีเช่นเดียวกับบทเพลงช่วงแรก กล่าวคือ จะเริ่มไม่ประพฤติตนเป็นแม่บ้านแม่เรือน ไม่ทำหน้าที่ปรนนิบัติผู้ชาย และเป็นช่างเท้าหลังอีกต่อไป เมื่อไม่พอใจความประพฤติของผู้ชายซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว ก็พร้อมจะจากผู้ชายไป เช่น

ผู้หญิงทอดทิ้งสามีเพราะสามีไม่ประสบความสำเร็จในการทำงาน
เพลง “น้ำตา ส.จ.” ขับร้องโดย สดใส รุ่งโพธิ์ทอง

“ โอ๊ย..อยากตาย มันแค้นใจเพราะไม่ได้เป็น ส.จ.

หุ่มนเงินหลายแสน หวังคะแนนเป็นต่อ มันเจ็บใจแค้น หัวคะแนนลงล่อ
ทั้งอมทั้งขอ น้ำตา ส.จ.มันไหล โอ๊ย..ผิดหวังเสียตั้งค์แล้วก็ยังไม่พอ

ลูกเมียก็ห้ามคิดจะทำงานใหญ่

เลือกตั้งคราวหน้าผมจะมาลงใหม่ คราวนี้ไม่ได้ มันนี่ก็น้อยใจเหลือทน..

...หนาว ๆ ร้อน ๆ เหมือนคนนอนเป็นไข้

อกตรมกลัดหนอง น้ำตานองหมองไหม้

ลูกเมียหนีไกล เพราะเราไม่ได้เป็น ส.จ....”

ข. ใช้ความสวยงามของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลังยังคงมีการนำเสนอเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือ จะใช้ความสวยงามของตนเป็นเครื่องมือเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ ซึ่งส่วนใหญ่ก็คือ ทรัพย์สินเงินทอง นั่นเอง และผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็จะมีไม่ทุกชีวิต หรือ ประสบชะตากรรมจากการกระทำของตนอย่างผู้หญิงที่ก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ตัวอย่างเช่น

ประกอบอาชีพโสเภณีเพื่อเงิน

เพลง “บ่อกระทม” ขับร้องโดย มนต์สิทธิ์ คำสร้อย

“ เห็นเธอขึ้นห้องต้องเป็นอนหน้าหนี

เจ็บชำระกำฤดี ออกพี่แทบพังทลาย

เธอคงอาเสี้ยนหยอกล้อคลอเคลียแนบกาย

ออกพี่สะท้อนวันไหว ชมชื่นใจสุดเหลือจะทน..

...เธอขึ้นรถแก๊งค์นั่งงามสีครามนั่งเคียงคู่ชาย

พี่ขึ้นตุ๊กตุ๊ก เธอถูกเป็นบ๊วยเดนตาย
บ๊วยอย่างพี่ไม่มีความหมาย เธอจึงพลิกายให้ชายมีเงิน"

(3) มีความมั่นใจในตนเองสูง

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งของนักร้องชายช่วงหลังจะมีความมั่นใจในตนเองสูง เช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก โดยแสดงให้เห็นในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งของนักร้องชายช่วงหลังจะกล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นเช่นเดียวกับในบทเพลงช่วงแรก ไม่ว่าจะเป็นการเข้าศึกษาต่อในเมืองกรุง หรือการประกอบอาชีพในเมืองกรุง และสำหรับการประกอบอาชีพนั้น แม้จะเป็นอาชีพที่ไม่มีเกียรติอย่างอาชีพโสเภณี ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็เลือกที่จะทำโดยไม่แคร์สังคม มิได้จำใจทำเพราะตกเป็นเหยื่อหรือถูกล่อลวงอย่างผู้หญิงที่กำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ตัวอย่างมีดังนี้

เข้าศึกษาต่อในเมืองกรุงเพื่อความก้าวหน้า และทิ้งชายคนรักเก่าไปหาคนใหม่ที่รวยกว่า
เพลง "อดีตรัก ว.ค." ขับร้องโดย มนต์สิทธิ์ คำสร้อย

“ เธอจบ ว.ค.ฉันจบ น.ถ.กลางนา
ได้เป็นดอกฟ้าเลยลืมดอกหญ้าแฟนเก่า
ตอนอยู่ประถมสุขสมเหลือเกินสองเรา
หยุดเรียนอาทิตย์และเสาร์ยังเข้าป่าไปหาฟัน..
...จบครูโฉบูก็เป็นคนใหม่
มีแก๊งค์ใหญ่มาจอดไว้คอยรอ
ไม่มีเวลาคุยกับหนุ่มนาแล้วหนอ
ลืมหมดรสรักเคลียดคนคลอ เหมือนหม้อน้ำแข็งละลาย..”

ประกอบอาชีพโสเภณี โดยไม่รู้สึกรู้สึกร้อน หรือถูกตัวเองแต่อย่างไร
เพลง “บ๊วยระทม” ขับร้องโดย มนต์สิทธิ์ คำสร้อย

“ เห็นเธอนั่งห้องต้องเบื่อนหน้าหนี
เจ็บชำระกำฤดี ออกพี่แทบพังทลาย
เธอคงอาลัยหยอกล้อคลอเคลียแนบกาย

อกที่สะท้อนวันไหว้ ชมชื่นใจสุดเหลือจะทน..
 ...เธอขึ้นรถเก่งคั่นงามสีครามนั่งเคียงคู่ชาย
 พี่ขึ้นตุ๊กตุ๊ก เธอถูกเป็นบอยเดนตาย
 บ่อยอย่างพี่ไม่มีความหมาย เธอจึงพลีกายให้ชายมีเงิน"

ข. ฟังพาดตนเองได้ เพลงลูกทุ่งของนักร้องชายช่วงแรกไม่มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ฟังพาดตนเองได้ แต่ในบทเพลงช่วงหลังมีการนำเสนอในลักษณะดังกล่าวอยู่บ้าง แม้จะไม่ปรากฏเด่นชัดนัก แต่ก็พอจะสรุปได้จากบทเพลงที่กล่าวถึงผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ขึ้นได้ด้วยลำแข้งของตนเอง มีความสามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องพึ่งพิงผู้ชาย เช่น

หาเลี้ยงตนเองโดยการประกอบอาชีพที่ใจรัก คือเป็นครูในโรงเรียนต่างจังหวัด

เพลง "ครูบ้านนอก" ขับร้องโดย สุรชัย สมบัติเจริญ

" เธอเป็นดอกไม้ที่ใครกระหิ้ม เธอเป็นแม่พิมพ์ในใจของเด็ก
 เธอเป็นเรือจ้างเพียงลำเล็ก ๆ รับส่งเด็ก ๆ ตามชนบทไทย
 เธอแจกความรู้เป็นครูบ้านนอก เธออาจก็กก๊อกแต่เพียงร่างกาย
 มันคืออาวุธที่เธอมอบให้ คือผู้ยิ่งใหญ่ผู้แจกจ่ายวิชา.."

มีความสามารถในการขับรถ

เพลง "ไฟแดงแดงรัก" ขับร้องโดย ศรเพชร ศรสุพรรณ

" พบรักเมื่อวันอาทิตย์ เพราะพรหมลิขิตชิตอนรถติดไฟแดง
 เรื่องไม่น่าจะเกิด แต่มันก็เกิดเหมือนโดนกลั่นแกล้ง
 คั่นหลังไม่รู้ว่ามีมาจากไหน มาเสยไฟท้ายรถผมอย่างแรง
 แรกคิดว่าเป็นผู้ชาย แต่ที่ไหนได้กลายเป็นสาวแก้มแดง
 เธอก้าวลงมาจากรถ และบอกขอโทษมิได้กลั่นแกล้ง
 หรือกามเทพลิขิต ให้เจออะมิ่งมิตรชิตอนรถติดไฟแดง.."

เป็นที่น่าสังเกตว่า การขับรรถนั้น เดิมทีถือเป็นเรื่องของผู้ชาย แต่ในบทเพลง "ไฟแดงแดงรัก" มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่มีความสามารถในการขับรถเช่นเดียวกับชาย แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่เริ่มมีความเท่าเทียมกับผู้ชายมากขึ้นกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

เมื่อไม่สามารถอดทนกับพฤติกรรมของผู้ชายได้ ก็ตัดสินใจหนีไป แสดงว่าไม่มีลักษณะพึง
พึงผู้ชายอีกต่อไป

เพลง “เมียไกลใจหาย” ขับร้องโดย ศรเพชร ศรสุพรรณ

“ ตอนเขาอยู่ไม่รู้ซึ้งใจ ตอนเขาไกล หัวใจจะขาด
ตอนเขาอยู่บ้านเรือนดูสะอาด เธอเก็บกวาด ห้องหอรอสามี..
...ตอนเมียอยู่ ไม่ซึ้งถึงความดี ตอนเมียนี ชีวิตแทบมลาย
ที่ผิดพลั้ง เพียงครั้งโปรดอกภัย รักยอมถวาย ก้มกราบรับขวัญเมีย”

จากบทเพลง “เมียไกลใจหาย” จะเห็นได้ว่า เมื่อผู้หญิงเริ่มเข้มแข็งขึ้น และไม่ขึ้นต่อผู้ชาย
อีกต่อไป ผู้ชายก็จะเริ่มอ่อนลง โดยเป็นฝ่ายอ่อนวอนให้ผู้หญิงกลับมา อย่างไรก็ตาม ผู้ชายในบทเพลง
รู้สึกตัวว่าขาดภรรยาไม่ได้ก็เนื่องมาจากคิดถึงคุณสมบัติความเป็นแม่บ้านแม่เรือนของภรรยา
สะท้อนให้เห็นว่า ไม่ว่าจะอย่างไร สิ่งที่ทำให้ผู้หญิงดูมีคุณค่า และสามารถเอาชนะใจชายได้ก็คือ
การมีคุณสมบัติเป็นแม่บ้านแม่เรือน

ค. กล่าวต่อผู้กับอุปสรรค ในขณะที่บทเพลงของนักร้องชายช่วงแรก ไม่มีการนำเสนอภาพของ
ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่มีความมั่นใจในตัวเอง และกล่าวต่อผู้กับอุปสรรค แต่บทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง มี
การนำเสนอในลักษณะดังกล่าว 1 เพลง คือ เพลง “ครูบ้านนอก” ที่กล่าวถึงผู้หญิงที่มีใจรักอาชีพครู
และเลือกที่จะเป็นครูในโรงเรียนบ้านนอกโดยที่ไม่กลัวความยากลำบากใด ๆ

เพลง “ครูบ้านนอก” ขับร้องโดย สุรชัย สมบัติเจริญ

“ เธอเป็นดอกไม้ที่ใครกระหิ้ม เธอเป็นแม่พิมพ์ในใจของเด็ก
เธอเป็นเรือจ้างเพียงลำเล็ก ๆ รับส่งเด็ก ๆ ตามชนบทไทย
เธอแจกความรู้เป็นครูบ้านนอก เธออาจก๊กก็อกแต่เพียงร่างกาย
มันคืออาวุธที่เธอมอบให้ คือผู้ยิ่งใหญ่ผู้แจกจ่ายวิชา..”

กล่าวได้ว่า เพลงลูกทุ่งของนักร้องชายช่วงหลัง มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ใน
ลักษณะที่หลากหลายกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ซึ่งเห็นชัดเจนในด้านการริเริ่มความสัมพันธ์ทางเพศ
อย่างไรก็ดี บางบทเพลงก็ยังมีกรอบค่านิยมที่ว่า ผู้หญิงควรมีคุณสมบัติเป็นแม่บ้านแม่เรือน

จึงจะเอาชนะใจชายได้ ดังเช่น เพลง “เมียไกลใจหาย” ที่ผู้ชายเริ่มเห็นคุณค่าของภรรยาที่หนีไป เนื่องจากคิดถึงคุณสมบัติความเป็นแม่บ้านแม่เรือนของภรรยา

3.2 ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งที่ขับร้องโดยนักร้องหญิง (28.57%)

บทเพลงลูกทุ่งของนักร้องหญิงช่วงหลัง มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ครบทั้ง 4 แง่มุมเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ดังนี้

- (1) เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก
- (2) แสดงบทบาททางเพศแบบใหม่
- (3) มีความมั่นใจในตนเอง
- (4) มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง

รายละเอียดของแต่ละแง่มุมถือว่าคล้ายคลึงกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก แต่ก็มีมีการนำเสนอคุณลักษณะบางประการเพิ่มเติมขึ้นมาจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรกบ้าง รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

(1) เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งของนักร้องหญิงช่วงหลังเป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรักในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. เป็นฝ่ายริเริ่มและยุติความสัมพันธ์ ตลอดจนกำหนดระยะห่างของความสัมพันธ์ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลัง ยังคงเป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรักเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ไม่ว่าจะเป็น การริเริ่มความสัมพันธ์ การขอยุติความสัมพันธ์ หรือการกำหนดระยะห่างของความสัมพันธ์ เช่น

เสนอตัวเกี่ยวพาราสีผู้ชายก่อน

เพลง “รักพ่อนม้าย” ขับร้องโดย อาภาพร นครสวรรค์

“ พ่อเอ๋ยพ่อหม้าย อยากอยู่ใกล้จังเลย อยากเป็นคู่เซย ร่วมเขนยไอรุ่น
 อยากเป็นคู่ใจ ขอจงได้การุณ ขอได้เป็นคู่บุญ เคียงคู่คุณทุกเวลา..
 ...พ่อหม้ายหัวใจจะว่างไหมหนอ รั้ใหม่ใครจะขอเป็นคนปลอบใจ
 จะคอยหุงข้าวปลา ซักผ้าให้พี่ชาย หากปวดเมื่อยมาจะนวดกายาให้หาย
 ก่อนนอนจะให้หอมแก้มแดง ๆ ทุกวัน..”

เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ผู้หญิงในเพลง “รักพ่อหม้าย” จะเป็นผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่กล้าแสดงออก และเกี่ยวพาราฮีผู้ชายก่อน แต่ก็ยังคงมีคุณสมบัติเป็นแม่บ้านแม่เรือน และพร้อมจะปรนนิบัติผู้ชาย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ เมื่อแต่งงานกับผู้ชายแล้ว ก็คงหนีไม่พ้นการทำหน้าที่แม่บ้านแม่เรือนให้แก่ผู้ชายอยู่นั่นเอง แต่อาจแตกต่างจากผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงที่ก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่อยู่บ้างตรงที่ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะพึ่งพาตัวเองได้มากกว่า และไม่มีความอดทนมากนัก หากถูกผู้ชายเอารั้เขาเปรียบทางเพศก็พร้อมจะเลิก

กล้าแสดงความรู้สึกว่าอยากมีแฟน

เพลง “ด.ญ.หรือ น.ส.” ขับร้องโดย ย้อย ญาติเยอะ

“ ทำไมถึงเรียก น.ส.หรือเห็นโตพอจะเป็นสาวได้
 เรือนร่างน้องก็อวบอัด ส่วนสัดบางที่ดูคลี่คลาย
 ต้อนรับร่างกายด้วยวัยเปลี่ยนแปลง
 ปรับปรุงเสื้อผ้าไม่ทัน เลยรัดตึงตันไปจนทุกแห่ง
 สะโพกเริ่มผายหัวไหล่เริ่มเบิก หน้าผากเริ่มเถิกแก้มเริ่มแดง
 เลือดสาวขีดแดงอกตึงเต่งตัน
 ได้ยินพี่เรียก น.ส.อู๊ย ! ใจคอของน้องมันสิ้น
 ที่จริงพี่เรียกว่า น.ส.ก็น่าจะพอได้เหมือนกัน อีกไม่กี่วันพ้นอันตราย
 คอยนับวันด้วยความฝันใฝ่ อยากเร่งวันคืนที่อึดอัด
 ทำบางบัตรให้มันแล้วไป เป็นสาวเมื่อใดจะไปมีแฟน”

สำหรับเพลง “ด.ญ.หรือ น.ส.” แม้ผู้หญิงในบทเพลงจะกล้าแสดงออกในลักษณะของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ แต่ก็ยังคงบรรยายสรีระของตนในลักษณะที่เป็นวัตถุทางเพศ (Sex Object) และเสนอตัวเพื่อจะหาแฟน แสดงให้เห็นว่า แม้แต่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็ยังคงหนีไม่พ้นค่านิยมเก่า ๆ ที่ว่า คุณ

ค่าของผู้หญิงอยู่ที่ความสวยงาม และเป้าหมายอย่างหนึ่งในชีวิตก็คือ การไม่หาผู้ชายสักคน แต่สิ่งที่แตกต่างจากผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็คือ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะค่อนข้างฉลาด ทะเยอทะยาน และกล้าต่อสู้กับอุปสรรคมากกว่า ดังนั้น เป้าหมายในชีวิตของผู้หญิงหัวสมัยใหม่อาจไม่ใช่การได้แต่งงานแต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจเป็นการมีชีวิตที่ดีขึ้น ๆ (ซึ่งจะได้กล่าวถึงในหัวข้อต่อไป)

เป็นฝ่ายสอนผู้ชายถึงวิธีการจีบผู้หญิง

เพลง “รักฉันต้องก้าวยาว ๆ” ขับร้องโดย ดาว มยุรี

“ รักฉันต้องก้าวยาวยาว รักฉันต้องก้าวยาวยาว
 ข้าเหมือนกับแมวมอ้มข้าว แพ้เสื้อมือกาไหล่ทัน
 ก้าวยาวยาว จึงจะถึงเส้นชัย อย่าทำอาย มัวแต่เล็งนั่งฝัน
 ชอบแล้วข้าโดนตัดหน้าเสียการ สิบคำหวาน หรือจะสู้มือไว..”

รู้ทันผู้ชายฉวยโอกาส จึงกล่าวตักเตือนเพื่อรักษาระยะห่างของความสัมพันธ์

เพลง “อีกแล้ว” ขับร้องโดย อาภาพร นครสวรรค์

“ อีกแล้ว ๆ ๆ ๆ ชอบมาแหมะมาวาง พอแค่นี้มานั่ง มือก็วางทันที
 ฉันก็แค่ว่าจ๋า คอยพูดจาพาที ไม่ให้เกียรติสตรี เลยนะพี่ผู้ชาย..
 ...อีกแล้ว ๆ ๆ ๆ ชอบมาแหมะจริง ๆ มือไม่เคยอยู่นิ่ง อยากจะยิงให้ตาย
 พูดเท่าไรไม่ฟัง ใครจะยังเธอได้ ไม่ต้องทำได้ใหม่ แล้วจะให้รางวัล”

ขอยุติความสัมพันธ์กับชายเพราะทนความโลเลไม่ไหว

เพลง “จดหมายถึงดีใจ” ขับร้องโดย กานดา วราพร

“ เมื่อใจว่างรัก เหนงนักไม่ยักครั้นครอง
 โลกแสนวังเวง ขอฟังเพลงหน่อยนะดีใจ
 ชอบเพลงเศร้าซึ่ง นึกถึงความหลังทั้งเพ
 เมื่อรักโลเล เลยเทความรักทิ้งไป...”

ข. ไม่ให้คุณค่าแก่พรหมจรรย์ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่ให้คุณค่าแก่พรหมจรรย์อีกต่อไป แม้ว่าตนจะเสียพรหมจรรย์ไปแล้ว ก็ไม่ทุกข์หรือจน หรือเฝ้าคร่ำครวญ และไม่คิดว่าตนหมดคุณค่าแต่อย่างใด เช่น

ยอมรับสภาพเป็นภรรยาบ่อยไม่ได้ จึงตัดสินใจเลิกกรา และยังคงคิดจะหาคู่ครองใหม่ โดยไม่ถูกตนเองว่าเสียพรหมจรรย์ไปแล้วจะหมดคุณค่า

เพลง “รักหมายเลข 2” ขับร้องโดย จันทร์จวง ดวงจันทร์

“ เหมือนกินข้าวไม่เต็มคำ เหมือนตี่มน้ำไม่เต็มล้าคอ
 ขาด ๆ เกิน ๆ เผลอญมาแล้วมากห่อ เห็นจะต้องขอลาที่สามีคนอื่น
 หลงมอบให้ด้วยใจศรัทธา แล้วใยต้องมาชอกช้ำกล้ำกลืน
 เศษ ๆ เด่น ๆ ไม่เคยได้เป็นความจี๊ด
 เป็นเมียบ่อยคนอื่นต้องทนกล้ำกลืนฝืนใจ
 ต่อไปนี่ชีวิตเปลี่ยนแนว คนมีเมียแล้วฉันไม่ให้กราย
 ยากดีมีเงินขอให้เป็นโสดเข้าไว้ แล้วฉันจะได้เลิกร้องไห้เสียที..”

ค. เป็นผู้กระทำ ลักษณะการเป็นผู้กระทำของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ มีการนำเสนอไม่แตกต่างจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือ มักนำเสนอในแง่มุมของการเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเองในด้านความรัก เช่น เป็นฝ่ายเลือกผู้ชาย, ไม่ยอมตกเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย และไม่ยอมตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบผู้ชาย มีความคิดเป็นตัวของตัวเอง และกล้าแสดงความคิดเห็น ตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

เป็นฝ่ายเลือกผู้ชาย ตัดสินใจไม่ถูกระหว่างคนหล่อกับคนรวย

เพลง “รักคนหล่อจ้อคนรวย” ขับร้องโดย ย้อย ญาติเยอะ

“...หนักใจนะคุณจ้อนวย มีรักสองรายหัวใจเลยป่วน
 เกิดกอดมานานแรมปี จะรักใครดียังคงงวย
 ไม่ง่ายตั้งใจคิดดู ไม่ใช่หมูที่อยู่ในอวย...
 ...ใจเราเป็นอะไรกววน จะรักคนจนก็ห่วงคนที่เขารวย
 คนรวยช่วยของกำนัล ส่วนคนจนนั้นน่าสงสารจริงด้วย
 ลำบากมากความหนอคน จะเลือกคนจนเสียตายคนรวย”

ไม่ยอมตกเป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย จึงใช้วิธียื่นข้อเสนอ

เพลง “ปีหน้าไม่รอ” ขับร้องโดย อาภาพร นครสวรรค์

“ ถ้าเธอแน่ บอกแม่มาขอแน่ อย่าให้แก่อรอแก่อ ใจตบตบ
รักเฉย อย่าเลยไปลับ ฉันทนอนไม่หลับ รอนับเวลา
ปีนี้ผ่านไปไม่มาขอ จะเลิกรอไม่จ้อให้เธอมา
ถือว่าเธอลืมนสัญญา ถ้าถึงปีหน้า หมดเวลารอ..
...ปีหน้าหมดเวลาละแน่ ขอเธอจงไปให้ไกล ๆ
ฉันจะไม่จ้อต่อไป แล้วมีแฟนใหม่ หนีตามไปเลย”

ตั้งเงื่อนไขในด้านความรัก ต้องการเป็นภรรยาคนเดียวของผู้ชาย ไม่ยอมตกเป็นภรรยา
หลวง หรือภรรยาน้อย

เพลง “มีเมียแล้วไม่เอา” ขับร้องโดย ดาว มยุรี

“ มีเมียแล้วไม่เอา เป็นเมียหลวงไม่เอา
เป็นเมียน้อยไม่เอา มีเมียแล้วไม่เอา
ฉันนะก็เพิ่งแต่งงาน ชาวและกำลังแต่งงาน
รี! มีอะไรให้ช่วย โปรดบอกมาอย่าเกรงใจ
ครั้งเธอจะเข้ามาซิด คิดแล้วมั่นใจไม่ได้
รู้ล่ะว่าเมียก็มี อย่าใจดีมาแบ่งฉัน..”

กล้าแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์ผู้ชาย

เพลง “มีกินหรือเปล่า” ขับร้องโดย ย้อย ญาติโยม

“ เจอหน้าก็ว่าจะลุย ทำคุยกกล้าลุยอะเปล่า
กลัวแค่ฆ่าตอนเมา ความเก่าไม่ผ่านอย่าคุย
ถ้าหากจะหวังคิดลุย กุ้ย ๆ มาสู้ให้ยาว
มาทำคุยดี มีกินหรือเปล่า กลัวดีแต่คุย ไม่กล้าลุยวางยาว..”

แสดงความคิดเห็นเชิงตักเตือนผู้ชาย

เพลง “สิบล้อที่รัก” ขับร้องโดย สุวิมล ยิ้มยง

“ พ่อยอดไบยอ สิบล้อชอบซึ่งทำซำส์ มั่วเหล่าเมายากินม้า ขับรถวิ่งยาว
สามทุ่มอยู่ไหน ไม่เห็นเนื้อเย็นคอยหนาว

คืนคำเหน็บหนาวเหงาใจ ไฉนลืมเรา...

...คนนะไม่ใช่แมว จะไม่ให้มัน กลัวไปคั้งขับชนไฟลูก ติดคุกเพราะยา
คนนะไม่ใช่แมว ไม่ใช่แมวเล็กยาซะพี จะรูปหล่อ หุ่นดีน้องรักสิบล้อคนดี"

(2) แสดงบทบาททางเพศแบบใหม่

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลัง จะไม่แสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิมอีกต่อไปเช่นเดียวกับในบทเพลงช่วงแรก แต่ในรายละเอียดนั้นพบว่า ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลังจะก้าวหน้ากว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือจะแสดงพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก เช่น การดื่มสุรา เป็นต้น รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

ก. ละทิ้งคุณสมบัติของกุลสตรี ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลัง จะไม่ประพฤติตนตามแบบฉบับของกุลสตรีไทย กล่าวคือ เธอจะไม่ทำหน้าที่ดูแลปรนนิบัติผู้ชาย แต่จะหันไปประกอบอาชีพของตนเอง ไม่เว้นแม้แต่อชีพกลางคืน เช่น

เลือกทำงานกลางคืนโดยไม่สนใจกับกรอบประเพณีดั้งเดิม
เพลง "ก็เข้าเลย" ขับร้องโดย น้ำค้าง เดือนเพ็ญ

“ ตามสบายเลยพี่ มาที่นี้เชิญตามสบาย
เมาแล้วยกแก้วไม่ไหว กลับไม่ได้ก็เข้าเลย
เมานี้มึม ๆ มาจ้องเด็กเสิร์ฟ เมานีบ ๆ นักร้องไปเลย
เมานักจันทักสองท่อน ยังขี้ร้อนเหมือนเคย..
...ชะทิ้งนอยนอย ทิงนอยทิงนอย
นั่งปากห้อยเสียบไปเฉย ๆ
ตอนหัวค่ำก็ยังพูดจ้อ บอกว่าคอยังแข็งเหมือนเคย
จำทางกลับบ้านไม่ได้ ไม่เป็นไรก็เข้าเลย”

นอกจากนี้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลังบางเพลง ยังแสดงพฤติกรรมที่ถูกมองว่าผู้หญิงไม่พึงกระทำ แต่ผู้ชายสามารถทำได้เป็นเรื่องธรรมดา ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวไม่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก นั่นก็คือ การดื่มเหล้า เช่น

ผู้หญิงเสนอตัวดื่มเหล้ากับผู้ชายที่เพิ่งอกหักมาเหมือนกับตน
เพลง “ขอเป็นเพื่อนเมา” ขับร้องโดย สลักจิต ดวงจันทร์

“ เธอจำเบื่อน้ำหรือเปล่า ไม่เศร้าไม่เหงาใครเรียกเรานั่งคุย
คืนนี้ดูทำหน้ามู๋ ไม่เรียกมาคุย แต่ดื่มเอาดื่มเอา..
...แฟนทิ้งมาเมื่อสามวัน เรากอดเดียวกันคงพูดกันเข้าใจ
แฟนทิ้งก็หาแฟนใหม่ จะเศร้าทำไมมาดื่มเอา ดื่มเอา
เมื่อวานก็เมา เมื่อคืนก็เมา แฟนทิ้งเมาเหล้า เขาเถอะไม่เตือน
จะมาเป็นเพื่อน เอาใหม่เธอจำ
มันเศร้าอะไรกันนักกันหนา ม่ะจะมาเป็นเพื่อน”

ข. ใช้ความสุขของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้อง
หญิงช่วงหลัง จะใช้ความสุขและความสุขของตนเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ
ซึ่งส่วนใหญ่เป้าหมายที่ต้องการก็คือ การได้คู่ครองที่ร่ำรวย เช่น

เพลง “แฟนหนูคนใหม่” ขับร้องโดย ดาว มยุรี

“...แฟนหนู หน้าใหม่คนนี้ เมียซีเดี๋ยวนี่เป็นหม้าย
เจอะเขาสองคราวจำได้ อ่อนพอใช้ถูกใจจะแม่
แฟนหนุ่ม หน้ากลุ่มคนนั้น โละทิ้งหลายวันเลิกกันแน่ ๆ
ความดีไม่มีสักหน่อย ทุกอย่างด้อยกะแฟนเกือบแก่
หนูคิดไม่ผิดหรอกแม่ เลือกแฟนเกือบแก่แน่ใจ
แฟนหนูคนใหม่จะแม่ เกือบแก่แต่รวยกว่าใคร
หนูซึ่งตอนฟังเขาได้ แม่ชอบไหมแต่หนูชอบ ๗..”

จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงในบทเพลง “แฟนหนูคนใหม่” นอกจากจะใช้ความสุขงามแสวงหาคู่
ครองที่ร่ำรวยแล้ว ยังมีลักษณะรักตนเองมากกว่าผู้อื่นอีกด้วย ซึ่งเห็นได้จากถ้อยคำที่เธอใช้กล่าวถึง
คนรักเก่าอย่างไม่มีเยื่อใย เช่นคำว่า “โละทิ้ง” เป็นต้น

ค. จลลาด รู้เท่าทันผู้อื่น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลังจะมีความฉลาด รู้เท่าทันผู้อื่น จึงไม่ตกเป็นเหยื่อ หรือถูกผู้ชายเอาเปรียบทางเพศอย่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงที่ก้าวกระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ เช่น

รู้ทันผู้ชายที่ชอบฉวยโอกาสเอาเปรียบผู้หญิง

เพลง “จับเสือมือเปล่า” ขับร้องโดย ดาวมยุรี

“ จริใจหรือเปล่าที่มาจับเรา ฝ่าบ่อบบอย จับกันจัง แกรมยังมาสั่งให้คอย
...อยากมีรักเคียงใจ ใยไม่ลงทุนรอ จับ จับ จับ ไม่เคยมีของติดมือมา
จะเป็นภาคหน้าสักหน่อย มาที่ไรก็มามีมือเปล่า มาฝ่ามารขอ
จะกลับมีต่อ จะขอถอดเรา (น่าน)
ลีลาน่าเบื่อ จะมาจับเสือมือเปล่า โปรดอย่าทำเดี่ยวกรรมจะติดตัวเอา
อย่ามองเสือเป็นแมวเขา มองว่าเราง่ายจัง (ระวังจะเจอเขี้ยวตัน)”

ง. รักตนเองมากกว่ารักผู้อื่น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่ทุ่มเทชีวิตจิตใจให้แก่ความรักจนยอมเป็นฝ่ายเสียสละ และทำทุกอย่างเพื่อคนอื่นอีกต่อไป หากแต่เธอจะรักตนเอง ทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อความสุขของตนเอง แม้ว่าคนอื่นจะคิดอย่างไรกับสิ่งที่เธอกระทำ เธอก็จะไม่สนใจ เพราะยึดเอาความสุข ความสบายใจของตนเองเป็นที่ตั้ง เช่น

มองว่าหญิงกับชายเท่าเทียมกัน ต่างฝ่ายต่างสามารถใช้ชีวิตตามที่ตนเองต้องการได้ ดังนั้นจึงไม่ยอมยึดถือประเพณีดั้งเดิมที่เป็นกรอบกำหนดพฤติกรรมของผู้หญิง และไม่สนใจว่าใครจะดูถูก การกระทำของตน

เพลง “ตัวใครตัวมัน” ขับร้องโดย อ้อยใจ แดนอิสาน

“ ฝนจะตกแดดจะออก ดอกเบี๋ยจะออกก็อย่าห้ามเลยท่าน
เข้าฝนจะตกเข้าห้ามกับใคร ห้ามกันไม่ได้ละตัวใครตัวมัน
พอเสียที พอทีละอย่ายุ่งกะฉัน
ในเมื่อเกิดมาเป็นคน ละก็ต้องดิ้นรนหาเงินทั้งนั้น
ฉันอยากจะเป็นราชา หรือเป็นแมงดาฉันก็เรื่องของฉัน
ถึงฉันจะเล่นแก้ว วิ่งวุ่นไขว่ ละครห้ามกันไม่ได้ละตัวใครตัวมัน
ไม่ว่าหญิงหรือชาย ก็วุ่นวายเช่นเดียวกะฉัน

คลุ้มคลั่ง ตึงตึงตึงตึงตาม ชื้อแก้วโปงขามมาใส่โซว์กัน
 ฉันอยากจะให้มันเซียม เลยซื้อของเทียมมาใส่คอฉัน
 ท่านก็บ้ำเหอ ใ้อัฉันก็เชอบ้ำใส่ ห้ามกันไม่ได้ละตัวใครตัวมัน..
 ...เธอจะมีเมียใหม่ เอ้าฉันจะมีผัวใหม่ มันห้ามบ่ได้ก็โตใครโตมัน"

และด้วยความที่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่รักตนเองมากกว่ารักผู้อื่น ดังนั้น เมื่อเธอไม่พอใจพฤติกรรมของผู้ชาย เธอจึงไม่ยอมอดทนอีกต่อไป เช่นผู้หญิงในเพลง "เลิกแล้วค่ะ" รู้สึกไม่พอใจผู้ชายทั้งเรื่องนิสัยส่วนตัว และเรื่องเพศสัมพันธ์ จึงตัดสินใจเลิก
 เพลง "เลิกแล้วค่ะ" ขับร้องโดย อาภาพร นครสวรรค์

"เลิกแล้วค่ะ หนูเลิกกับเขาแล้วค่ะ (ซ้ำ)
 อ้อยยังหรออกค่ะ ไม่คิดมีใหม่หรออกค่ะ
 มีแฟนกับเขาหนึ่งคนละพีก็ขี้นจนหนูทนไม่ได้
 เข้ามาก็ปั่นแต่งงาน ดึกตื่นถึงบ้านก็แทบคลานไม่ไหว
 เหมือนรถที่ใกล้หมดแรง หนูต้องเหี่ยวแห้งเป็นแดงเถาตาย (ซ้ำ)..
 ...เป็นโสดนี้มันแหละดี ไม่ต้องมามีคนที่ขี้ใจ
 ไม่ต้องทนเหงาเฝ้าเรือน ทั้งปีทั้งเดือนมีเพื่อนมากมาย
 แต่ตอนนี้ยังไม่อยากรักใคร ถ้าคิดมีใหม่ไม่บอกใครนอกจากเสีย"

(3) มีความมั่นใจในตนเองสูง

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีความมั่นใจในตนเองสูงเช่นเดียวกับในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ในลักษณะดังต่อไปนี้

ก. กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะกล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นเช่นเดียวกับในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก เช่น

เข้าทำงานในเมืองกรุง

เพลง "คิดฮอดฮ้อยหลาย" ขับร้องโดย เย็นจิตร พรทวี

" จากมาเสียนาน คิดถึงอีสานบ้านเกิดของเขา

คิดถึงห้องนา ลุงป้าน้ำอา
 คิดยอดผู้บ่าวที่เคยหยอกเข้าผู้แก่ผู้เฒ่า อีพ่ออีแม่
 อยู่กรุงหลายปี คิดแล้วอยากหนีคืนสู่ชนบท"

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ไม่เพียงแต่จะแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการหางานทำในเมืองกรุงเท่านั้น
 บางคนยังตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในเมืองกรุงอีกด้วยแล้ว ซึ่งถือเป็นการยกระดับตนเองจากการเป็น
 ชนชั้นล่าง กลายเป็นชนชั้นกลางที่มีการศึกษา

เพลง "รักจริงต้องรอ" ขับร้องโดย กิ่ง ภัทรา

"...ยังไม่ลืมความหลังครั้งสงกรานต์ จนวันขึ้นปีใหม่
 ถึงไกลนานมา ภาพนั้นยังติดตาฝังดวงใจ
 ไกลหวังได้ศึกษา อนาคตให้สดใสสมปองเมื่อไหร่
 เชื้อใจต้องย้อนรอย คอยหนอยนะคนดี..."

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่บางคนไม่คิดเข้าเมืองกรุง ยังคงใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านเกิดของตน แต่ก็แสวง
 หาชีวิตที่ดีขึ้นโดยการใช้ชีวิตฟุ่มเฟือย ใช้เครื่องทุ่นแรงและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อ
 พัฒนาความก้าวหน้าของตนเอง มิได้อยู่อย่างสมถะและเรียบง่ายเหมือนผู้หญิงหัวเก่า

เพลง "สาวนามือถือ" ขับร้องโดย เย็นจิตร พรทวี

"...สาวนายคุณี่แ่นะหรือ ใช้โทรศัพท์มือถือซิมเตอร์ไชค์
 โทรถึงกัน คอยสื่อสารทั้งไกลและใกล้
 ก่อนเคยซึ้งหลังควาย โลกเปลี่ยนผันไปหาดูควายแทบไม่มี
 ยุคนี่สาวนามือถือ เขาซ้อใช้กันทุกที่
 มีโทรศัพท์มีปีกอัฟซัซซี่

รถเมล์แออัดยัดเยียดล้นดี ใครว่าอยู่กรุงดี ซ้อยว่าบ่ดีหนึ่งคน..."

นอกจากผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะพยายามดิ้นรนเพื่อให้ชีวิตของตนดีขึ้นแล้ว เธอยังกล้าแสดง
 ความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ในสังคม เพื่อให้สังคมที่เธออยู่ดีขึ้นด้วย โดยในบทเพลงช่วงหลัง มี
 การนำเสนอในลักษณะนี้ 2 เพลงเช่นเดียวกับในบทเพลงช่วงแรก ซึ่งยังถือว่าเป็นปริมาณที่น้อยมาก
 รายละเอียดมีดังนี้

ผู้หญิงออกมาเรียกร้องขอความช่วยเหลือเมื่อแผ่นดินบ้านเกิดประสบความแห้งแล้ง
เพลง “แผ่นดินนี้ชื่ออิสาน” ขับร้องโดย ดาว มยุรี

“ บนแผ่นดินที่แสนกันดาร เรียกว่าอิสาน ดินแดนกันดารไร้ค่า
ผู้คนยากไร้ ไม่มีน้ำทำนา แห้งแล้งมานานักหนา ข้าวปลาไม่มี..
...ช่วยหนูเฮาสักนิดไหม นึกว่าเห็นใจช่วยไทยอิสานเสียที
หาน้ำมาให้ เท่านั้นก็นับว่าดี จะได้ไถ่เอาเสียที จากเจ้าหนี้ใจดำ”

แสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์สังคมเชิงประชดประชัน

เพลง “ถามลึงดู” ขับร้องโดย สุวิมล ยิ่งยง

“ เจ้าข้าเอ๋ย ๆ ฟังฉันเอ๋ยเล่าแนะนำ
รถไฟวิ่งเองนำฉัน หวยเบอร์เล่นกันทุกบ้าน
ข้าวสารกำลังจะแพง ผู้คนทิ้งนาแห้งแล้ง ขายแรงของเก่าปึง ๆ
จริงไม่จริงก็ถามลึงดู รู้ไม่รู้ต้องถามปูลึง
เจ้าข้าเอ๋ย ๆ ฟังฉันเอ๋ย แล้วอย่าเอ็ดไป
พบแล้ว มนุษย์ปากใหญ่ กินหินเหล็กทรายป่าไม้ กินได้นำให้ถ้วยเพชร
บ้านเราชอบมีที่เด็ด โรคเอดส์ชกปืนแอบยิง
จริงไม่จริงก็ถามลึงดู รู้ไม่รู้ต้องถามปูลึง..”

ข. ฟังพาดตนเองได้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงของนักร้องหญิงช่วงหลัง มีลักษณะฟังพาดตนเองได้และไม่ขึ้นต่อผู้ชาย (Independent) เช่นเดียวกับบทเพลงช่วงแรก ซึ่งแสดงออกให้เห็นใน 2 ลักษณะ คือ 1. เป็นตัวของตัวเอง ไม่ฟังฟังผู้ชาย 2. ฟังพาดตนเองได้ด้านการเงินด้วยการประกอบอาชีพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เป็นตัวของตัวเอง กล้าแสดงความคิดเห็นดูถูกผู้ชายที่เข้ามาถือสิทธิ์เป็นเจ้าของตน
ว่าเป็นคนอ่อนแอ ไม่รู้จักชีวิต

เพลง “คิดมากไปแล้ว” ขับร้องโดย สายใจ วลี

“ หน้าตาดี ๆ ไม่น่าซี้ดอย่างนี้ เทียวเอาไปคุย ว่าเราเป็นคนรักกัน
บอกกับใคร ๆ ว่าเรามีความสัมพันธ์ ที่ทำอย่างนั้นมันมากไป มากไป
แค่เพียงยอม ๆ ให้เขามาส่งมารับ แค่เพียงยอม ๆ ให้เรานั้นเคียงหัวไหล่

ที่ไปกับเธอถึงจะบ่อยก็แล้วไง ที่ยอมที่ไป ไม่คิดอะไรเกินเลย..

...อย่าทำอะไรเหมือนไม่รู้จักชีวิต

อย่ามัวตีความข้างเดียวจนเป็นเรื่องใหญ่

ถ้าหากว่าฉันคิดรักเธอเข้าเมื่อไร จะบอกออกไปให้รู้ทันที"

จากภาษาที่ใช้ในบทเพลง "คิดมากไปแล้ว" สามารถทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าผู้หญิงหัวสมัยใหม่มองตนเองอย่างเท่าเทียมกับชาย โดยใช้ภาษาระดับเดียวกัน คือ ใช้สรรพนามแทนตัวผู้ชายว่า "เธอ" และใช้สรรพนามแทนตัวเองว่า "ฉัน" และยังใช้ถ้อยคำเชิงดูถูกผู้ชายที่มาถือสิทธิ์ครอบครองตนเองเสมือนกับตนเป็นสมบัติของผู้ชายว่าเป็นคน "ไม่รู้จักชีวิต" อีกด้วย

เลิกกับสามี แต่ไม่เสียใจคร่ำครวญ กลับพอใจกับชีวิตโสด

เพลง "เลิกแล้วค่ะ" ขับร้องโดย อภาพพร นครสวรรค์

" เลิกแล้วค่ะ หนูเลิกกับเขาแล้วค่ะ (ซ้ำ)

อ้อยยังหรออกค่ะ ไม่คิดมีใหม่หรออกค่ะ

มีแฟนกับเขาหนึ่งคนละพีก็ขี้นจนหนูทนไม่ได้

เข้ามาก็ปั่นแต่งงาน ดึกคืนถึงบ้านก็แทบคลานไม่ไหว

เหมือนรถที่ใกล้หมดแรง หนูต้องเหี่ยวแห้งเป็นแดงเถาตาย (ซ้ำ)..

...เป็นโสดนี้มันแหละดี ไม่ต้องมามีคนที่ซัดใจ

ไม่ต้องทนเหงาเฝ้าเรือน ทั้งปีทั้งเดือนมีเพื่อนมากมาย

แต่ตอนนี้ยังไม่อยากรักใคร ถ้าคิดมีใหม่ไม่บอกใครนอกจากเฮีย"

ไม่อดทนกับการเอาใจเขาเปรียบทางเพศ จึงตัดสินใจเลิกเขา แม้จะเหงา แต่ก็ยังสามารถอยู่ด้วยตนเองได้

เพลง "เจ็บแล้วจบแล้ว" ขับร้องโดย สายใจ วลี

" หลอกข้าหลอกซ้อน ยอกย้อนให้ใจป่วนปั่น

หลอกฉันบอกฉันว่ารักยิ่งกว่าคนไหน

ก็คราวที่ฉันเชื่อคำเธอ แต่กลับต้องเจอความหมองไหม้

ต้องปวดใจเพราะลมปากเธอ..

...จบแล้ว ๆ เรื่องรักเรรวน ป่วนปั่น

เล็กคิดเล็กฝัน เลิกแล้วต่อกันเกิดหนา
 ฉันทอาจจะเหงา แผละเดียวดาย
 แต่คงไม่เลวไม่ร้ายกว่าต้องเสียน้ำตาต่อไป"

เข้าทำงานในเมืองกรุง เก็บเงินเพื่อเลี้ยงตนเองและแม่
 เพลง "คิดถึงแม่" ขับร้องโดย ธิดา ดวงดาว

"...จากถิ่นท้องทุ่ง สูกรุงแดนไกล
 จากพงแดนไพร ห่างไกลเพื่อนพ้องน้องพี่
 ลูกไม่ไผ่ดำ จะทำความดี ลูกอยู่ทางนี้สบายดีแม่จำ
 ถึงวันสงกรานต์ กลับบ้านปีใหม่
 สะสมเงินทองที่ได้ มาให้เป็นทุนทำนา
 ขอเอาแรงลูก ชื้อพันธ์ข้าวปลูกทำกล้า
 ไม่ลืมตำแหน่งชาวนา แม่จำคิดถึงแม่จัง"

ค. กล้าต่อสู้กับอุปสรรค บทเพลงลูกทุ่งของนักร้องหญิงช่วงหลัง นำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่มีมั่นใจในตัวเองเช่นเดียวกับบทเพลงช่วงแรก เมื่อพบกับอุปสรรค ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่นย่อท้อ พร้อมจะเริ่มต้นใหม่ เช่น

เมื่อออกหักก็ไม่คร่ำครวญ พร้อมจะเริ่มต้นใหม่
 เพลง "ขอเป็นเพื่อนเมา" ขับร้องโดย สลักจิต ดวงจันทร์

" เธอจำเบื้อหน้าหรือเปล่า ไม่เศร้าไม่เหงาใครเรียกเรานั่งคุย
 คีนนี้ดูทำหน้ามู๋ ไม่เรียกมาคุย แต่ดื่มเอาดื่มเอา..
 ...แฟนทิ้งมาเมื่อสามวัน เราอกเดียวกันคงพูดกันเข้าใจ
 แฟนทิ้งก็หาแฟนใหม่ จะเศร้าทำไมมาดื่มเอา ดื่มเอา
 เมื่อวานก็เมา เมื่อคืนก็เมา แฟนทิ้งเมาเหล้า เอาเถอะไม่เดือน
 จะมาเป็นเพื่อน เอาใหม่เธอจำ
 มันเศร้าอะไรกันนักกันหนา ม่ะจะมาเป็นเพื่อน"

เมื่อพบกับความลำบากก็ไม่ย่อท้อ มีกำลังใจสู้ชีวิตต่อไป

เพลง “ความหวังยังมี” ขับร้องโดย พิมพ์ จันทรีนา

“ ชีวิตยังมีความหวังอยู่ พี่เอ๋ยถึงจนท้อต้องสู้จนหมดหนทาง
วันนี้แพ้พ่าย วันหน้าเราคงชนะบ้าง โชคดีก็คงมีหวัง หนทางยังมีอย่ากลัว
วันนี้เราปล่อยคนเขาข้าม ถึงเขาจะเหยียดหยามประณามว่าเราแสนชั่ว
ก็ยังภูมิใจ ถึงจนเราก็เจียมตัว
ขอทานเลี้ยงครอบครัวเขายังไม่กลัวความจน...”

(4) มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง จะมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ดังต่อไปนี้

ก. เห็นคุณค่าของตนเอง ไม่ดูถูกตนเอง ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะเห็นคุณค่าของตนเองเสมอ ไม่ว่าคนอื่นจะเห็นคุณค่าของเธอหรือไม่ก็ตาม ดังนั้น ไม่ว่าจะอย่างไรเธอก็ไม่เคยคิดดูถูกตนเอง ตัวอย่างเช่น

ใช้ชีวิตตามความพอใจของตน ไม่สนใจว่าใครจะดูถูก

เพลง “ตัวใครตัวมัน” ขับร้องโดย อ้อยใจ แดนอีสาน

“ ฝนจะตกแดดจะออก ดอกเบี๋ยจะออกก็อย่าห้ามเลยท่าน
เข้าฝนจะตกเข้าห้ามกับใคร ห้ามกันไม่ได้ละตัวใครตัวมัน
พอเสียที พอทีละอย่ายุ่งกะฉัน
ในเมื่อเกิดมาเป็นคน ละก็ต้องดิ้นรนหาเงินทั้งนั้น
ฉันอยากจะเป็นราชา หรือเป็นแมงดามันก็เรื่องของฉัน
ถึงฉันจะเล่นแก้ว วิ่งวุ่นชนไก่ ละห้ามกันไม่ได้ละตัวใครตัวมัน
ไม่ว่าหญิงหรือชาย ก็วุ่นวายเช่นเดียวกะฉัน
คลุ้มคลั่ง ตึงตังตุ้มตาม ชื้อแก้วโปงขามมาใส่โชว์กัน
ฉันอยากจะให้มันเขียม เลยซื้อของเทียมมาใส่คอฉัน
ท่านก็บ้าเห่อ ไล่ฉันก็เชอบ้าใส่ ห้ามกันไม่ได้ละตัวใครตัวมัน..

...เธอจะมีเมียใหม่ เข้าฉันจะมีผัวใหม่ มันห้ามบ่ได้ก็โตใครโตมัน"

ข. โทษคนอื่นเมื่อเกิดปัญหา เมื่อผู้หญิงหัวสมัยใหม่ตัดสินใจกระทำการใด ก็จะเชื่อมั่นในเหตุผลของตนเอง และเมื่อเกิดปัญหาขึ้น ก็จะไม่โทษตนเอง แต่จะโทษคนอื่นแทน ทั้งนี้เพราะผู้หญิงหัวสมัยใหม่มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ไม่คิดว่าตนเองด้อยกว่าผู้อื่น หากถูกผู้ชายเอาใจเอาเปรียบทางเพศ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะไม่อดทนอีกต่อไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ยึดมั่นในเหตุผลของตนเอง และเชื่อในความเสมอภาค จึงแสดงทัศนคติเข้าข้างผู้หญิง และประณามผู้ชายที่ชอบเอาเปรียบผู้หญิง

เพลง "ผู้ชายจุ่มห้อง" ขับร้องโดย น้ำทิพย์ นาว่าทอง

“ ลีลาออกตั้งแต่เล็ก เพียงเด็กเมื่อปลายหน้าฝน
ยังทำให้หญิงหลายคน ต้องโดนเด็กหล่อหลอกทิ้ง
ขนาดยังอ่อนยังเยาว์ ก็เห็นเงาหน้าผู้หญิง
ดูเหมือนลูกเสือลูกสิงห์ ร้ายจริงร้ายตั้งแต่ยังน้อย..
...ซัดไปบ้างละหย่อนยานไปบ้าง ก็แค่โครงร่างของลูกผู้หญิง
พอห้องลาย แขนลาย ขาลาย ทำไมทำไม่ถึงจะต้องมาทิ้ง
ผู้ชายไม่รับความจริง ว่าหญิงไม่เหมือนผู้ชาย
เสียดายที่เกิดเป็นหญิง ก็ต้องนั่งเจ็บอย่างนี้
พูดไปก็หาว่าไม่ดี ประเพณีที่ค้ำคอไว้
คนชอบก็ไม่เคยจุ่ม คนจุ่มก็ไม่ค่อยชอบใจ
ถ้าโลกนี้เปลี่ยนแปลงไปได้ อยากรู้ให้ผู้ชายจุ่มห้อง..”

ออกหักจึงต่อว่าผู้ชาย ไม่โทษตนเอง

เพลง "แค้นนี้ไม่มีต่อรอง" ขับร้องโดย จันทร์จวง ดวงจันทร์

“ ผู้ชายแท้ ๆ ไม่ชอบรังแกกดขี่ ยิ่งกับสตรีมีแต่ให้เกียรติกัน
แต่ที่เจอแล้วก็ต้องจำไว้เป็นสำคัญ ผู้ชายคนนั้นไม่ใช่ชาย
แต่ถ้าเป็นชายก็ชายโลกโตชัคน มีร่างแกร่งแข็งมีจิตใจเลวร้าย
เอาใจมารแล้วบวกใจฝี้ย้อมสีเต็มลาย อสุรกายผู้บงการ
แค้นนี้ไม่มีต่อรอง ให้ฟ้ามาร้องดินมาขอก็ป่วยการ

ฉันเกือบจะตายเพราะว่าเธอทำร้ายฉัน เธอส่งสารฉันที่ไหน
ถ้าฉันเป็นพระจะเป็นพระที่ใจดำ ตอนที่เธอข้าจวนหมดลมหายใจ
เธอลงขอพระให้บอกทางชี้ทางให้ไป จะชี้ให้ไปนรกชั้นเลว”

สรุปคุณลักษณะภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง มีลักษณะค่อนข้างก้าวหน้าขึ้นกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก กล่าวคือ ยังเป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรักเช่นเดิม แต่ค่อนข้างกล้ากว่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก เช่น กล้าเป็นฝ่ายรุกเพื่อให้ผู้ชายมีความสัมพันธ์กับตนอย่างในเพลง “ไอ้ทิดสี่กั๊กใหม่” หรือตั้งเงื่อนไขในด้านความรักอย่างเพลง “มีเมียแล้วไม่เอา” นอกจากนี้ ในด้านการแสดงบทบาททางเพศนั้น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลังก็จะมีลักษณะหลุดพ้นจากกรอบประเพณีดั้งเดิมมากกว่าในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือ มีการแสดงพฤติกรรมที่ถูกมองว่าไม่เหมาะสมกับความเป็นกุลสตรีไทย เช่น การดื่มเหล้า เป็นต้น ส่วนในเรื่องความมั่นใจในตนเองนั้น ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลังจะมีความมั่นใจสูงมาก สามารถใช้ชีวิตตามความพอใจของตนอย่างไม่แคร์สังคม มีลักษณะพึ่งพาตนเองได้ มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง ไม่มองว่าตนเองด้อยกว่าชาย ดังนั้น จึงไม่ยอมอดทนกับการเอาใจเขาเปรียบทางเพศอีกต่อไป เรียกได้ว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลังมีความใกล้เคียงที่จะเสมอภาคกับผู้ชายมากขึ้นกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

แบบแผนการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540)

จากการวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงทั้ง 3 ลักษณะในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง สรุปความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงในบทเพลงช่วงหลังได้ดังต่อไปนี้

(1) การเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงใน 4 แง่มุม หากเปรียบเทียบระหว่างพฤติกรรมด้านความรัก, การแสดงบทบาททางเพศ, ความมั่นใจในตนเอง และทัศนคติที่มีต่อตนเอง จะพบว่า สิ่งที่คุณผู้หญิงหัวสมัยใหม่เปลี่ยนแปลงไปจากผู้หญิงหัวเก่าเป็นอย่างมากก็คือ พฤติกรรมด้านความรัก โดยมีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง และก้าวหน้ากว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกอีกด้วย

ส่วนการแสดงบทบาททางเพศ, ความมั่นใจในตนเอง และทัศนคติที่มีต่อตนเอง นั้น จะมีบางอย่างเปลี่ยนแปลงอย่างตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง แต่บางอย่างเปลี่ยนแปลงแบบยังเห็นร่องรอยเดิม และส่วนที่เปลี่ยนแปลงอย่างตัดขาดจากของเก่า ส่วนใหญ่ก็จะมีลักษณะก้าวหน้ากว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกเช่นกันดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1.1) พฤติกรรมด้านความรัก ในด้านพฤติกรรมด้านความรักนั้น ผู้หญิงเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง ดังต่อไปนี้

- ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงฐานะของตน จากการเป็นฝ่ายตั้งรับ คือ ต้องสงวนท่าทีและรักษานวลสงวนตัว กลายเป็นฝ่ายริเริ่มเกี่ยวพาราสีผู้ชายก่อน โดยในการริเริ่มความสัมพันธ์นั้น บางเพลงผู้หญิงจะแสดงออกอย่างก้าวหน้ามากจนเรียกได้ว่าไม่เพียงแต่ริเริ่มเท่านั้น แต่ยังเป็นฝ่ายรุกทำให้ผู้ชายมีความสัมพันธ์กับตนอีกด้วย

- ในการดำเนินความสัมพันธ์ด้านความรัก ผู้หญิงเปลี่ยนฐานะจากการเป็นผู้ถูกระทำ ซึ่งมักตกเป็นฝ่ายถูกผู้ชายเลือกเป็นคู่ครอง ต้องเป็นฝ่ายรอคอย หรือถูกหลอกหลวง ทอดทิ้ง กลายเป็นผู้กระทำที่เป็นฝ่ายเลือกผู้ชาย หลอกหลวงผู้ชาย และไม่ตกอยู่ในสภาพจำยอมอีกต่อไป ซึ่งการเป็นผู้กระทำของผู้หญิงในบทเพลงช่วงหลัง มีความก้าวหน้ากว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกเช่นกัน คือมีลักษณะเป็นผู้กระทำอย่างหลากหลายมากขึ้น โดยแสดงพฤติกรรมที่ไม่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก เช่น หลอกเอาเงินผู้ชาย, หลอกหลวงผู้ชายโดยแอบคบชายอื่นพร้อม ๆ กัน, แสดงทัศนคติเชิงสั่งสอนผู้ชาย เป็นต้น

(1.2) การแสดงบทบาททางเพศ สำหรับบทบาททางเพศนั้น บางอย่างผู้หญิงก็เปลี่ยนแปลงไปมากในลักษณะตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง แต่บางอย่างยังเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อย ดังนี้

- ผู้หญิงเลิกประพฤติตัวเป็นกุลสตรี ละทิ้งหน้าที่ในการดูแลปรนนิบัติผู้ชาย แต่กลับหันไปประกอบอาชีพของตนเอง นอกจากนี้ ยังมีการแสดงพฤติกรรมที่ไม่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่กุลสตรีไม่พึงกระทำ เช่น การดื่มสุรา จึงถือว่าผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง มีการเปลี่ยนแปลงที่ตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง และก้าวหน้าขึ้นกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

- สำหรับในเรื่องความสวย ผู้หญิงจะยังคงให้คุณค่ากับความสวยงามของตน เพียงแต่เปลี่ยนความหมายของความสวยงาม จากที่เคยใช้ความสวยงามเพื่อสนองความพึงพอใจของผู้ชาย

กลับกลายเป็นใช้ความสวยงามเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตน ในจุดนี้ มีการนำเสนอไม่ต่างจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

- ในด้านความฉลาด รู้เท่าทันผู้อื่นนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงจากที่ไม่มีใครจะฉลาดนัก จึงมักตกเป็นผู้ถูกกระทำ หรือตกเป็นเหยื่อของผู้ชาย ก็กลับเปลี่ยนไปเป็นรู้เท่าทันผู้อื่นมากขึ้น ทำให้ไม่ตกเป็นผู้ถูกกระทำ หรือตกเป็นเหยื่อของผู้ชาย จัดว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิงเช่นเดียวกับในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

- ในด้านการรักตนเองนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยทุ่มเทชีวิตให้กับความรักจนเรียกได้ว่า รักคนอื่นมากกว่ารักตนเอง แม้ผู้ชายทำให้เจ็บปวดอย่างไรก็ยอม กลับกลายเป็นรักตนเองมากกว่าผู้อื่น ไม่ยอมทุ่มเทให้กับความรักจนตัวเองต้องทุกข์ใจ และจะทำสิ่งต่าง ๆ ตามความพอใจของตนเอง เพื่อความสุขของตนเอง จัดว่า ในเรื่องการรักตนเองนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิงเช่นกัน

(1.3) ความมั่นใจในตนเอง สำหรับเรื่องความมั่นใจในตนเองนั้น เพลงลูกทุ่งช่วงหลังมีการนำเสนอเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือบางแง่มุมก็เปลี่ยนแปลงแบบตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง แต่บางแง่มุมก็เปลี่ยนไปโดยยังเห็นร่องรอยเดิม ดังต่อไปนี้

- ความกล้าในการปรับปรุงชีวิต ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไป จากที่เคยขาดความมั่นใจจนกลายเป็นคนสงบเสถียรเฉยเมยตัว ไม่กล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น ก็กลับกล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิง เนื่องจากการแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นนั้น บางเพลงแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงไม่ได้ใช้ความสามารถของตนอย่างแท้จริง แต่ใช้ความสวยงามเป็นเครื่องมืออยู่เช่นเดิม

- สำหรับเรื่องการพึ่งพาตนเองได้ ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างตัดขาดจากของเดิม คือ จากที่ผู้หญิงเคยพึ่งพิงผู้ชายมาตลอด ไม่ว่าจะเพราะความรักหรือเพราะเงิน ก็กลับพึ่งพาตนเองได้ ไม่ยอมจำนนต่อผู้ชายเพราะความรัก และบางเพลงยังพึ่งพาตนเองได้ด้านการเงินโดยการประกอบอาชีพของตนเองอีกด้วย

- สำหรับความกล้าในการต่อสู้กับอุปสรรคนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงอย่างตัดขาดจากของเก่าโดยสิ้นเชิงเช่นกัน คือ จากที่ไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค เมื่อพบอุปสรรคก็ได้แต่เฝ้าคร่ำครวญ กลับกลายเป็นกล้าต่อสู้กับอุปสรรคโดยไม่ย่อท้อ ไม่หนีปัญหา เพราะเชื่อในความสามารถของตนเอง

(1.4) ทศนคติที่มีต่อตนเอง

- ในด้านการเห็นคุณค่าของตนเองนั้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก จากเดิมมักเห็นว่าตนเองต่ำต้อย และดูถูกตนเองตลอดเวลา ก็กลับเห็นคุณค่าของตนเอง แม้แต่ผู้หญิงที่สถานภาพทางสังคมต่ำ เช่น ผู้หญิงที่ประกอบอาชีพกลางคืน ก็ยังเห็นคุณค่าของตน ไม่ดูถูกตนเองอย่างไรก็ดี เพลงลูกทุ่งช่วงหลังก็ยังมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงที่มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองค่อนข้างน้อยเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

- เมื่อเกิดปัญหาขึ้น ผู้หญิงจะเปลี่ยนจากการเฝ้าคร่ำครวญโทษตนเอง ไปเป็นโทษคนอื่นแทน โดยในบทเพลงช่วงหลัง ผู้หญิงจะกล่าวต่อว่าผู้ชายมากขึ้นกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกเล็กน้อย และเมื่อถูกผู้ชายเอาเปรียบทางเพศ ก็จะไม่ยอมอดทนอีกต่อไป แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง การเปลี่ยนแปลงนี้ ถือว่าเปลี่ยนแปลงอย่างตัดขาดจากของเก่าอย่างสิ้นเชิง

จากที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปมากที่สุดคือ พฤติกรรมด้านความรักเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก โดยบทเพลงช่วงหลังจะเสนอภาพของผู้หญิงก้าวหน้านักกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ส่วนการแสดงบทบาททางเพศของผู้หญิงก็มีการเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก โดยในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลังจะเปลี่ยนแปลงไปมากกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกเช่นกัน เช่น มีการแสดงพฤติกรรมที่กุลสตรีไม่พึงกระทำ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก สาเหตุที่ผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งช่วงหลังแสดงบทบาททางเพศเปลี่ยนไปมากกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกนั้น อาจเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ภาพของผู้หญิงในบทเพลงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสังคม ตัวอย่างเช่น ในปัจจุบัน สถานที่ท่องเที่ยวยามราตรีอย่างคาเฟ่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งในคาเฟ่ นั้น น่าจะมีผู้หญิงชนบททำงานอยู่เป็นจำนวนไม่ใช่เล็กน้อย ด้วยอาชีพทำให้ผู้หญิงเหล่านี้ไม่สามารถจะประพฤติตนเป็นกุลสตรีอยู่ได้ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทตนเอง เช่น ต้องดื่มเหล้าเป็น, ต้องเป็นฝ่ายรุกผู้ชาย เพลงลูกทุ่งจึงสะท้อนภาพดังกล่าวออกมา (เช่นผู้หญิงในเพลง “ขอเป็นเพื่อนมา”) ส่วนสิ่งที่เปลี่ยนได้ยากนั้น ยังคงเป็นเรื่องการให้คุณค่ากับความสวยงาม ผู้หญิงในบทเพลงช่วงหลังยังคงให้คุณค่าแก่ความสวยงามของตน โดยเปลี่ยนความหมายของความสวยงามจากที่เคยใช้ความสวยงามสนองความพึงพอใจของผู้ชาย กลักลับกลายเป็นใช้ความสวยเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเช่นเดียวกับในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

สำหรับแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับการมองเห็นตนเองของผู้หญิง คือ แง่มุมด้านความมั่นใจในตนเอง และทัศนคติที่มีต่อตนเองนั้น ถือได้ว่า ภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งช่วงหลังค่อนข้างมีการนำเสนออย่างก้าวหน้ากว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกเล็กน้อย คือ เริ่มมีการตอบโต้ผู้ชายในลักษณะของการแก้แค้น กล่าวคือ ผู้หญิงในเพลงจะกล่าวคาถาโทษผู้ชายเมื่อถูกผู้ชายเอาใจเอาเปรียบทางเพศ เช่น เพลง “แค้นนี้ไม่มีต่อรอง” และเพลง “ผู้ชายอุ้มท้อง” ซึ่งโดยปกติ การแก้แค้นเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยไปกันได้กับผู้หญิง (จะเห็นได้ว่าไม่ค่อยปรากฏภาพของผู้หญิงแก้แค้นผู้ชายที่มาเอาใจเอาเปรียบตนในสื่อต่าง ๆ มากนัก) อย่างไรก็ตาม หากมองในเชิงปริมาณแล้ว จะพบว่า เพลงลูกทุ่งช่วงหลังยังมีการนำเสนอ 2 แง่มุมนี้น้อยกว่าเมื่อเทียบกับแง่มุมพฤติกรรมด้านความรักและการแสดงบทบาททางเพศเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก

(2) เปรียบเทียบแง่มุมทั้ง 4 ระหว่างบทเพลงของนักร้องชายและนักร้องหญิง หากจะเปรียบเทียบแง่มุมทั้ง 4 แง่มุมในบทเพลงที่นักร้องชายและนักร้องหญิงเป็นผู้ขับร้อง จะพบว่า บทเพลงที่นักร้องหญิงขับร้องจะมีการนำเสนอหลากหลายแง่มุมกว่า และภาพของผู้หญิงในเพลงที่นักร้องหญิงขับร้อง จะเปลี่ยนมากกว่าในเพลงของนักร้องชายเช่นเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก เว้นแง่มุมด้านพฤติกรรมความรัก ภาพของผู้หญิงในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลังจะเริ่มเปลี่ยนแปลงไปมากขึ้นจนเห็นความเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนใกล้เคียงกับในบทเพลงของนักร้องหญิง ผู้วิจัยเห็นว่า อาจมาจากเหตุผลที่ดังนี้คือ

(2.1) ภาพของผู้หญิงในบทเพลงของนักร้องหญิงมีการนำเสนอหลากหลายแง่มุมกว่าเนื่องจากบางแง่มุมต้องเป็นนักร้องหญิงเท่านั้นจึงจะถ่ายทอดได้ เช่น แง่มุมด้านทัศนคติที่มีต่อตนเอง ส่วนแง่มุมอื่น ๆ ที่นักร้องชายหรือนักร้องหญิงต่างก็ถ่ายทอดได้นั้น หากนักร้องหญิงเป็นผู้ขับร้อง จะสามารถถ่ายทอดความรู้สึกของผู้หญิงได้ดีกว่า เช่น แง่มุมด้านบทบาททางเพศ หากเป็นบทเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องชายอาจมองเห็นแค่บทบาทที่เปลี่ยนไปของผู้หญิง แต่หากเป็นบทเพลงที่ขับร้องโดยนักร้องหญิงจะสามารถนำเสนอได้ลึกซึ้งว่า ผู้หญิงคิดอย่างไร จึงเปลี่ยนแปลงบทบาทตนเอง และเมื่อประสบความสำเร็จหรือไม่ประสบความสำเร็จจากการกระทำของตนแล้ว ผู้หญิงรู้สึกอย่างไร ท้อแท้หรือคิดต่อสู้ ๆ

(2.2) การที่ภาพของผู้หญิงในบทเพลงของนักร้องหญิงเปลี่ยนแปลงไปมากกว่าในบทเพลงของนักร้องชาย ยกเว้นแง่มุมด้านพฤติกรรมความรัก ซึ่งในบทเพลงของนักร้องชายช่วงหลังเริ่มเสนอภาพของผู้หญิงเปลี่ยนแปลงไปมากขึ้นกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก จนเห็นความเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนใกล้เคียงกับในบทเพลงของนักร้องหญิงนั้น ก็อาจเนื่องมาจากนักประพันธ์ยังคงต้องการเสนอภาพของผู้หญิงในบทเพลงของนักร้องชายเป็นภาพตามความคาดหวังของผู้ชายอยู่ แต่หลังปี พ.ศ.2536 เป็นต้นมา ผู้หญิงในสังคมไทยอาจจะเริ่มเปลี่ยนแปลงไปมากขึ้นกว่าเดิม การจะเสนอภาพของผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงไปเฉพาะในบทเพลงของนักร้องหญิง แต่เสนอภาพของผู้หญิงในเพลงของนักร้องชายอย่างหยุดนิ่ง ก็อาจทำให้เนื้อหาของเพลงไม่สอดคล้องกับสภาพสังคม นักประพันธ์จึงต้องนำเสนอภาพของผู้หญิงในบทเพลงของนักร้องชายให้เปลี่ยนแปลงไปบ้าง และนักประพันธ์ก็อาจเลือกนำเสนอความเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในด้านพฤติกรรมความรัก เนื่องจากเป็นแง่มุมที่ไม่ขัดกับความรู้สึกของตัวนักประพันธ์ (ซึ่งเป็นผู้ชาย) มากนัก แต่ในด้านอื่น ๆ เช่น บทบาททางเพศ ตัวนักประพันธ์อาจยังอยากให้ผู้หญิงแสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม จึงไม่ยอมเสนอภาพของผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จจากการเปลี่ยนบทบาททางเพศของตนในบทเพลงของนักร้องชายมากนัก หากจะนำเสนอก็อาจนำเสนอในบทเพลงของผู้หญิงแทน เพื่อให้นักร้องหญิงเป็นผู้ถ่ายทอดเอง ก็อาจเป็นไปได้

(4) บทสรุปเปรียบเทียบภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งทั้ง 2 ช่วงเวลา
(ปี พ.ศ.2525-2535 และปี พ.ศ.2536-2540)

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535) และเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540) พบว่า เพลงลูกทุ่งทั้ง 2 ช่วงเวลา มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงดังต่อไปนี้

1. ภาพรวมเชิงปริมาณ

เพลงลูกทุ่งช่วงแรกมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่เป็นปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือ ภาพของผู้หญิงหัวเก่า และอันดับสุดท้ายคือภาพของผู้หญิงก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ สำหรับปริมาณของทั้ง 3 ภาพนั้น ค่อนข้างใกล้เคียงกัน ส่วนเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง

มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่เป็นปริมาณมากที่สุดเช่นกัน รองลงมาคือภาพของผู้หญิงที่กำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ และอันดับสุดท้ายคือ ภาพของผู้หญิงหัวเก่า ซึ่งสองอันดับหลังนี้แตกต่างจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ที่มีการเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่ารองลงมา และภาพของผู้หญิงที่กำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่เป็นอันดับสุดท้าย สำหรับปริมาณของทั้ง 3 ภาพนั้น จะค่อนข้างทิ้งห่างกัน ไม่ใกล้เคียงกันอย่างเพลงลูกทุ่งช่วงแรก โดยภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่มีการนำเสนอมากที่สุดถึงครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ทิ้งห่างจากภาพของผู้หญิงที่กำกึ่งซึ่งมีการนำเสนอเป็นอันดับสองเกือบหนึ่งเท่าตัว และทิ้งห่างจากภาพของผู้หญิงหัวเก่าที่มีการนำเสนอเป็นอันดับสามกว่าหนึ่งเท่าตัว แสดงให้เห็นว่า ช่วงปี พ.ศ.2525-2540 เส้นทางการพัฒนาภาพของผู้หญิงมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง และอัตราการเปลี่ยนแปลงนั้นเพิ่มมากขึ้น ไม่ได้หยุดนิ่งอยู่กับที่

2. ภาพรวมเชิงคุณลักษณะ

(2.1) เปรียบเทียบคุณลักษณะภาพของผู้หญิงทั้ง 3 แบบ ระหว่างเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535) และช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540)

เพลงลูกทุ่งช่วงแรกและช่วงหลัง มีการนำเสนอคุณลักษณะของผู้หญิงทั้ง 3 แบบดังต่อไปนี้

1. ภาพของผู้หญิงหัวเก่า

ภาพของผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือผู้หญิงที่สงวนท่าทีในด้านความรัก มักเป็นผู้ถูกกระทำ เช่น เป็นฝ่ายรอคอยผู้ชาย หรือถูกผู้ชายทอดทิ้ง มีการแสดงบทบาททางเพศแบบดั้งเดิม เช่น ประพฤติตนเป็นกุลสตรี รักคนอื่นมากกว่ารักตนเอง มีความสวยงามไว้เพื่อความพึงพอใจของผู้ชาย ไม่ค่อยรู้เท่าทันผู้อื่น ไม่มีความมั่นใจในตนเอง จึงกลายเป็นคนไม่ทะเยอทะยาน ไม่กล้าต่อสู้กับอุปสรรค เมื่อเกิดปัญหามักโทษตนเอง กล่าวได้ว่า ภาพของผู้หญิงหัวเก่า เป็นภาพของผู้หญิงที่ด้อยกว่าผู้ชายโดยสิ้นเชิง โดยที่ตัวของผู้หญิงเองก็ไม่ตระหนักถึงความไม่เท่าเทียมดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ผู้หญิงหัวเก่าไม่แสดงความคิดเห็นโต้แย้งแต่อย่างใดเมื่อถูกผู้ชายเอาใจเอาเปรียบทางเพศ แต่กลับยอมรับสภาพโดยปริยาย ดังเช่นผู้หญิงในบทเพลง "รักที่ไม่เป็นธรรม"

“...เธอผิดฉันยังคิดอภัย ที่ฉันพลาดไปเธอไม่อภัยฉันบ้าง
 เธอผิดหลายหนฉันยังทนแก้ต่าง พอฉันพลาดบ้างเธอปิดทางระทม
 เธอผิดฉันยังซิดเคียงกาย พร้อมให้อภัยทั้งที่ใจชื่นชม
 ถึงคราวรักร้ายระทม..รักสับสนต้องมาล้มมลาย
 ...ฉันผิดเธอมีสิทธิ์สั่งการ โทษถึงประหารให้ฉันม้วยมร
 ฉันหมดสิทธิ์จะคิดอุทธรณ์ ขอลาไปก่อนคงไม่ได้ย้อนกลับคืน”

สำหรับบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง ภาพของผู้หญิงหัวเก่ายังคงมีการนำเสนอเหมือนกับในบทเพลงช่วงแรก แต่ก็มีข้อแตกต่างคือ เพลงลูกทุ่งช่วงหลังของนักร้องชายจะกล่าวถึงความสวยงามของผู้หญิงในลักษณะที่จาบจ้วง และมองว่าผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศอย่างเด่นชัดกว่าในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ซึ่งการมองผู้หญิงในลักษณะดังกล่าว ยังคงเป็นการมองแบบเก่า แต่เปลี่ยนรูปแบบไปจากเดิมเล็กน้อย จากเดิมมองความสวยงามของผู้หญิงในภาพรวม และแสดงความรู้สึกถูกใจ อยากเป็นคนรัก หรือคู่ครองเช่น เพลง “สามสิบยังแจ๋ว” กลายมาเป็นมองสรีระของผู้หญิงอย่างจาบจ้วง และแสดงความรู้สึกต้องการมีความสัมพันธ์ด้วย เช่น เพลง “น่ารักซะมัด” ผู้วิจัยเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกระแสของผู้หญิงเก่ง ซึ่งปรากฏเด่นชัดในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง กล่าวคือ เพลงลูกทุ่งช่วงหลัง จะเสนอภาพของผู้หญิงที่ก้าวทิ้งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ และภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่อย่างเก่งกล้ามากขึ้น โดยแบ่งความเก่งออกเป็น 2 อย่าง หนึ่งคือ เก่งแบบมีความสามารถมากขึ้น เป็นตัวของตัวเองมากขึ้น สองคือ เก่งในเรื่องเพศ กล้ารุกผู้ชายมากขึ้น กล้าใช้สรีระของตนช่วยวนผู้ชายมากขึ้น ความเก่งในลักษณะที่สองนี้เอง ที่ทำให้ผู้ชายมองผู้หญิงเป็นวัตถุทางเพศมากขึ้นกว่าเดิม ผู้ชายในบทเพลงจึงได้แสดงปฏิกิริยาตอบสนองออกมาเหมือนอย่างในเพลง “น่ารักซะมัด” การที่ผู้ชายในบทเพลงมองว่าความสวยงามของผู้หญิงมีไว้เพื่อสนองความพอใจของตนเอง จึงทำให้ผู้หญิงในบทเพลงดังกล่าวจัดอยู่ในภาพผู้หญิงหัวเก่า ทั้งที่ความจริงภาพของผู้หญิงในเพลงอาจเกิดจากกระแสความเก่งของผู้หญิงที่ก้าวทิ้งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ และผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็เป็นได้ สรุปได้ว่า ผู้หญิงหัวเก่าในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลังยังคงด้อยกว่าชายโดยสิ้นเชิง โดยที่ตัวผู้หญิงเองก็ไม่ตระหนักถึงความไม่เท่าเทียมดังกล่าว กลับยอมรับสภาพโดยปริยาย เช่น

ถูกผู้ชายหลอกหลวง แต่ก็ไม่ได้คิดว่าตนกำลังถูกผู้ชายเอาใจเอาเปรียบ กลับเห็นผู้หญิงด้วยกัน เป็นศัตรู และยังจำยอมรับสภาพดังกล่าว

เพลง “คนใกล้ใจข้า” ขับร้องโดย กาญจนา มาศิริ

“ หัวใจจะขาดรอน โกรธมาก่อนจึงต้องแพ้พ่าย เสียทีคนบ้านไกล
 เขามาแย่งไปคนใกล้ใจข้า เหมือนโดนคมมีดฟัน เมื่อคนใกล้ขี้และย่ำ
 รักเอ๋ยเคยงอกงาม เขาต้อนจนดำใจดำน้ำดู คิดไปใจแทบช็อก
 เขาร่วมกันหลอกไม่บอกให้รู้ น้ำตาพลันร่วงพลู สายจนเกินภูไม่มีทางแก้”

2. ภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่

ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือผู้หญิงที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงตนเองจากผู้หญิงหัวเก่าไปเป็นผู้หญิงหัวสมัยใหม่ แต่ก็ยังไม่สำเร็จ เพราะเธอยังคงมีทัศนคติบางอย่างแบบผู้หญิงหัวเก่าอยู่ในตัว เช่น ในด้านความรักนั้น จะไม่รักนวลสงวนตัว แต่ก็ยังให้คุณค่าแก่พรหมจรรย์ ทำให้เกิดความขัดแย้งในตัวเอง, ส่วนความมั่นใจในตนเองนั้น เริ่มมีขึ้นมาบ้าง จึงพยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น แต่ก็มักไม่ประสบความสำเร็จ ในด้านบทบาททางเพศนั้น ก็เริ่มจะเปลี่ยนแปลงไป คือพยายามใช้ความสวยงามของตนเป็นเครื่องมือต่อสู้เพื่อให้ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ แต่สุดท้ายกลับตกเป็นเหยื่อ หรือเป็นผู้ถูกกระทำเพราะความที่ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น สำหรับทัศนคติที่มีต่อตนเองก็ยังคงมีทัศนคติในทางลบ คือเมื่อเกิดปัญหาที่โทษตนเอง และเมื่อพบอุปสรรคก็ท้อแท้ แทนที่จะคิดต่อสู้กลับหนีปัญหา กล่าวได้ว่า ผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ยังคงเป็นผู้หญิงที่ด้อยกว่าชายอยู่นั่นเอง เมื่อถูกผู้ชายเอาใจเอาเปรียบทางเพศ เธอก็จะเริ่มตระหนักถึงการเอาใจเอาเปรียบดังกล่าว และเริ่มมีปากเสียงมากขึ้น เช่นผู้หญิงในบทเพลง “แค้นรอชำระ”

“ ไม่อยากจะทำคนทำฉันแล้ว ผลักลงหล่นเหวหวังลึกราคี
 ถ้าหากกฎหมายบัญญัติทำบัตรโสเภณี ชาตินี้คงมีตราบาปจนตาย
 หากเป็นบุญคุณยินดีทดแทน นี่เป็นความแค้นชำระไม่ง่าย
 ฉันมอบพรหมจรรย์ คุณเหยียบขยี้ทำลาย กลับส่งไปรกรขายแดน...”

อย่างไรก็ดี เธอก็ยังไม่กล้าลุกขึ้นสู้ ยังคงยอมรับสภาพความไม่เท่าเทียมกันต่อไป เพราะเธอยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้อยู่นั่นเอง

สำหรับผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลังนั้น เริ่มมีการนำเสนอเปลี่ยนไปจากเพลงลูกทุ่งช่วงแรก กล่าวคือ แม้จะยังคงเป็นผู้หญิงที่พยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองไปเป็นผู้หญิงหัวสมัยใหม่ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ แต่ก็เริ่มมีความใกล้เคียงที่จะเป็นผู้หญิงหัวสมัยใหม่มากขึ้นกว่าในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก กล่าวคือ ในขณะที่ผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในเพลงลูกทุ่งช่วงแรกได้ตระหนักว่าตนเองถูกเอาเปรียบ และเริ่มมีปากมีเสียง แต่ไม่กล้าลุกขึ้นสู้ แต่ผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลังจะเข้มแข็งกว่าเล็กน้อย เช่น เมื่อแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นแล้วไม่ประสบความสำเร็จ ก็จะไม่คร่ำครวญมากเท่ากับในบทเพลงช่วงแรก เมื่อถูกผู้ชายเอาเปรียบก็เริ่มรู้ทันมากขึ้น เพียงแต่ยังไม่สามารถหลุดพ้นจากการเอาเปรียบนั้นได้เพราะยังคงมีลักษณะพึ่งพิงผู้ชายอยู่ จึงทำให้ผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบางบทเพลงใช้วิธีการ “เจรจาต่อรอง” (negotiate) คือพยายามขอร้องผู้ชายแทน เช่น ผู้หญิงในเพลง “สู้อ้อมอกแม่” ที่ขอร้องผู้ชายว่าอย่าตบตีตน หากเมื่อตนแล้วขอให้ส่งกลับบ้าน เป็นต้น แม้ไม่ใช่วิธีการที่ดีในการต่อสู้ให้หลุดพ้นจากการเอาเปรียบ แต่ก็ถือว่าอย่างน้อยผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็พยายามดิ้นรนให้พ้นจากสภาพจำยอม และนอกจากนี้ ผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ยังคงเป็นผู้ถูกกระทำก็เริ่มจะแสดงความคิดโต้แย้งมากขึ้นอีกด้วย

3. ภาพผู้หญิงหัวสมัยใหม่

ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตนเองสูง ตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรัก ไม่ว่าจะเป็นการริเริ่ม, ขอยุติ หรือกำหนดระยะห่างของความสัมพันธ์ มีความมั่นใจในตนเองกล้าแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้น เมื่อพบอุปสรรคก็ไม่ท้อแท้หรือหนีปัญหา มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง เมื่อเกิดปัญหาจึงไม่โทษตนเอง แต่มักโทษคนอื่นแทน นอกจากนี้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะพึ่งพาตนเองได้ และไม่อดทนต่อการเอาเปรียบทางเพศอีกต่อไป กล่าวได้ว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ค่อนข้างจะเสมอภาคกับผู้ชาย

สำหรับบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะมีลักษณะก้าวหน้าขึ้นกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก และเรียกได้ว่ามีความใกล้เคียงที่จะเสมอภาคกับผู้ชายมากขึ้น กล่าวคือ แม้ว่าผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลังจะเป็นฝ่ายริเริ่มด้านความรักเช่นเดียวกับในบทเพลงช่วงแรก แต่ในบทเพลงช่วงหลังผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะกล้ามากขึ้น บางเพลงไม่เพียงแต่เป็นฝ่ายริเริ่มเท่านั้น แต่ยังเป็นฝ่ายรุกเร้าให้ผู้ชายมีความสัมพันธ์กับตน โดยแสดงพฤติกรรมที่หลุดพ้นจากกรอบประเพณีดั้งเดิมและไม่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก เช่น การริเริ่มความสัมพันธ์กับผู้ชายโดยใช้วิธีการทุ่มเทเงินให้อย่างเพลง “เด็กมันให้”, ใช้เสน่ห์หลอกล่อให้ผู้ชายมีความสัมพันธ์ด้วย อย่างเพลง “ไอ้ทีดีสักใหม่” , ตั้งเงื่อนไขในความรัก เช่นเพลง “มีเมียแล้วไม่เอา”, คบผู้ชายพร้อม ๆ กันครั้งละหลายคน อย่างเพลง “จดหมายผิดซอง” เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ยังแสดงบทบาททางเพศที่หลุดพ้นจากกรอบประเพณีดั้งเดิมมากกว่าในบทเพลงช่วงแรก คือ มีการแสดงพฤติกรรมที่มักถูกมองว่าผู้หญิงไม่พึงกระทำ แต่ผู้ชายกระทำได้เป็นเรื่องปกติ ซึ่งเป็นภาพที่ไม่ปรากฏในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก นั่นก็คือ การดื่มเหล้า เช่นเพลง “ขอเป็นเพื่อนเมา”, การใช้ชีวิตตามความพอใจของตนอย่างไม่แคร์สังคม เช่นเพลง “ตัวใครตัวมัน” อีกด้วย

(2.2) เปรียบเทียบภาพของผู้หญิงและภาพของผู้ชายในบทเพลง ระหว่างเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535) และช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างภาพของผู้ชายในบทเพลงกับภาพของผู้หญิงในบทเพลงพบว่า ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก มีคุณลักษณะบางอย่างปรากฏในภาพของผู้ชาย แต่ไม่ปรากฏในภาพของผู้หญิง ได้แก่

- การเป็นคนเจ้าสำราญ หลงใหลในอบายมุข ได้แก่ การดื่มสุรา
- การมีรูปร่างหน้าตาไม่ดี แต่กลับภูมิใจในตนเอง ไม่ดูถูกตนเอง
- การนอกใจคู่สมรสของตน มีบ้านเล็กบ้านน้อย

ลักษณะบางประการที่ไม่ปรากฏในภาพของผู้หญิงนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า อาจเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมไทย กล่าวคือ

- ผู้ชายเจ้าสำราญ ดื่มสุรา และเที่ยวกลางคืนได้ แต่ผู้หญิงทำไม่ได้ (สำหรับผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะทำงานกลางคืนได้ แต่ก็ยังเที่ยวกลางคืนไม่ได้อยู่ดี)
- คุณค่าของผู้หญิงยังคงอยู่ที่ความสวย แม้แต่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็ยังให้คุณค่ากับความสวยของตน และใช้ความสวยของตนเป็นเครื่องมือเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ ดังนั้น จึงไม่ปรากฏเลยว่า ผู้หญิงไม่สวยจะมีความภาคภูมิใจในตนเองเพราะตนเป็นคนดี
- การที่สามีนอกใจภรรยา มีบ้านเล็กบ้านน้อย มีผู้หญิงหลายคนในเวลาเดียวกัน ไม่ได้เป็นความผิดร้ายแรง แต่หากเป็นผู้หญิงทำบ้าง จะถือว่าเป็นการผิดศีลธรรมอย่างรุนแรง แม้แต่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ที่ไม่สนใจกรอบประเพณีเก่า ๆ ก็ยังต้องเลิกร้างกับสามีก่อนจึงจะมีคนใหม่ได้ หรืออย่างมากก็เป็นลักษณะของการหนีตามผู้ชายคนใหม่ไป (และผู้ชายคนรักเก่าก็อาจร่ำครวญเสียใจ หรือไม่ก็ดูถูกและประณาม มิได้เห็นเป็นเรื่องตลกเหมือนอย่างกรณีของผู้ชายหลายเมีย)

จากที่กล่าวมานี้ จะเห็นได้ว่า ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ จะถูกกำหนดของเขตไว้ว่า “ใหม่” ได้ในแง่มุมไหนบ้าง ดังนั้น ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรกจึงยังไม่เท่าเทียมกับผู้ชายอย่างแท้จริง เพียงแต่ “ค่อนข้าง” เท่าเทียมเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกรอบแห่งประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทย อันเป็นสังคมที่ถือชายเป็นใหญ่สังคมหนึ่งนั่นเอง

สำหรับในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง พบว่า ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ยังคงถูกจำกัดขอบเขตความใหม่ไว้เช่นกัน แต่ก็จัดได้ว่า ถูกจำกัดน้อยกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลัง เริ่มแสดงพฤติกรรมที่เคยปรากฏเฉพาะในภาพของผู้ชาย นั่นก็คือ การดื่มสุรา และในด้านพฤติกรรมความรัก ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลังก็แสดงออกอย่างก้าวหน้าทัดเทียมกับผู้ชาย เช่น การมอมเหล้าผู้ชายอย่างเพลง “ไอ้ทิดสีกใหม่” (ซึ่งในสมัยก่อนส่วนใหญ่มีแต่ผู้ชายมอมเหล้าผู้หญิง), การทุ่มเทข้าวของเงินทองให้ผู้ชายอย่างเพลง “เด็กมันให้” (ส่วนใหญ่มีแต่ผู้ชายทุ่มเงินให้ผู้หญิง) เป็นต้น

อย่างไรก็ดี ภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็ยังคงถูกจำกัดขอบเขตความ “ใหม่” เอาไว้ กล่าวคือ ยังคงไม่มีภาพของผู้หญิงที่ไม่สวย แต่ภูมิใจในตนเอง แสดงว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลง

ช่วงหลัง ก็ยังคงให้คุณค่ากับความสวยงามของตนเอง และหลายเพลงแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะใช้ความสวยงามของตนเป็นเครื่องมือต่อสู้ให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ แทนที่จะใช้ความสามารถ ซึ่งก็เท่ากับว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ยังคงมองตนเองเป็นวัตถุทางเพศ คือ มองว่าตนไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนต้องการ จึงต้องใช้ความสวยงามของตนเป็นเครื่องมือ นอกจากนี้ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบางบทเพลง ยังคงบรรยายสรีระตนเอง และแสดงความรู้สึกอยากมีคู่ครอง เช่น เพลง “ด.ญ.หรือ น.ส.” แสดงให้เห็นว่า เป้าหมายอย่างหนึ่งของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็ยังคงเป็นการไถ่หาผู้ชายสักคนมาเป็นคู่ครอง และในกรณีนี้ ความสวยงามของผู้หญิงจะถูกใช้เป็นเครื่องดึงดูดให้ผู้ชายมาเลือกตนเป็นคู่ครอง และเมื่อได้แต่งงานกับผู้ชายแล้ว หลายเพลงแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็ยังพร้อมจะแสดงบทบาทดั้งเดิมของผู้หญิง นั่นก็คือ การเป็นแม่บ้านแม่เรือนให้แก่ผู้ชาย

จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ยังคงไม่เท่าเทียมกับผู้ชายอย่างแท้จริง แต่หากเปรียบเทียบกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรกแล้ว ก็นับว่าผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงช่วงหลังมีความใกล้เคียงที่จะเสมอภาคกันมากขึ้นกว่าในเพลงลูกทุ่งช่วงแรก และแม้ว่าผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะยังคงต้องเป็นแม่บ้านแม่เรือนให้กับสามี แต่ก็เห็นได้ว่า เมื่อถูกผู้ชายกดขี่ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็พร้อมจะเลิกหา ไม่อดทนกับการเอาใจเอาเปรียบทางเพศอีกต่อไป และนอกจากนี้ สิ่งที่เพิ่มเติมขึ้นมาก็คือ ผู้หญิงหัวสมัยใหม่จะกล้าวิพากษ์วิจารณ์ ได้เถียง และตำหนิผู้ชายมากขึ้น บางเพลงถึงกับแสดงความคิดเห็นในเชิงสังสอนผู้ชาย และบางเพลงประณามความไม่ดีของผู้ชาย เช่นผู้หญิงในบทเพลง “ผู้ชายอู๋มท้อง” ที่ประณามผู้ชายที่ชอบเอาใจเอาเปรียบผู้หญิง เป็นต้น ซึ่งบทเพลงช่วงแรกจะไม่มีการนำเสนอในลักษณะนี้เลย

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่า เพลงลูกทุ่งช่วงหลัง มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงอย่างก้าวหน้ากว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก และใกล้จะเสมอภาคกับผู้ชายมากขึ้น แม้ว่าจะยังไม่เสมอภาคกับผู้ชายอย่างแท้จริง และยังคงมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าที่ด้อยกว่าชายโดยสิ้นเชิงอยู่ก็ตาม แต่ก็นับได้ว่า ภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งมีการนำเสนอที่ดีขึ้นตามลำดับ มิได้หยุดนิ่งอยู่กับที่

(2.3) เหตุผลเบื้องหลังความแตกต่างในด้านปริมาณการนำเสนอ และคุณลักษณะในการนำเสนอภาพของผู้หญิง ระหว่างบทเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535) และช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540)

จะเห็นได้ว่า เพลงลูกทุ่งทั้ง 2 ช่วงเวลา มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงครบทั้ง 3 ลักษณะ แต่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านปริมาณการนำเสนอ และรายละเอียดในการนำเสนอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

1. ช่วงเวลา จากงานวิจัยที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า ช่วงเวลาที่มีความสัมพันธ์กับภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของบทเพลง ดังที่จินตนา ดำรงค์เลิศ (2531) ได้ศึกษาพบว่า เพลงลูกทุ่งแต่ละช่วงเวลามีเนื้อหาแตกต่างกันไป และภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของบทเพลงก็มีความแตกต่างกันด้วย กล่าวคือ หลังจากปี พ.ศ.2528 ภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งก็มีความก้าวหน้ามากขึ้น โดยนักร้องหญิงคนแรกที่บทเพลงของเธอมีการเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ก็คือ พุ่มพวง ดวงจันทร์ เมื่อพุ่มพวงประสบความสำเร็จอย่างสูง เนื้อหาของเพลงลูกทุ่งก็มีการเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ตามมาอย่างมากมาย และต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

2. เพศของผู้ร้อง จากการวิจัยที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า เพศของผู้ร้องมีความเกี่ยวข้องกับภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของบทเพลง กล่าวคือ แม่มุมนำเสนอภาพของผู้หญิงในบทเพลงของนักร้องชาย อาจแตกต่างกับในบทเพลงของนักร้องหญิง โดยภาพของผู้หญิงในบทเพลงของนักร้องชาย ก็จะเป็นเสมือน “ภาพของผู้หญิงในสายตาผู้ชาย” ในขณะที่ภาพของผู้หญิงในบทเพลงของนักร้องหญิงก็จะเป็นเสมือน “ภาพของผู้หญิงที่มีต่อตนเอง” แม้ว่าผู้แต่งอาจจะเป็นผู้ชายทั้งสิ้น หรือแม้แต่ผู้แต่งคนเดียวก็ตาม ก็อาจเสนอภาพของผู้หญิงในบทเพลงที่ผู้หญิงร้อง แตกต่างจากในบทเพลงที่ผู้ชายร้องได้ ดังเช่นที่สุภา อังกระวรรณ (2527) ได้ศึกษาเพลงลูกทุ่งและลูกกรุงในช่วงปี พ.ศ.2512-2525 พบว่า ผู้ชาย จะมีการแสดงทัศนคติที่ดีและไม่ดีต่อผู้หญิง และในการแสดงทัศนคติที่ไม่ดี ก็จะแสดงการดูถูก เหยียดหยามผู้หญิงด้วย ในขณะที่ผู้หญิงจะแสดงทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเองเพียงอย่างเดียว

3. แบบแผนการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในแ่งมุมต่าง ๆ จากปี พ.ศ.2525-2540

หากพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิง จากผู้หญิงหัวเก่าพัฒนาไปเป็นผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ในแ่งมุมต่าง ๆ ทั้ง 4 แ่งมุม คือ พฤติกรรมด้านความรัก, การแสดงบทบาททางเพศ, ความมั่นใจในตนเอง และทัศนคติที่มีต่อตนเอง จะพบว่า เพลงลูกทุ่งช่วงแรก และช่วงหลัง มีการเปลี่ยนแปลงดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 แสดงแบบแผนการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในช่วงปี พ.ศ.2525-2540

แ่งมุม	ปี พ.ศ.2525-2535	ปี พ.ศ.2536-2540
พฤติกรรมความรัก	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นฝ่ายตั้ง รับ → เป็นฝ่ายริเริ่ม - เป็นผู้ถูกกระทำ → เป็นผู้กระทำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นฝ่ายตั้ง รับ → เป็นฝ่ายริเริ่ม (ในลักษณะก้าวหน้ากว่าเดิม) - เป็นผู้ถูกกระทำ → เป็นผู้กระทำ (ในลักษณะหลากหลายกว่าเดิม)
บทบาททางเพศ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นกุลสตรี → ไม่เป็นกุลสตรี - สวยเพื่อผู้ชาย → สวยเพื่อบรรลุผล - ไม่รู้ทันผู้อื่น → รู้ทันผู้อื่น - รักคนอื่นมากกว่าตนเอง → รักตนเองมากกว่าผู้อื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นกุลสตรี → ไม่เป็นกุลสตรี (หลุดพ้นกรอบประเพณีมากขึ้น) - สวยเพื่อผู้ชาย → สวยเพื่อบรรลุผล - ไม่รู้ทันผู้อื่น → รู้ทันผู้อื่น - รักคนอื่นมากกว่าตนเอง → รักตนเองมากกว่าผู้อื่น
ความมั่นใจในตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่กล้าปรับปรุงชีวิต → กล้าปรับปรุงชีวิต - ฟังฟังผู้ชาย → ฟังพาดตนเองได้ - ไม่กล้าสู้อุปสรรค → กล้าสู้อุปสรรค 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่กล้าปรับปรุงชีวิต → กล้าปรับปรุงชีวิต - ฟังฟังผู้ชาย → ฟังพาดตนเองได้ - ไม่กล้าสู้อุปสรรค → กล้าสู้อุปสรรค
ทัศนคติที่มีต่อตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นคุณค่าตนเอง → เห็นคุณค่าตนเอง - โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา → โทษคนอื่นเมื่อเกิดปัญหา 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เห็นคุณค่าตนเอง → เห็นคุณค่าตนเอง - โทษตนเองเมื่อเกิดปัญหา → โทษคนอื่นเมื่อเกิดปัญหา

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นถึงแบบแผนการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงในช่วงปี พ.ศ.2525-2540 ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมด้านความรัก ผู้หญิงในบทเพลงช่วงแรกและช่วงหลัง เปลี่ยนแปลงจากการเป็นฝ่ายสงวนท่าทีและเป็นผู้ถูกกระทำ ไปเป็นฝ่ายริเริ่มและเป็นผู้กระทำ โดยในบทเพลงช่วงหลังจะเสนอภาพที่ก้าวหน้ากว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรก คือ ผู้หญิงไม่เพียงแต่เป็นฝ่ายริเริ่ม แต่บางเพลงยังเป็นฝ่ายรุกเร้าให้ผู้ชายมีความสัมพันธ์กับตนอีกด้วย จึงถือได้ว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรักของผู้หญิงในบทเพลงช่วงแรกและช่วงหลังนั้น เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

บทบาททางเพศ ผู้หญิงในบทเพลงช่วงแรกและช่วงหลัง เปลี่ยนแปลงจากการประพฤติตนเป็นกุลสตรี ไม่รู้เท่าทันผู้อื่น ทุ่มเทความรักให้ผู้ชายมากกว่าจะรักตนเอง กลายเป็นรู้เท่าทันผู้อื่นมากขึ้น เลิกประพฤติตนเป็นกุลสตรี รักตนเองมากกว่ารักผู้อื่น จัดว่า ในส่วนนี้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง แต่สิ่งที่ยังเปลี่ยนแปลงไปไม่มากนักทั้งบทเพลงช่วงแรกและช่วงหลังก็คือ เรื่องการให้คุณค่าแก่ความสวยงาม กล่าวคือในบทเพลงช่วงแรกและช่วงหลังแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงยังคงให้คุณค่ากับความสวยงามของตน เพียงแต่เปลี่ยนจากการใช้ความสวยงามสนองความพอใจของคนอื่นไปเป็นใช้ความสวยเป็นเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเอง

ความมั่นใจในตนเอง ในเรื่องของความมั่นใจในตนเองนั้น ผู้หญิงทั้งในบทเพลงช่วงแรกและช่วงหลัง จะเปลี่ยนจากการขาดความมั่นใจไปเป็นมีความมั่นใจสูง แสดงให้เห็นว่า มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน อย่างไรก็ตาม แม้ขณะนี้มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับแง่มุมด้านความรักและบทบาททางเพศ และทั้งบทเพลงช่วงแรกและช่วงหลังบางเพลงยังแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงมีความมั่นใจในการปรับปรุงชีวิต แต่ก็ยังคงใช้ความสวยงามเป็นเครื่องมืออยู่เช่นเดิม

ทัศนคติที่มีต่อตนเอง ผู้หญิงในบทเพลงช่วงแรกและช่วงหลังเปลี่ยนแปลงจากการขาดความมั่นใจจนไม่เห็นค่าของตนเอง กลายเป็นคนมีความมั่นใจสูง เห็นคุณค่าของตนเอง จึงกล่าวได้ว่า มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม แม้ขณะนี้จะมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับแง่มุมด้านความรักและบทบาททางเพศเช่นกัน

โดยรวมแล้วกล่าวได้ว่า ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของผู้หญิงนั้น ก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องในทุกแง่มุม แม้จะมีส่วนย่อยของบางแง่มุม (เช่น เรื่องการให้คุณค่าแก่ความสวยงาม ซึ่งอยู่ในแง่มุมเรื่องบทบาททางเพศ) ยังมี การเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก และบางแง่มุมมีการเปลี่ยนแปลงไปมากแต่มีปริมาณการนำเสนอค่อนข้างน้อย (เช่น แง่มุมด้านความมั่นใจในตนเอง) แต่อย่างน้อยเพลงลูกทุ่งช่วงหลังก็ยังนำเสนอในทิศทางเดียวกับเพลงลูกทุ่งช่วงแรก มิได้นำเสนอในลักษณะล้ำหลังกว่าเดิม

อย่างไรก็ดี หากจะพิจารณาความก้าวหน้าของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งทั้ง 2 ช่วงเวลา คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2525-2540 โดยใช้แนวคิดของ ซีโมน เดอ โบวัวร์ ที่กล่าวถึงผู้หญิงใน 3 ด้าน คือ ผู้หญิงกับทัศนคติที่มีต่อตนเอง, ผู้หญิงกับความรักและความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง และ ผู้หญิงกับสังคม จะพบว่า แม้ภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งตั้งแต่ ปี พ.ศ.2525-2540 จะเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง แต่ภาพดังกล่าวก็ยังไม่จัดว่าเป็นภาพที่ก้าวหน้าอย่างแท้จริง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) ผู้หญิงกับทัศนคติที่มีต่อตนเอง เพลงลูกทุ่งยังมีการนำเสนอภาพของผู้หญิงที่มีทัศนคติในทางบวกต่อตนเองไม่มากนัก และเท่าที่มีนำเสนอ ส่วนหนึ่งก็เกี่ยวข้องกับความรัก เช่น มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง จึงกล้าต่อสู้อุปสรรคด้านความรัก , เมื่ออกหักก็โทษผู้ชาย ไม่โทษตนเอง เป็นต้น

(2) ผู้หญิงกับความรักและความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง เพลงลูกทุ่งจะนำเสนอภาพของผู้หญิงที่ก้าวหน้าในด้านนี้เป็นจำนวนมาก โดยมีการนำเสนออย่างหลากหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายริเริ่มความสัมพันธ์, เป็นผู้ควบคุมสถานการณ์ (เช่น กำหนดระยะเวลาห่างของความสัมพันธ์), ไม่ยอมเป็นเบี้ยล่างของผู้ชายเพียงเพราะตกเป็นทาสของความรัก ฯ

(3) ผู้หญิงกับสังคม เพลงลูกทุ่งจะนำเสนอภาพของผู้หญิงที่ก้าวหน้าในระดับสังคมน้อยมาก ส่วนใหญ่จะนำเสนอแต่ภาพที่ล้ำหลัง คือ นำเสนอบทบาททางเพศที่สังคมกำหนดให้ผู้หญิง เช่น ผู้หญิงต้องเป็นช่างทำหลัง ต้องฟุ้งฟิงผู้ชาย และทำหน้าที่ดูแลปรนนิบัติผู้ชาย เป็นแม่ที่ดีของ

ลูก ๆ ส่วนบทบาทที่ผู้หญิงมีต่อสังคมนั้น มีการนำเสนออย่างมาก กล่าวคือ เพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535) มีจำนวน 2 เพลง (เพลง “หนูล้อเล่น” และ “เตี้ยอย่าเชื่อข่าวลือ”) และเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540) มีจำนวน 2 เพลงเช่นกัน (เพลง “แผ่นดินนี้ชื่ออิสาน” และ “ถามลิ่งดู”) โดยในบทเพลงจะเสนอนำว่า ผู้หญิงมีฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคมเช่นเดียวกับผู้ชาย และมีความสามารถในการพัฒนาสังคม สร้างสรรค์สังคมให้น่าอยู่ได้อย่างเท่าเทียมกับผู้ชาย การที่แง่มุมนี้มีการนำเสนออย่างมาก แสดงให้เห็นว่า บทบาทด้านบวกที่ผู้หญิงมีต่อสังคม มักจะถูกมองข้ามอยู่เสมอ

สำหรับแง่มุมที่ว่า สังคมมักเอาเปรียบผู้หญิงนั้น เพลงลูกทุ่งช่วงแรกไม่มีการนำเสนอเลย ส่วนเพลงลูกทุ่งช่วงหลังมีการนำเสนอเพียงเพลงเดียว คือ เพลง “ผู้ชายอึดทน” ซึ่งเป็นเพลงที่เสนอภาพของผู้หญิงที่รู้สึกคับข้องใจจากการที่ต้องถูกผู้ชายเอาเปรียบอยู่เสมอ จึงแสดงทัศนคติต่อต้านการเอาเปรียบดังกล่าว และมุ่งหวังจะให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชาย การที่บทเพลงลูกทุ่งในช่วงเวลา 16 ปี มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงที่ออกมาวิพากษ์วิจารณ์สังคมที่เอาเปรียบผู้หญิงเพียงเพลงเดียว ทั้งที่ในความเป็นจริง ชีวิตของผู้หญิงหลาย ๆ คนยังคงได้รับผลกระทบจากเอาเปรียบทางเพศในสังคม (เช่น ปัญหาถูกข่มขืน, ถูกล่อลวงไปเป็นโสเภณี ฯ) แสดงให้เห็นว่า แม้เพลงลูกทุ่งในช่วงเวลา 16 ปี จะเสนอภาพของผู้หญิงที่ก้าวหน้าขึ้นอย่างเห็นได้ชัด แต่ภาพที่ดูก้าวหน้าขึ้นนั้น ยังไม่ใช่ภาพที่ก้าวหน้าอย่างแท้จริง ผู้หญิงยังคงถูกจำกัดปริมณฑลว่า ก้าวหน้าได้เฉพาะในระดับปัจเจก คือการใช้ชีวิตของตนเอง และก้าวหน้ามากขึ้นได้ในด้านการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง แต่ในระดับสังคมนั้น ผู้หญิงยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ภาพของผู้หญิงที่ออกมาเรียกร้องให้สังคมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นนั้น ยังมีอยู่น้อยมาก

อย่างไรก็ดี แม้ว่าเพลงลูกทุ่งจะมีการนำเสนอความก้าวหน้าของผู้หญิงในระดับสังคมน้อยมาก แต่ก็ยังดีกว่าไม่นำเสนอเลยอย่างบทเพลงลูกกรุง ซึ่งมีตราภรณ์ อยู่สุภาพร (2539) ได้ศึกษาไว้และพบว่า ผู้หญิงในบทเพลงส่วนใหญ่ต้องการความรักที่เสมอภาค แต่ไม่ได้แสดงความต้องการให้ ฐานะของผู้หญิงและผู้ชายในสังคมมีความเท่าเทียมกันอย่างแท้จริง

ตอนที่ 2. การวิเคราะห์บทบาทของสื่อเพลงลูกทุ่งที่แสดงต่อสังคมไทย จากการนำเสนอภาพของผู้หญิงผ่านเนื้อหาของบทเพลง

ในตอนี่ 2 นี้ ผู้วิจัยจะนำเพลงลูกทุ่งที่มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงแบบต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์ถึงบทบาทของสื่อเพลงลูกทุ่ง ว่าได้แสดงบทบาทใดใน 2 บทบาท คือ

1. บทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำแบบอย่าง ค่านิยม และแนวคิดเก่า ๆ เกี่ยวกับผู้หญิง โดยเสนอภาพของผู้หญิงที่ถูกคัดเลือกแล้วให้เป็นภาพที่สอดคล้องกับความเชื่อของสังคม ซึ่งถือว่าเป็นภาพที่ตอกย้ำให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศ และไม่เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมทางเพศ
2. บทบาทในการเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคม โดยนำเสนอภาพใหม่ ๆ ของผู้หญิง ซึ่งเป็นภาพที่อาจก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทั้งด้านแนวคิดและการกระทำของผู้หญิงในสังคมไทย เป็นภาพที่แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงมีความเท่าเทียมกับผู้ชาย ซึ่งถือได้ว่าเป็นภาพที่เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมทางเพศ

การที่ผู้วิจัยนำเพลงที่มีการวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงเรียบร้อยแล้ว มาวิเคราะห์ดูบทบาทของสื่อเพลงลูกทุ่งนั้น เนื่องมาจากว่า ผู้วิจัยต้องการให้เห็นภาพได้ชัดเจนว่า เพลงลูกทุ่งในช่วงเวลา 16 ปีที่ผ่านมา ได้แสดงบทบาทใดเป็นสัดส่วนเท่าใด การวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งเพียงอย่างเดียวอาจยังไม่สามารถทำให้เห็นภาพได้ชัดเจน เนื่องจากเพลงลูกทุ่งบางเพลงอาจไม่ได้แสดงบทบาทที่สอดคล้องกับภาพที่นำเสนอ (เช่น เพลงที่เสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ส่วนใหญ่ น่าจะแสดงบทบาทเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคม แต่สำหรับเพลงที่ผู้หญิงในบทเพลงบรรยายสรีระของตนเองเพื่อแสวงหาคู่ครอง เพลงนั้นก็ไม่ได้จัดอยู่ในบทบาทเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคม เนื่องจากภาพของผู้หญิงในบทเพลงดังกล่าวไม่ได้เอื้อต่อการพัฒนาให้เกิดความเท่าเทียมทางเพศแต่อย่างใด หรือเพลงที่เสนอภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ ส่วนใหญ่ น่าจะไม่แสดงบทบาทใด ๆ เพราะเป็นภาพที่กำลัง แต่บางบทเพลงก็อาจแสดงบทบาทในการตอกย้ำได้ เช่น เพลงที่มีเนื้อหาบรรยายชะตากรรมของผู้หญิงที่พยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นโดยการเข้ากรุง เพลงนั้นจะจัดว่าแสดงบทบาทตอกย้ำ คือตอกย้ำว่าผู้หญิงไม่มีความสามารถ

เพียงพอที่จะปรับปรุงชีวิตของตนเอง ดังนั้นจึงควรใช้ชีวิตอย่างสงบเสงี่ยมเจียมตัวอยู่ในชนบท ดังนี้ เป็นต้น)

ผลการวิเคราะห์บทบาทของสื่อเพลงลูกทุ่งมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 แสดงบทบาทของเพลงลูกทุ่งช่วงแรก (ปี พ.ศ.2525-2535)

ภาพผู้หญิง	ปริมาณ(ร้อยละ)	บทบาทดอกหญ้า	บทบาทเป็นกลไก แห่งการเปลี่ยนแปลงสังคม	ไม่แสดงบทบาท ใด ๆ
หญิงหัวเก่า	51 (31.48)	49 (30.25)	-	2 (1.23)
หญิงกำลัง	38 (23.46)	21 (12.96)	-	17 (10.49)
หญิงหัวใหม่	73 (45.06)	-	70 (43.21)	3 (1.85)
รวม	162 (100)	70 (43.21)	70 (43.21)	22 (13.57)

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า แม้เพลงลูกทุ่งช่วงแรกจะเสนอภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่มากที่สุด และเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าน้อยที่สุด แต่เมื่อวิเคราะห์ดูบทบาทแล้วกลับพบว่า เพลงลูกทุ่งที่แสดงบทบาทเป็นตัวดอกหญ้ากลับมีปริมาณเท่ากับเพลงลูกทุ่งที่แสดงบทบาทเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคม เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเพลงที่เสนอภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่จำนวนมากครั้ง แสดงบทบาทในการเป็นตัวดอกหญ้าเช่นเดียวกับภาพของผู้หญิงหัวเก่านั้นเอง (ตัวอย่างเช่น เพลง "ดาวเรืองดาวโรย" ที่เสนอภาพของผู้หญิงที่ไม่ประสบความสำเร็จจากการพยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการเข้าเมืองกรุง สุดท้ายตกเป็นเหยื่อของผู้ชายที่เอาใจเขาเปรียบทางเพศจนต้องท้องไม่มีพ่อ การนำเสนอในลักษณะดังกล่าวดอกหญ้าว่าอย่างไรผู้หญิงก็มีสถานภาพด้อยกว่าชาย ทำให้ตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่เสมอ เป็นต้น)

ตารางที่ 7 แสดงบทบาทของเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (ปี พ.ศ.2536-2540)

ภาพผู้หญิง	ปริมาณ(ร้อยละ)		บทบาทตอกย้ำ		บทบาทเป็นกลไก แห่งการเปลี่ยนแปลงสังคม		ไม่แสดงบทบาท ใด ๆ	
หญิงหัวเก่า	32	(20.78)	30	(19.48)	-		2	(1.30)
หญิงก้ำกึ่ง	42	(27.27)	11	(7.14)	-		31	(20.13)
หญิงหัวใหม่	80	(51.95)	-		77	(50)	3	(1.95)
รวม	154	(100)	41	(26.62)	77	(50)	36	(23.38)

จากตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า เพลงลูกทุ่งช่วงหลังมีการแสดงบทบาทเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคมถึงครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง และมีปริมาณมากกว่าเพลงลูกทุ่งที่แสดงบทบาทเป็นตัวตอกย้ำถึงเกือบหนึ่งเท่าตัว ส่วนเพลงที่ไม่แสดงบทบาทใด ๆ นั้น มีปริมาณใกล้เคียงกับบทเพลงที่แสดงบทบาทเป็นตัวตอกย้ำ เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากภาพของผู้หญิงที่ก้ำกึ่งระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่ในบทเพลงลูกทุ่งช่วงหลังเริ่มมีความใกล้เคียงที่จะเป็นผู้หญิงหัวสมัยใหม่มากขึ้น จึงไม่แสดงบทบาทในการเป็นตัวตอกย้ำแล้ว (ตัวอย่างเช่น เพลง “น้องไม่เสียใจ” ที่เสนอภาพของผู้หญิงที่ไม่ประสบความสำเร็จจากการพยายามแสวงหาชีวิตที่ดีขึ้นด้วยการเข้ากรุง แต่ผู้หญิงในบทเพลงก็แสดงความเข้มแข็งด้วยการไม่เสียใจในสิ่งที่ผ่านมา แทนที่จะเฝ้าคร่ำครวญอย่างแต่ก่อน เป็นต้น) ประกอบเพลงลูกทุ่งที่เสนอภาพของผู้หญิงผู้หญิงหัวเก่าซึ่งมักแสดงบทบาทเป็นตัวตอกย้ำมีปริมาณน้อยลงกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกด้วย จึงกล่าวได้ว่า เพลงลูกทุ่งช่วงหลังแสดงบทบาทในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเพลงลูกทุ่งช่วงแรกอย่างเห็นได้ชัด

สรุปบทบาทของสื่อเพลงลูกทุ่งระหว่างปี พ.ศ.2525-2540

จากการวิเคราะห์ภาพของผู้หญิงในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งระหว่างปี พ.ศ.2525-2540 พบว่า ภาพของผู้หญิงที่มีปริมาณมากที่สุดของทั้ง 2 ช่วงเวลาคือภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ แต่อันดับ 2 และอันดับ 3 นั้นต่างกัน เพลงลูกทุ่งช่วงแรกเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าเป็นอันดับ 2 และภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่เป็นอันดับ 3 ในขณะที่เพลงลูกทุ่งช่วงหลังเสนอภาพของผู้หญิงที่กำลังระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงหัวสมัยใหม่เพิ่มขึ้น กลายมาเป็นอันดับ 2 และภาพของผู้หญิงหัวเก่ามีน้อยลงกลายมาเป็นอันดับ 3 แต่เมื่อมาวิเคราะห์ดูบทบาทของสื่อเพลงลูกทุ่งจากการนำเสนอภาพต่าง ๆ เหล่านั้นแล้ว กลับพบว่า เพลงลูกทุ่งช่วงแรก ยังแสดงบทบาทเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงเป็นปริมาณเท่ากับแสดงบทบาทเป็นตัวตอกย้ำ แสดงว่า ภาพที่ว่า "ใหม่" นั้น บางภาพไม่ได้เป็นภาพที่ "ใหม่" อย่างเท่าเทียม และภาพที่ "กำลัง" จำนวนมาก กลับยังแสดงบทบาทตอกย้ำเช่นเดียวกับภาพ "เก่า" สำหรับเพลงลูกทุ่งช่วงหลังนั้น พบว่า เพลงลูกทุ่งช่วงหลังแสดงบทบาทดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คือ แสดงบทบาทเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคมเป็นปริมาณมากกว่าแสดงบทบาทเป็นตัวตอกย้ำถึงเกือบหนึ่งเท่าตัว แสดงว่า ภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง เริ่มเป็นภาพที่ "ใหม่" อย่างเท่าเทียมกับผู้ชายมากขึ้น และภาพที่ "กำลัง" ก็เริ่มจะมีความใกล้เคียงกับภาพใหม่จนไม่อาจจัดว่ายังแสดงบทบาทตอกย้ำเช่นเดียวกับภาพ "เก่า" ได้ ผลการวิเคราะห์บทบาทของสื่อเพลงลูกทุ่งในช่วงเวลา 16 ปีจากการวิจัยครั้งนี้ อาจทำให้เห็นถึงแนวโน้มในอนาคตได้ว่า เพลงลูกทุ่งน่าจะแสดงบทบาทในทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ

อย่างไรก็ดี แม้ว่าในช่วงเวลา 16 ปีมานี้ สื่อเพลงลูกทุ่งจะแสดงบทบาทในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด แต่ก็ยังเป็นที่น่าสงสัยว่า ผู้รับสารจะรับรู้ถึงบทบาทที่ดีขึ้นของสื่อเพลงลูกทุ่งหรือไม่ เพียงใด หรือเพียงแต่รับฟังเพลงลูกทุ่งเพื่อความบันเทิงโดยไม่ได้รับรู้ถึงการแสดงบทบาทเป็นกลไกแห่งการเปลี่ยนแปลงสังคมของเพลงลูกทุ่งเหล่านั้นแต่อย่างใด ผู้วิจัยเห็นว่า ประเด็นนี้ยังเป็นเรื่องที่น่าคิด